GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

GORENJSKI GLAS

CENA 12.000 DIN — LETO XLII — št. 82 Kranj, torek, 24. oktobra 1989

stran 3

Programi na plakatih in v javnosti

... razum in ustvarjalnost pred trpežno zadnjico, za več smeha med ljudmi...

stran 8

Le pridte v Gorco k nam...

Jesenski Glasov izlet v neznano je za nami. Tooliko nas je bilo...

Temeljna banka Gorenjske
ljubljanska banka
GORENJC IN BANKA PRIHRANKA
FORMULA 1

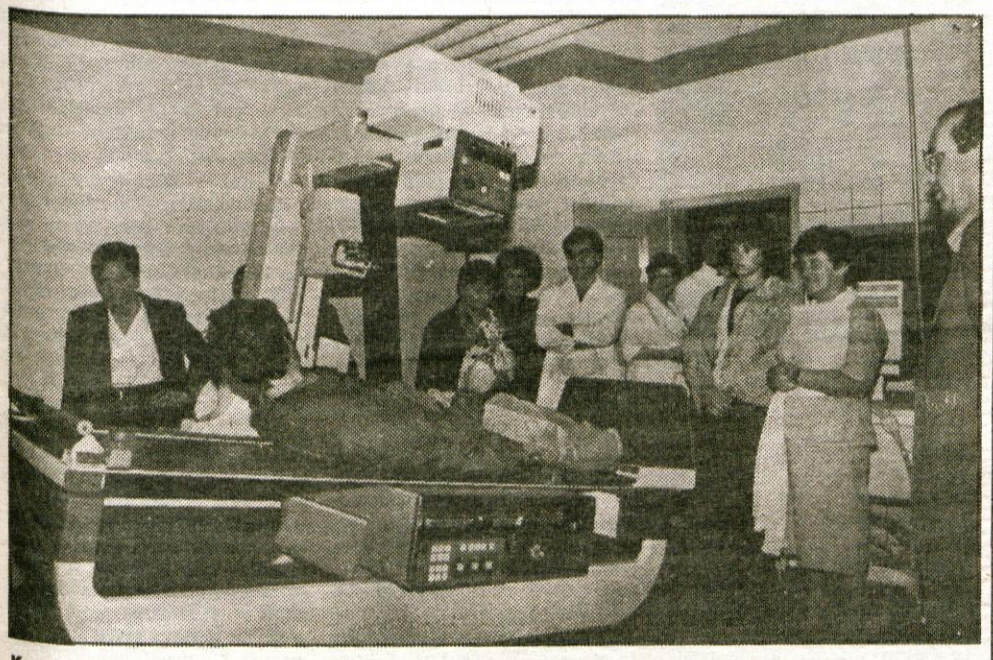

Kranj, 20. oktobra - Od danes je kranjski Zdravstveni dom bogatejši za najsodobnejše rentgenske naprave, ki bodo omogočile boljše in hitrejše preglede. Do najnovejših Siemensovih naprav, vrednih več kot milijon nemških mark, jo prišlo s povišano prispevno stopnjo in z dodatno pomočjo kranjskega združenega dela. Ob otvoritvi, ko so tudi uradno začeli uporabljati nove aparature, so se slednjim tudi zahvalili za dragoceno pomoč, brez katere bi najbrž težko prišli do dragih, a zelo potrebnih aparatov. - Foto: G. Šinik

Za evropsko kakovost

Komisija za pripravo programskega dokumenta za 11. kongres ZKS je pred sejo centralnega komiteja, ki bo v četrtek, na tiskovni konferenci včeraj predstavila osnutek programa "Za evropsko kakovost življenja". Velika novost je že to, da pri snovanju in pisanju programa niso tako kot nekdaj sodelovali izključno nezmotljivi, vsevedni in preverjeni stari partijski ideologi, ampak predvsem mladi po letih in idejah in tudi ljudje, ki niso člani zveze komunistov.

Program namesto boja proti meščanski desnici, kontrarevoluciji in separatizmu ponuja partijski in širši javnosti pozitiven program družbenih reform, namesto realnega socializma socializem po meri ljudi, namesto načela demokratičnega centralizma in hierarhičnih odnosov v ZK organizacijo enakopravnih, ustvarjalnih in napredno mislečih ljudi... Odločitev "Za Evropo zdaj!" je korak, s katerim se ZKS odpoveduje internim jugoslovanskim merilom uspešnosti, ki s teorijami o izkoriščanju in privilegijih prikriva to, da tudi Slovenija vse hitreje zaostaja za sosednjimi in drugimi razvitimi državami. Da se usmeritev, ki je izziv (in upanje) za vso Jugoslavijo, najprej pojavlja v Sloveniji, ni nenavadno: na mejah z gospodarsko uspešnima Italijo in Avstrijo ter Madžarsko, ki se kot socialistična država tudi pogumno prenavlja, namreč bolj razločno spoznavamo, da je realni socializem z monopoli partije, družbene in državne lastnine zavora in ovira za nadaljnji družbeni in gospodarski razvoj. Če je bilo v starih partijskih kongresnih dokumentih najpomembnejše zaklinjanje na socialistične vrednote in na ideologijo, osnutek sedanjega programa postavlja v ospredje poleg tipično socialističnih vrednot tudi splošne civilizacijske vrednote, ki jih ni mogoče obarvati ne rdeče in ne črno, sicer pa predvsem uspešno gospodarjenje, človeku in naravi prijazen razvoj, pluralizem lastnin, politično konkurenco, preverjanje legitimnosti na volitvah, varovanje različnosti... Vsebinska vprašanja so za zdaj še glavna, vendar je že zdaj bolj ali jasno, da bodo treba tem spremembam prilagoditi tudi "zunanje izraze", kot so novo ime, drugačna organiziranost, novi simboli...

Osnutek dokumenta, o katerem se razprava šele začenja, je pogumen in bo v marsikaterem članu izzval vprašanje, ali je to še njegova organizacija ali ni; sicer pa je največ "napadov" pričakovati iz drugih delov Jugoslavije, kjer že doslej niso skoparili s kritikami na rovaš "slovenske svojeglavosti in zaletavosti". Da je osnutek programa pogumen, pove že to, da partija novih članov ne bo več spraševala, ali so verni ali ne, ampak le to, ali so za njen program ali ne; pogumna (logična) pa je tudi pobuda, da bi se umaknila iz delovnih organizacij, kjer je mesto le za sindikat.

C. Zaplotnik

Krajinska zasnova Krvavca

Smučišč severno od Zvoha ne bodo gradili

Kranj, oktobra - Strokovnjaki Urbanističnega inštituta Slovenije odsvetujejo širitev smučišča na Krvavcu na območju visokogorja severno od Zvoha (Dolge njive, Kalški greben, planina Koren in planina Košutna), kar so zapisali v krajinsko zasnovo Krvavca, ki naj bi jo občinska skupščina vključila v dolgoročni plan kranjske občine.

Kranjska občinska skupščina bo v sredo, 25. oktobra, obravnavala tudi spremembe dolgoročnega plana občine do leta 2000, pomembna sprememba je krajinska zasnova Krvavca, ki so jo izdelali strokovnjaki Urbanističnega inštituta Ljubljana, podpisala pa sta jo Marta Karlovšek-Debelak in Marjan Debelak. Strokovnjaki odsvetujejo širitev smučišča na Krvavcu na visokogorsko območje med Zvohom, Kalškim grebenom in Kompotelo, kar so v svoje dolgoročne usmeritve vključili pri RTC Krvavec. Predvsem pa jo odsvetujejo v tem planskem razdobju, ko mora RTC Krvavec v finančnem in organizacijskem pogledu uresničiti zahtevne naloge pri izpopolnitvi turistične ponudbe na območju južno od Zvoha.

Strokovnjaki so opozorili na kopico problemov, ki bi se odprli z širitvijo smučišča v osrčje Kamniških Alp, predvsem na dostopnost s cesto, probleme izgradnje, ureditve in zavarovanja smučišč, težave z vodo, itd., gradnje pa bi spremenile podobo in ekološko ravnotežje tega območja. Tržniki pa so dodali, da bi bila izgradnja in vzdrževanje smučarskega centra izjemno tehnično zahtevna in investicijsko draga in zato ne bi bil rentabilen. Tudi ob vznožju novega smučišča (dolina Kokre, dolina Kamniške Bistrice) namreč ne bi mogli zgraditi pomembnejših turističnih prenočitvenih zmogljivosti, kar pomeni, da bi bilo odvisno predvsem od dnevnih smučarjev.

Predlagajo, naj na Krvavcu raje razmišljajo o boljši poletni ponudbi, ki bi jo prav območje severno od Zvoha lahko obogatilo. Obnovljene planine in planinske poti bi bile lahko zaradi bližine in lahke dostopnosti iz večjih mest in turističnih središč mikavna poletna izletniška točka, s čimer bi RTC Krvavec imel več prometa tudi poleti, ohranili pa bi osrčje Kamniških Alp kot dragoceno naravno dediščino.

M.V.

Nova izkaznica SZDL

Večji pomen članu

Kranj, 23. oktobra - Slovenska SZDL uvaja novo člansko izkaznico, modre barve, s simbolom Triglava in zvezdo na prvi strani ter napisoma OF in SZDL ter spremenjenim imenom organizacije: nič več SZDL ampak samo Socialistična zveza Slovenije. Na hrbtni strani pa je prostor za vpis občinske in krajevne organizacije ter imena in priimka člana.

OF SZDL

SZDL je že doslej poznala individualno članstvo, vendar je bila organizacija bolj zbir organizacij in društev, posameznik pa je bil postavljen v drugi plan. SZDL, ki se prenavlja, kani sedaj bolj graditi na članu, ki bo sprejel za svoje programske usmeritve Socialistične zveze Slovenije, te pa so, sicer še v osnutku, strnjene v programu, ki obsega vse prvine sodobno, demokratično in pluralistično organizirane družbe. Zato gre vzeti novo izkaznico tudi kot eden od korakov k prenovi SZDL. Organizacije SZDL tako lahko že vpisujejo člane, članarina pa je pristojnosti krajevnih konferenc oziroma dogovorov na občinski ravni. Članarina naj bi ostala krajevnim organizacijam SZDL.

J. K.

Razstava jugoslovanske fotografije

Pokrajina 89

Kranj - V organizaciji Foto-kino zveze Slovenije, Foto-kino kluba Janez Puhar Kranj in Kabineta slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju so konec tedna v Mestni hiši odprli tradicionalno razstavo jugoslovanske pejsažne fotografije.

Na razstavi fotografije, ki so se ji tokrat prvič pridružili tudi diapozitivi, odgovarja na temo, kakšna je jugoslovanska pokrajina 78 avtorjev s skoraj 400 fotografijami. Žirija - Marko Aljančič, dr. Cene Avguštin in ing. Marjan Smerke je za ogled izbrala 109 slik 60 avtorjev. Najuspešnejši fotograf letošnje prireditve je Rafael Podobnik, FKK Nova Gorica, ki je prejel prvo nagrado kot posameznik, prvo nagrado za kolekcijo pri diapozitivih ter prvo nagrado za najboljši diapozitiv slovenske pokrajine. Prvo nagrado za kolekcijo fotografij je prejel Bela Segeti, FKK CD 13 Zrenjanin. Najboljši posamezni diapozitiv pa je žirija prisodila Zoranu Medži, FKK CD 13 Zrenjanin. Najboljša fotografija slovenske pokrajine pa je delo Simona Uršiča, FKK Janez Puhar Kranj. Za letošnjo razstavo je značilen izjemno velik odziv, saj sodeluje kar 22 jugoslovanskih foto klubov. Zato je galerija Mestne hiše vsekakor pretesna za najboljše, kar je bilo izbrano za predstavitev.

L. M.

Foto: Franc Perdan

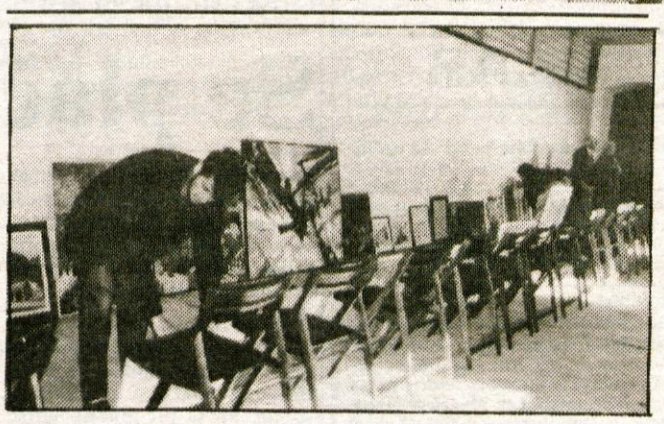

Drugega ex-tempora Loka '89, ki je bil konec minulega tedna v Škofji Loki, se je udeležilo 95 poklicnih in ljubiteljskih slikarjev, ki so naredili skupaj 124 likovnih del. Za razstavo v galeriji loškega gradu jih je žirija izbrala 30 (26 avtorjev), hkrati pa sedmim delom podelila odkupne nagrade. Prve tri nagrade v vrednosti 10 milijonov dinarjev so pripadle kitajski slikarki Wang Hui Kuin (Obnova avtoplaščev Alpetour), Ireni Romih (Termo) in Rudiju Skočirju (Marmor), štiri odkupne nagrade po sedem milijonov dinarjev pa so prejeli Franc Rant (Iskra Železniki), Zmago Puhar (Gorenjska predilnica), Urša Žajdela-Hrovat (Kroj) in Veronika Rakuš (LB Gorenjske). Prodajna razstava vseh del, nastalih na ex-temporu Loka '89, bo v grajski galeriji odprta do 10. novembra. Kogar zanimajo cene, naj prišepnemo, da se večinoma gibajo v razponu od treh do petnajstih milijonov. Prodajo posreduje organizator prireditve, to je Zveza kulturnih organizacij Škofja Loka.- Foto: H. Jelovčan

Jugoslovanski simpozij

Mehaniziranje usmerjenih kmetij

Bled, 24. oktobra - Jugoslovansko in slovensko društvo kmetijske tehnike in Kmetijski inštitut Slovenije organizirajo od danes do petka v Festivalni dvorani na Bledu 14. simpozij Jugoslovanskega društva kmetijske tehnike z naslovom Mehaniziranje usmerjenih kmetij. Udeleženci bodo razpravljali o opremljanju poljedelskih, sadjarskih in vinogradniških, govedorejskih in hribovskih kmetij, zadnji dan simpozija (v petek) pa so bodo ogledali dobro opremljene kmetije in strojne skupnosti v Sloveniji in na avstrijskem Koroškem. V četrtek zvečer bo še skupščina Jugoslovanskega društva kmetijske tehnike.

C. Z.

GORENJSKI GLAS

MIHA NAGLIČ
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Antarktika

Pred dnevi sem bil pri frizerju. To seveda ni nikakršno zunanjepolitično dejstvo. Razgovor, v katerega je starejši gospod zapletel mojstra, ki ga je medtem pedantno obdeloval, pa je že imel take pretenzije: napovedoval je namreč konec sveta. Po mojem zato, ker je sam že tako ali tako na tem, da se poslovi od njega, sicer pa je izjavil, da nikomur ne privošči biti tu takrat, ko se bo začel odvijati scenarij konca. Uničevanje ozonske plasti okoli našega planeta bo povzročilo efekt tople grede in temperature se bodo tako povečale, da se bo led na polih stopil in oceani bodo poplavili dobršen del kopnega. Ljudje se bodo potem stepli za preostali del prostora pod soncem, razen če bo tehnika do takrat že tako napredovala, da bi se lahko odselili na druge svetove. »Že, že, a to bo mogoče le izbranim,« je modro pristavil frizer...

To poslušajoč, sem se spomnil na nedavno pariško posvetovalno konferenco o prihodnji usodi Antarktike. Gre za vprašanje, ali naj najjužnejši kontinent (antarcticus (lat.) — južen) ostane divja narava ali pa naj postane en velik rudnik. Domnevajo namreč, da se pod debelim ledom skrivajo precejšnje zaloge nafte, premoga in plemenitih kovin, v gospodarskem oziru je celina zanimiva tudi za lov in ribolov in še posebej za turizem. Verjetno ne boste verjeli, da je samo lani v to območje prišlo kar pet milijonov turistov!

Države, ki so tako ali drugače zainteresirane za Antarktiko, so se sestale že leta 1959 in opredelile pravila igre, ki letos potečejo. Razdelile so si interesna območja, opredelile število znanstvenih postaj, prepovedale vojaška oporišča in jedrske poskuse. Vsako leto ob tem času, ko se na južni polobli začenja poletje, pridejo v te baze vedno številnejše ekipe raziskovalcev in zdi se, da so nekateri (ZDA, VB, Nova Zelandija) že na tem, da bi tja poslali tudi prve »izkoriščevalce«. Dejstvo je, da so ob postajah že nastala prva divja smetišča, v argentinskem sektorju pa je nasedla neka oskrbovalna ladja in izpustila v morje nafto, katere madeži se zdaj širijo vzdolž ledenih ploskev. Nad ledenim prostranstvom je tudi največja ozonska luknja. Uvodoma omenjena bojazen je zato upravičena in vsa stvar se še kako tiče tudi nas, čeprav samo tako daleč stran.

Napredek, ki ga prinaša pravkar končano in nedorečeno pariško posvetovanje, je v tem, da se zdaj ne govori več le, kaj, kako in koliko izkoriščati; zastavlja se vprašanje, ali sploh izkoriščati! Avstralija in Francija sta že predlagali, da bi Antarktiko razglasili za naravni rezervat. Vendar bi uspeli le, če bi bili vsi za, ker narava sporazumevanja antarktičnih pretendentov temelji na konzensu.

Znanstveniki so prepričani, da občutljivo polarno okolje ne bi preneslo ekoloških obremenitev, kakršne navadno spremljejo človeško dejavnost in rudarjenje še posebej. Rudarske in naftne družbe so se tako v svojih namerah že soočile z nasprotovanjem francoske Fundacije Cousteau in z organizacijo Greenpeace International. Sloviti oceanograf Jacques—Yves Cousteau in njegovi so samo po Franciji izbrali čez dva milijona podpisov proti konvenciji o ekonomskem izkoriščanju Antarktike. Akademik sam pa je prepričan, da jo lahko rešimo le, če jo pustimo čimbolj na miru. Najjužnejša celina bi lahko postala nekakšna svetovna ekološka opazovalnica, referenčno območje, ob katerem bi merili, kako onesnažen je severnejši del sveta. Robert Scott, eden prvih raziskovalcev Antarktike in drugi, ki je za Amundsenom dosegel južni pol (1912), se je svoj čas vprašal:

»Je lahko kaj še bolj strašno kot za tiha brezmejnost, po kateri pometajo viharji?« Je, in sicer dvoje: strašna smrt, ki jo je spraševalec kmalu zatem doživel v tej divjini, in ekološka katastrofa, ki jo bo doletela, če se je bomo lotili mi.

To, kar je za Gorenjsko Triglavski narodni park in njegov ledenik, je za svet Antarktika.

Branko Mervič, sekretar predsedstva občinskega komiteja ZKS Kranj

Težišče dela komunistov bo v parlamentu

Kranj, 20. oktobra - Kranjski komunisti bodo v četrtek, 26. oktobra, na programsko volilni konferenci občinske organizacije sprejemali programsko izjavo "Za boljše življenje", ki bo nedvomno v središču pozornosti, saj so reakcije nanjo iz osnovnih organizacijah večplastne.

"Povejte nam najprej, kako so se osnovne organizacije vključile v priprave na programsko volilno konfrenco občinske organizacije zveze komunistov Kranja?"

"V tem tednu smo se ponovno prešteli in ugotovili, da je imelo volilno programske seje več kot 80 odstotkov osnovnih organizacij, nekaj se jih bo zvrstilo še do četrtka, jasno pa je že, da jih vse ne bodo izvedle, približno 15 bo takšnih. Razlogi so različni, v nekaterih osnovnih organizacijah so vodstvo zamenjali tekom mandata, nekatere pa so kadrovsko že tako šibke, da bodo zanesljivo podvržene preverjanju obstoja. Na včerajšnji seji občinskega komiteja smo jih pet že ukinili, trend pa se bo verjetno nadaljeval, mislim, da se bomo kmalu srečali z vprašanjem osnovnih organizacij v delovnih organizacijah." **"Kakšni so iz osnovnih organizacij odmevi na programsko izjavo Za boljše življenje?"**

"Lahko rečem, da so troplastne. Večinoma dokument pozdravljajo, ga ocenjujejo kot novo kvaliteto in pravijo, da bi morali s takšnimi dokumenti že doslej prihajati pred članstvo. Drugi programu ne verjamejo oziroma ne verjamejo, da ga bomo komunisti res uresničili. Tretji, ki so v manjšini, pa se sprašujejo, ali nismo kranjski komunisti izven konteksta slovenskega programa. V programu namreč ne napovedujemo le vloge zveze komunistov v skupščinskem sistemu, temveč tudi jasno pravimo, da z oblasti ne sestopamo, v Kranju smo komunisti to že večkrat povedali." **"Po eni strani pravite, da bo težišče dela komunistov v parlamentu, po drugi pa, da z oblasti ne nameravate sestopiti. Ali to pomeni, da ste pogumni in močni?"**

"Predvsem smo pogumni, močni pa z idejo in iniciativo, želimo biti korak pred ostalimi, s svojo iniciativnostjo želimo Kranj potegniti iz mrtvila." **"Program je vsebinsko resnično svež, kako je sploh nastal?"**

"Na podlagi analize dosedanjega dela, pokazalo se je, da moramo inovirati svoje delo na področju lastne notranje organiziranosti ter na področju gospodarskega in političnega sistema. Na prvi pogled torej ostajamo zelo klasični, toda, v bistvu gre za vsote področij, rekli smo, da jih bomo natančno opredelili deset do petnajst in se z njimi intenzivno ukvarjali. Po programsko volilni seji bo programska izjava dodelana z operativnim programom, saj bo sicer ostala le mrtva črka na papirju." **"Gre pri programski izjavi za prenovo zveze komunistov ali pa za zadrego Kranja, ki se je znašel na razvojnem razpotju?"**

"Za oboje. Mislim, da se bomo z lastno reformo ukvarjali še nekaj časa, da bo prvo leto novega mandata intenzivno namenjeno spremembam lastne organiziranosti, notranji reformi. Komunisti v Kranju pa želimo združiti voljo in pamet za boljši Kranj, roko ponujamo vsem, želimo, da Kranj spet dobi mesto, ki mu gre. Zavedamo se, da se stari časi Kranja kot prvega v državi ne bodo ponovili, realno pa je, da se pojavlja med petimi občinami v Sloveniji." **"Kako ste na občinsko volilno programsko sejo pripravljeni kadrovsko?"**

"Z včerajšnim dnem so kadrovske liste v celoti sestavljene. Občinski komite bo imel po novem 30 namesto dosedanjih 50 članov, predsedstvo 7 namesto 11, število krčimo zaradi racionalnosti dela, menimo, da je potrebno tudi v našem političnem delu upoštevati andragoške metode. Novi občinski komite bo jedro aktivistov, okrog katerega se bodo tvorile projektne in delovne skupine, predsedstvo pa bo motor, ki bo usmerjal aktivnosti. Z novim načinom dela so pretekli teden že poskusili, obravnave kongresnih dokumentov slovenskih komunistov se je od 42 vabljenih udeležilo 38 znanih kranjskih družbenopolitičnih delavcev. Odziv je bil torej dober, razprava pa zelo živahna, polemična in ustvarjalna. Kvalitetno bodo lahko sestavljeni tudi tovariško razsodišče, nadzorna in statutarna komisija, vse kandidatne liste pa so odprte. **"Zmanjšati nameravate tudi zaposlenost na občinskem komiteju?"**

"Tudi tu so predvidene racionalizacije, v prvi fazi zaposlenost nameravamo zmanjšati za dva izvršna sekretarja, kasneje tudi pri administraciji. Delo izvršnih sekretarjev bo moč pokriti z delovnimi in projektnimi skupinami."

M. Volčjak

"Ne bomo podpirali razvoja, ki bo temeljil predvsem na akumulaciji iz poceni delovne sile." "Če naredimo za strojem malo in slabo, tudi za šolo in zdravnika ne bo!" "Prostor je eden tistih temeljnih omejitvenih dejavnikov razvoja občine in kvalitete življenja v njej, kjer birokratski duh najlažje uničuje človekov značaj in proizvaja miselne in praktične nesmisle." rajevna skupnost, zlasti pa mesto kot celota, mora postati kraj za zborovanja, manifestacije in javne scene s politično vsebino, kjer se dobiva osnovo za ugotavljanje politične volje in mnenja o posameznih problemih družbe."

M. Volčjak

Po seji centralnega komiteja ZKJ

Vukašinovo opozorilo

Kranj, 23. oktobra - Zanesljivo je dolgoletni član centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije Vukašin Mičunović, za katerega je bilo tokratno sodelovanje na zveznem cekaju zadnje, saj je na prejšnji seji ponudil odstop, na seji konec preteklega tedna pa je ceka njegov odstop sprejel, eden značilnih pokazateljev razmer v jugoslovanski partiji. Vukašin je odšel, utrujen in naveličan brezplodnega govoričenja, prepirov brez volje, da bi našli rešitve in pota naprej, podtikanj, kršenja statuta in poskusov, da bi bila organizacija ZK oblikovana le po volji enega. Veliko ljudi Vukašinovega kova je partija zadnja leta že zgubila, veliko partijcev je postalo apatičnih, ljudje, povsem običajni, pa ob spremljanju dolgoveznih in utrujajočih beograjskih seans odkimavajo z glavo in se sprašujejo: kaj smo vendarle storili, da nas mučite s tem...

Na zadnji dvodnevni seji zveznega cekaja so bili sicer sprejeti in dani v javno razpravo dokumenti za 14. izredni kongres, ki bo od 20. do 22. januarja prihodnje leto. Sprejeti z zadržki, kar bi bilo konec koncev prav, če bi znali iz razlik potegniti kaj pozitivnega, žal pa tudi s figo v žepu. Verjetno je prav ZKJ tista federalna organizacija, ki se je najbolj loteva razkroj, ki je razbita na šest republiških, večinoma zaprtih organizacij, skrajno obremenjenih s svojimi pogledi, ki nima pozitivnega programa in se njeno delo zožuje le na kritiko vsega, na verbalizem, ne pa na iskanje poti, ki bi ji preprečila odhod in zagotovila vsaj priznanje zgodovinskih zaslug za Jugoslavijo. Povrhu vsega pa je ta organizacija popolnoma slepa za dogodke v soseščini, v državah tako imenovanega realnega socializma. Tolažba, da imamo tri mesece časa za javno razpravo pred kongresi, je slaba. Razlike so tako velike, da jih bo ZKJ s sedanjo zasnovo in načinom dela težko premagala.

J.Košnjek

Zasedanje kranjske skupščine

Kranj, oktobra — V sredo, 25. oktobra, ob 15. uri se bodo sestali vsi trije zbori kranjske občinske skupščine. Obravnavali bodo spremembe in dopolnitve dolgoročnega plana kranjske občine, posebej velja omeniti krajinsko zasnovo Krvavca. Pregledali bodo uresničevanje tekočega družbenega plana kranjske občine v letošnjem letu in sprejemali nov program razvoja drobnega gospodarstva v občini. Na dnevnem redu je še sprememba odloka o prenehanju lastninske pravice na območju zazidalnega načrta Planina-jug in informacija o popravku občinskega proračuna za letošnje leto.

Odškodnina za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč

Se plača, se ne plača...

Radovljica, 20. oktobra - Strokovna mnenja so si pogosto tudi o istem problemu ali pojavu medsebojno tako nasprotujoča, da celo laiki podvomijo v poštenost stroke in v pravilnost odločitve. Dvomi so še izrazitejši, če gre za sporne primere, v katerih imajo ob navzkrižju različnih interesov pomembno vlogo tudi veze in poznanstva, vplivnost in politična moč.

Ko pregledujemo različna "neobvezna pravna mnenja" republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano o tem, ali je pri gradnji igrišč za golf treba plačati odškodnino za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč ali ne, se nam vsiljuje primerjava z deklico, ki s trganjem cvetnih delcev na marjetki preskuša - ljubi, ne ljubi, ljubi, ne ljubi... Plača, ne plača, plača, ne plača...

Ko je kmetijska zemljiška skupnost občine Šmarje pri Jelšah predlani zaprosila republiško "kmetijsko ministrstvo" za mnenje o tem, ali je za gradnjo igrišča za golf v Jelšingradu potrebno plačilo odškodnine za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča, je prejela odgovor, da ne gre za spremembo namembnosti in da zato tudi ni treba plačati odškodnine. Pojasnilo za takšno mnenje je bilo kratko, njegovo bistvo pa v tem, da je "golf igrišče v naravi travnik, katerega kmetijska raba, to je intenzivna proizvodnja travinja, je omejena zaradi sočasne uporabe tega travnika za igranje golfa; na tem igrišču pa se trava še vedno lahko kosi". Na Bledu, kjer tudi širijo igrišče in pridobivajo nova kmetijska zemljišča, so se takšni razlagali smejali, predvsem zato, ker je tudi laikom bolj ali manj znano, da na igrišče ni dovoljeno iti niti z navadnimi čevlji, kaj šele s težkimi kmetijskimi stroji. Res je, da se na igrišču še vedno lahko kosi trava, vendar pa le s posebnimi kosilnicami in ne za kmetijske namene.

Na Bledu so ob takšni razlagi "kmetijskega ministrstva" (ki bi ji lahko tudi sami oporekali) po tihem upali, da jim odškodnine ne bo treba plačati, vendar je nazadnje, po posredovanju radovljiške kmetijske zemljiške skupnosti, le prevladal razum, ki ga je republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano "izrazil" z novim neobveznim pravnim mnenjem, v katerem pa črno na belem piše, da gre pri gradnji igrišča za golf za spremembo namembnosti in da je zato tudi treba plačati odškodnino.

Od prvega do drugega mnenja je minilo le poldrugo leto!

C. Zaplotnik

DUTY FREE
Mednarodno podjetje
SLOVENIJALES TRGOVINA
na Gorenjskem sejmu v Kranju
BOGATA PONUDBA
NAJBOLJ ZNANIH
SVETOVNIH
PROIZVAJALCEV
Odprto:
pon. — pet. 12-19
sob. 8-12
tel. 28-284
KONKURENČNE CENE

GORENJSKI GLAS

Ob 35—letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Štefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Žalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrl - Žlebir** (socialna politika, Tržič), **Dušan Humer** (šport), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan in Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Mirjana Draksler in Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500—603—31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28—463, novinarji in odgovorna urednica 21—860 in 21—835, ekonomska propaganda 23—987, računovodstvo, naročnine 28—463, mali oglasi 27—960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421—1/72.

uredništvo tel. 21860

Novost v volilni praksi

Programi na plakatih - in v javnosti

Radovljica, 20. oktobra - Ker se bo Anton Toman, predsednik občinske konference SZDL Radovljica, upokojil, so v radovljiški občini že začeli postopek za izvolitev novega predsednika. Občinska konferenca je na seji prejšnji ponedeljek uvrstila v osnutek kandidatne liste vse evidentirane, ki so tudi pristali na kandidaturo - Jožeta Dežmana, Braneta Groharja, Toneta Kapusa, Andreja Kokota, Marijo Koman, Janeza Konca, Majdo Odar in Boruta Rusa. Dva med njimi, Jože Dežman in Brane Grohar (prvi je kandidat mladinske organizacije, drugi pa eden od treh kandidatov krajevne konference SZDL Bled) se s svojimi programi predstavljata javnosti na način, ki je pri nas nov, v državah meščanske demokracije pa nekaj običajnega - s plakati. Plakat s programom in portreti Jožeta Dežmana so razobesili po radovljiških ulicah in tudi drugod v občini v petek, program Braneta Groharja pa bo v javnosti od danes dalje.

Dežman, ki želi predsedniško funkcijo opravljati ob službi (kustosa Gorenjskega muzeja v Kranju), je program uokvril v pet gesel: **za napredek v mejah zakonov, zagotovimo razvoj in omejimo uničevanje, SZDL - od politične koordinacije k javni politiki, razum in ustvarjalnost pred trpežno zadnjico, za več smeha med ljudmi.** V program je zapisal, da je šlo v preteklosti pri odločitvah o okolju bolj za razkazovanje politične moči in birokratske omejenosti in manj za trezne, strokovne presoje in upoštevanja razvojnih stopenj in da je zagotovilo za skladen razvoj občine spoznavanje preteklih načinov vladanja, uveljavitev nadzora nad sedanjim načinom odločanja in skrb za čimvišjo kakovost sprejetih odločitev. **"Nisem za politično skrbništvo nad ekonomijo, državo, civilno družbo, ne pristajam pa na objestno zapravljanje naravnih virov in družbenega kapitala za kratkoročno izživljanje kateregakoli nosilca oblasti,"** je zapisal v program. Prednostna naloga SZDL je temeljita reforma programskih in statutarnih določil, kadrovsko kuhinjo naj zamenja "jasen in razviden volilni sistem, ki bo volilcem omogočal predlaganje in nedvoumno izbiro med različnimi kandidati", vrnimo v politiko javno priznanje in javno kritiko, politika naj zagotavlja čimmanj dobro plačanih stolčkov... Dežman ne napoveduje, koliko načelnih opredelitev bi lahko uresničil v občinski resničnosti, še najbolj konkretno pa zagotavlja, da bo skušal preprečiti "mlatenje prazne slame in ubijanje časa".

Brane Grohar se, kot je razvidno iz javno obešenega plakata, zavzema **za ukinitev monopola političnih organizacij v konferenci in predsedstvu SZDL, za večjo finančno podporo uspešnih akcij (predvsem) v krajevnih skupnostih, za merila, ki bodo preprečila načrte "brez posluha za ohranjanje in varovanje okolja, za festival SZDL, na katerem bi volilci lahko spoznali kandidate za funkcije in delegatska mesta v občinski skupščini, za racionalno zaposlovanje v politiki, za svobodne in demokratične tajne volitve, za takšno samostojnost gospodarskih organizacij, ki ne bo obšla "občinske strategije razvoja ali naravovarstvenih ukrepov"...** Namesto privilegijev forumov, koordinacij in "občinskih centrov" predlaga oživljanje in uresničevanje ciljev policentričnega razvoja, podpira varstvo otrok, razvoj šol, rekreacije in zdravstva ter tudi prostovoljno (organizirano) sosedsko pomoč starejšim ljudem, zavzema pa se tudi za kulturo javnega delovanja in spoštovanja mnenj in interesov manjšine...

C. Zaplotnik

Politične novosti

Dokler je bila zveza komunistov (skupaj s "priveski) edina politična sila v Sloveniji (in Jugoslaviji), je svet zvedel od njenih svetovnih popotnikov le za eno (uradno, partijsko) resnico, ki pa ni bila vedno skladna z dejanskimi razmerami v naši republiki in državi. Zdaj, ko je pri nas politični pluralizem uradno priznan in imamo poleg klasičnih političnih organizacij tudi alternativne (opozicijske) zveze, ne potujejo po svetu le predstavniki zveze komunistov, ampak tudi drugi. Avstrijska socialistična stranka, denimo, je na svoj kongres, ki je bil v Gradcu od 19. do 21. oktobra, povabila poleg delegacije SZDL Jugoslavije tudi delegacijo slovenskih socialdemokratov. Kmet Ivan Oman iz Zminca pri Škofji Loki, sicer predsednik Slovenske kmečke zveze, je bil minuli teden gost politične akademije avstrijske ljudske stranke (OVP). Na predavanju o političnem položaju v Sloveniji in v pogovoru za avstrijski radio je glasno in jasno povedal, da bo slovenska opozicija na skupščinskih volitvah nastopala združeno, da bo volilni boj s komunisti spričo Kučanove popularnosti izenačen in da si bo opozicija v primeru zmage zaradi položaja, kakršen je v Jugoslaviji, prizadevala za sklenitev koalicijske vlade s komunisti. Izjava ne bi bila nič posebnega, če je ne bi izrekel politik iz socialistične države, ki je vse snovala na miselnosti, da zveza komunistov vidi najdlje in najbolje in da za to ne potrebuje konkurence.

Druga novost, ki je minuli teden zaznamovala gorenjsko politično življenje, zadeva volitve predsednika občinske konference SZDL Radovljica. Če so še pred leti nekateri kandidati za pomembne občinske občinske funkcije, vajeni prakse, po kateri je vse opravila partija (skupaj s kadrovskimi komisijami), razumeli zahteve po programih kot dvom v njihove nesposobnosti ali celo nezaupanje, so zdaj razmere bistveno drugačne. Programi postajajo zelo pomembna sestavina volilnih postopkov, v katerih naj bi vsakemu kandidatu namesto partije "vzela mero" (strokovna) javnost. Le tako si je namreč mogoče razlagati novost, da so se v petek pojavili na ulicah Radovljice in tudi drugod v občini plakati, s katerimi Jože Dežman, mladinski kandidat za SZDL-jevskega predsednika predstavlja javnosti svoje zamisli in stališča; danes, v torek, pa naj bi enako storil tudi Brane Grohar, eden od treh kandidatov, ki jih je za predsedniško funkcijo predlagala blejska krajevna konferenca SZDL.

C. Zaplotnik

Turistična središča so se predstavila na Švedskem

Zima v slovenskih Alpah

Kranjska gora, 23. oktobra - Pred letošnjo zimsko turistično sezono se je Kranjska gora skupaj z Bledom, Bohinjem, Bovcem in Roglo uspešno predstavila v hotelu Reisen na Švedskem. Teden slovenske kuhinje in imenitna predstavitev zimskih turističnih zmogljivosti Slovenije. V Kranjski gori bo letos manj domačih gostov, skrbi pa jih obisk po prireditvi FIS-a, ki bo 7. januarja. Žičničarji gradijo novo vlečnico Rožle in pripravljajo sistem za umetno zasnežitev.

Kranjskogorski hotelirji in predstavniki turističnega gospodarstva Kranjske gore so se septembra s predstavništvom turistične zveze Jugoslavije v Stockholmu dogovorili o tem, kako naj bi Kranjska gora ob podpori Turistične zveze Slovenije, Centra za ekonomsko propagando, Yugotoursa Skandinavija predstavila projekt, imenovan Zima v slovenskih Alpah. Dogovorili so se, da od 18. do 25. septembra organizirajo Slovenske dneve v hotelu Reisen v Stockholmu, k sodelovanju pa so povabili čimveč slovenskih podjetij. Gospodarni Slovenci naj bi izkoristili priložnost in predstavili Skandinavcem svoje izdelke in se dogovorili za konkretno sodelovanje.

Ponudili smo le tisto, kar imamo

Iniciator in glavni organizator nadvse uspešne predstavitve Kranjske gore, Bohinja, Bovca, Bleda in Rogle na Švedskem je bil **Stanko Tomazin**, vodja prodajne službe pri Gorenjkinih hotelih v Kranjski gori. Stanko Tomazin pravi:

»Vsi se zavedamo, da moramo privabiti goste v naše kraje, kajti sami od sebe ne bodo prišli. Moramo na tržišča, od koder prihaja razmeroma malo gostov, se jim predstaviti. Poznavajoč švedsko mentaliteto smo se držali mota: skromna predstavitev, ponuditi pa le tisto, kar res imamo in ne obljubljati nečesa, česar ni. Tako nas je predstavitev stala trikrat manj, kot bi nas v primeru, če bi bili bahavi in razkošni.

V restavraciji hotela Reisen smo razstavili slovenske izdelke, od prospektov, Elanovih smuči, čevljev Alpine, slovenska vina in ves teden ponujali slovensko hrano. Med jedmi so se najbolj ogrevali za Veselega Bohinjca - telečje zrezke z gobami, imenitno dekorirane v obliki kmečkega voza, med sladicami pa za prekmursko gibanico. Predstavili smo slovenska vina in povabili 60 švedskih enologov. Naš znani enolog Dušan Brejc jih je s svojo odlično predstavitvijo v oxfordski angleščini naravnost impresioniral, bili pa so izredno zadovoljni nad kvaliteto naših vin.

Na tiskovno konferenco smo povabili turistične predstavnike in novinarje: prišlo je kar 17 novinarjev najbolj uglednih časopisov in sami so dejali, da je za švedske razmere tako velik odziv prav presenetljiv. Ogledali so si video film o Gorenjski, opozorili pa so nas na naše napake ter poudarili, da moramo turistični ponudbi čimprej dati več prave vsebine.«

Največji stroški so bili z oglasi in reklamo po švedskih časopisih. V tej uspešni in veliki predstavitvi Gorenjske in Slovenije na Švedskem so sodelovali in finančno pomagali: ATC Bovec, Alpinium Bohinj, Turistična poslovna skupnost Bled, Rogla, Slovin, Alpina Žiri, Elan, Center za propagando pri GZS Slovenije, Turistični zvezi Slovenije in Jugoslavije, Adria Airways in JAT, Hoteli Lek, Špik in Gorenjka, Emona Globtour Ljubljana, RTV in drugi. Slovenija se je tako dostojno in kvalitetno predstavila na Švedskem, na turističnem tržišču, kjer je sicer tako kot povsod na zahodu izredna konkurenca. Brez takih in podobnih promocij pa tudi v prihodnje ne bo šlo, kajti nihče se ne bo odločil za počitnice v krajih, ki jih ne pozna ali zanje zgolj le sliši in si jih predstavlja v politično neugodni luči. Zato načrtujejo, da bodo s takimi promocijami nadaljevali in se v naslednjem letu na enak način predstavili tudi drugje v zahodni Evropi.

D.Sedej

Žičničarji gradijo

RTC Žičnice Kranjska gora v teh dneh gradijo novo vlečnico Rožle, ob sedanji vlečnici Mojca za hotelom Larix. Vlečnica je dolga 550 metrov z višinsko razliko 113 metrov in bo prepeljala 900 oseb na uro. Zgradili jo bodo do letošnje zimske sezone.

Žičničarji so na poligonu Podkoren očistili iztek spodnjega dela smučišča in razširili zgornji del, tudi pri dvosedu Velika dolina. V Kranjski gori na izteku žičničarskega sistema gradijo tudi stavbo, v kateri bo centralna blagajna, reševalna soba, garderobe in sanitarije. Objekta letos še ne bodo mogli dokončati.

Za umetno zasneževanje kranjskogorskih smučišč pa imajo že zgrajeno strojnico za sistem, položili so del cevovoda. Material in opremo ter gradnjo večinoma financirajo iz lastnih sredstev.

Za penzion 25 nemških mark

V Kranjski gori je zaradi zelo lepega vremena danes precej gostov, predvsem Nemcev, ki prihajajo v skupinah in ostajajo po pet dni. Zato se tudi še niso odločili za običajna vzdrževalna dela, saj so minula leta oktobra že zaprli precej hotelov.

Za prihajajočo zimsko sezono je v Gorenjkinih hotelih Yugotours že zakupil 380 postelj, Thomson pa 40 odstotkov. Tako kot že nekaj let opažajo, da se tuji gostje vedno pozneje odločajo za zimski dopust. Razumljivo je, da so tujim agencijam ponudili več postelj kot navadno, saj ne pričakujejo večjega obiska domačih gostov. Predvsem za novo leto bodo imeli več italijanskih gostov, nekoliko pa jih skrbi obisk po 7. januarju, po prireditvi FIS.

V Kranjski gori se zavedajo, da je ponudba tujih smučišč za naše domače goste vabljivejša. Domači gostje bodo za penzion v kranjskogorskih hotelih višje kategorije odšteli 25 nemških mark.

Predstavniki hotela Reisen - hotel sodi v veliko verigo svetovno znanih hotelov SARA od Švedske do Združenih držav Amerike - so obiskali Kranjsko goro in ostale turistične slovenske kraje, da so se z našimi hotelirji dogovorili o uvozu nekaterih vrst prehrambenih artiklov in slovenskih vrhunskih vin na Švedsko, kjer so v restavraciji Clliper Club ves teden predstavljali slovensko kuhinjo in slovensko turistično ponudbo. Taka organizacija in predstavitev na Švedskem ni niti najmanj enostavna: dogovarjali so se domala vse leto za uvoz vin in za pridobitev ustreznih dovoljenj. Na Švedskem je prohibicija, državne institucije pa dosledno kontrolirajo vsak uvoz vin. Odločilna je beseda funkcionarjev švedskega vinarskega monopola.

ZAPRAVLJIVČEK

Zaradi razširitve dejavnosti Trgovina Zapravljivček razpisuje tri prosta delovna mesta

PRODAJALCEV

Pogoji:

IV. ali III. stopnja strokovne izobrazbe, 1- ali 2- letne delovne izkušnje v stroki, aktivno znanje slovenskega jezika

Ponudbe pošljite na naslov: Trgovina Zapravljivček, Delavska 19, Kranj, Tel: 064 22-065

Za Svobodo Mislečega Sveta

Portorož, 3.-5. novembra 1989

Dovolj nam je!

Tako so naslovili na predsedstvo RK ZSMS odprto pismo člani predsedstva OK ZSMS Velenje, Igor Lukšič pa je objavil svoje mnenje,v katerem med drugim pravi, da bo 13. kongres ZSMS prvi kongres na katerem bo vodstvo legitimno zamenjalo svoje članstvo.

Če boste pričujoči sestavek prebirali na dan izida časopisa v poznih dopoldanskih urah, potem velja zapisati, da bo ravno v tem času potekala redna seja predsedstva RK ZSMS, ki bo med drugim obravnavala tudi posebno odprto pismo predsedstva OK ZSMS Velenje, v katerem med drugim pravijo: Ker hočemo tudi mi soustvarjati to družbo, ker hočemo v njej aktivno sodelovati, ker nam je dovolj demokratičnega centralizma predsedstva RK ZSMS, ki je dosegel svoj vrhunec na zadnji volilni seji RK ZSMS, ker vidimo v predsedstvu RK ZSMS le črednega pastirja, ki se je spremenil iz koordinatorja dela in zastopnika svojega članstva v temeljnega nosilca represije in discipliniranja še aktivnega članstva, in ker menimo, da je v takšni organizaciji nemoralno delovati, smo se odločili, da do nadaljnjega ne bomo sodelovali v delu organov in organizacij RK ZSMS. Od predsedstva RK ZSMS pa zahtevamo, naj nam v čimkrajšem roku odgovori na naslednja vprašanja: 1. Ali je predsedstvo RK ZSMS odgovorno svojemu članstvu ali pa je mogoče (kot se je pokazalo na zadnji volilni seji) članstvo odgovorno svojemu predsedstvu? 2. Kdo od članov predsedstva je član dveh organizacij: ZKS in ZSMS, in katera stališča zastopajo ti člani v organih ZSMS in v širši družbeni skupnosti? 3. Koliko znaša predračun stroškov, ki so povezani s kongresom v Portorožu?

Zelo podobno razmišlja tudi Igor Lukšič, ki je 21. oktobra objavil svoje poglede o novi ZSMS v Dnevniku. Med drugim meni: Velenjski mladinci so pozvali vse občinske konference mladine, naj se pridružijo iniciativnemu odboru združene opozicije v ZSMS. Iniciativni odbor vztraja pri statutu, ki je bil sprejet na krškem kongresu, in ki vzpostavlja ZSMS kot prostovoljno družbenopolitično in vzgojno organizacijo vseh mladih. Zavzema se za šest temeljnih ciljev: preimenovanje ZSMS v zvezo slovenske mladine, omejitev zgornje starostne meje s sedanjih 27 na 35 let, osnova organizacije naj bi bile Zveza študentov, Zveza delavske mladine, Zveza kmečke mladine, Zveza dijaške mladine..., članstvo v ZSM bi bilo posredno preko članstva v navedenih organizacijah, vendar s podpisom pristopne izjave, predsedstvo bi sestavljali predstavniki kolektivnih članov, samofinanciranje kot osnovni tip financiranja.

Še obvestili: v sklopu kongresnih priprav bo v predavalnici SDJŠ Boris Ziherl (na Podnu) v Škofji Loki, v četrtek 26. oktobra ob 16. uri posvet predsednikov in sekretarjev OO ZSMS škofjeloške občine in danes, v torek, 24. oktobra, ob 18. uri v Prešernovem gledališču v Kranju javna tribuna (vstop prost!) pod naslovom: Kaj bo ZSMS storila spomladi, ko bo prišla na oblast?, na kateri bo kot gost sodeloval predsednik RK ZSMS Jože Školč.

Vine Bešter

DO Gorenjska bolnišnica
TOZD BOLNIŠNICA ZA GINEKOLOGIJO IN PORODNIŠTVO KRANJ Kidričeva 38 a

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

VIŠJE MEDICINSKE SESTRE
za nedoločen čas

Pogoji:
— višja medicinska sestra
— opravljen strokovni izpit

Kandidati naj vloge z dokazili o izobrazbi pošljejo na gornji naslov v 8 dneh od dneva objave. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po odločitvi komisije.

KRATKE GORENJSKE

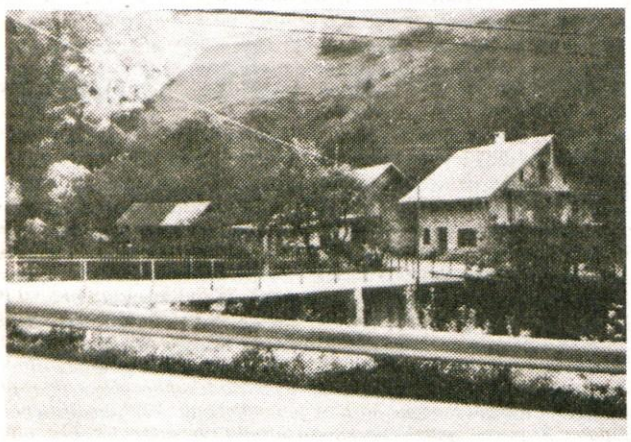

Tekavčev most v Kokri obnovljen - V krajevni skupnosti Kokra v kranjski občini je bilo v tem srednjeročnem obdobju več različnih akcij. Urejali so vodovode, mostove, javno razsvetljavo, avtobusna postajališča, asfaltirali ceste. Pred dvema letoma so v krajevni skupnosti dobili prvo malo vodno elektrarno, kmečki turizem, letos pred krajevnim praznikom zasebno trgovino in pred dnevi že drugo malo vodno elektrarno. V krajevni skupnosti pravijo, da bodo še naprej spodbujali različne zasebne dejavnosti, hkrati pa delali tudi na urejanju komunalnih in drugih potreb. Letos so imeli v programu obnovo in ureditev Tekavčevega mostu v Kokri. Akcija, ki so jo prijavili tudi na natečaju Cestnokomunalne skupnosti Kranj, se je začela prav za krajevni praznik in bila bila potem s pomočjo Gradbinca in predvsem krajanov, ki so most najbolj potrebovali, tudi uspešno končana. Zdaj imajo tri hiše v Kokri nov, 38 metrov dolg most. Prihodnje leto pa imajo v programu izgradnjo mrliških vežic, je med nedavno otvoritvijo male elektrarne v Kokri povedal predsednik sveta krajevne skupnosti Ciril Koder. Pa tudi telefonska akcija skupaj z ostalimi krajevnimi skupnostmi dobro poteka. - A. Ž.

30 let Gasilsko-reševalne službe

Kranj - V vrsti jubilejev, ki jih praznuje slovensko gasilstvo, je tudi 110 let gasilstva v Kranju in 30 let Gasilsko-reševalne skužbe Kranj. 30-letnico so v Gasilsko-reševalni službi proslavili minuli petek. Ob ustanovitvi je Poklicni gasilski vod (ustanovil ga je takratni občinski ljudski obor Kranj) imel 24 gasilcev. Že prvo leto je ta vod imel 35 akcij in sicer 30 požarnih, 1 prometno, 1 vodno in 3 druge. Po izgradnji gasilskega doma in z naraščanjem števila akcij je bila 1962. leta iz voda ustanovljena Poklicna gasilska četa in kmalu zatem je bil ustanovljen Zavod za požarno, reševalno in tehnično službo, ki se je nazadnje organiziral kot Gasilsko-reševalna služba Kranj. Največ akcij je imela ta služba 1973. leta in sicer 109 požarnih, 1040 prometnih, 22 vodnih in 45 drugih. Sicer pa je bilo v 30 letih obstajanja in delovanja Gasilsko–reševalne službe več kot 16.700 različnih akcij. Poleg usposobljenosti za različno in hitro posredovanje in reševanje je danes v Gasilsko-reševalni službi velik poudarek tudi na preventivi. Tako je na primer lani posebna ekipa v službi opravila 135 preventivnih pregledov, 40 predavanj, 90 preizkusov hidrantnega omrežja, 419 pregledov dihalnih in 25.432 pregledov ročnih gasilnih aparatov.

A. Ž.

Krvodajalska proslava

Radovljica - Konec tega tedna, v petek, 27. oktobra, ob 18. uri bo v Osnovni šoli A. T. Linharta krvodajalska proslava, na kateri se bo občinski odbor RK Radovljica zahvalil krvodajalcem. Podelili bodo značke posameznikom, krajevnim organizacijam pa občinska priznanja. Slovesnost je tokrat Rdeči križ pripravil skupaj z Zvezo kulturnih organizacij Radovljica, zato bo kulturni program, ki je potekal tudi v okviru radovljiške kulturne akcije, drugačen kot sicer. DPD Svoboda Boh. Bela bo namreč nastopila z igro Mandragola Niccola Machiavellija.

Krvodajalska proslava bi bila lahko nekakšen uvod v letošnjo krvodajalsko akcijo, ki bo v radovljiški občini prihodnji mesec: najprej v Kropi in sicer 2. novembra, v Boh. Bistrici 3. novembra, na Bledu pa od 7. do 10. novembra.

L.M.

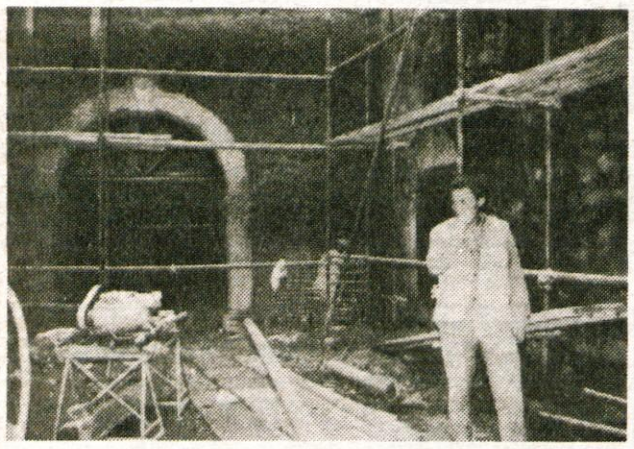

Radovljica - Da ne bi radovljiška graščina imela le na zunaj lepo obnovljene fasade, so se v letu Linhartovih jubilejev v Radovljici zdaj lotili tudi njene notranjosti. Ob lepem grajskem stopnišču sta namreč tudi dva zelo akustična atrija, ki so ju že zdaj uporabljali za glasbene prireditve v poletnem času. Te dni notranjost levega atrija že obnavljajo, na vrsto pa naj bi prišel tudi drugi atrij. - L. M.

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Žiri

Pločniki in telefon

Žiri, 23. oktobra - Približno 2700-glava krajevna skupnost Žiri danes praznuje. Ob takšnih praznikih velja navada, da pogledamo, kaj se je v kraju v letu dni pomembnega premaknilo. V Žireh se tudi tokrat lahko pohvalijo. Dosežkov na vseh področjih je veliko. Tako so, denimo, Žiri postale bogatejše za novo podjetje Vibro, izjemna pridobitev za ljudi je nova blagovna hiša, ki jo je zgradil konzorcij petih investitorjev, v pripravi pa je sodelovala tudi krajevna skupnost, smučarski skakalci so dobili nove plastične skakalnice, v nekdanji trgovini Žirovka je na novo odprta zasebna okrepčevalnica in še bi lahko naštevali. Tisto, kar krajane povsod najbolj zanima in za kar so pripravljeni dati največ denarja, pa je kajpak komunalna infrastruktura. In prav na tem področju se je krajevna skupnost (kot inštitucija) tudi v preteklem letu najbolj potrudila.

Vinko Kopač, tajnik krajevne skupnosti, ki ga je ob letošnjem prazniku krajevna konferenca SZDL predlagala za krajevno priznanje.

»Med največje dosežke - poleg blagovnice - štejemo drugo etapo širitve osrednje žirovske ceste s pločnikoma v dolžini okroglo petsto metrov, in sicer od mostu čez Račevo pri zadružnem domu do križišča pri Mrovcu. Hkrati s cesto smo obnovili tudi vodovodne in električne vode, javno razsvetljavo, zgradili pločnike z vsemi cestnimi priključki, ki omogočajo varnejši promet, še posebej varnejšo pot otrok v šolo,« je dejal "duša" žirovske krajevne skupnosti, tajnik Vinko Kopač.

Cesto so gradili z denarjem, ki priteka iz treh različnih virov; naravnost iz žepov krajanov, ki se jim bo samoprispevek iztekel 1991. leta, iz blagajne žirovskih podjetij oziroma krajevne skupnosti (podjetja dajejo za delo krajevne skupnosti tri odstotke od kosmatih osebnih dohodkov zaposlenih) ter iz blagajne občinske cestne komunalne skupnosti.

Medtem ko so Žirovci za prvo etapo izbrali kot najugodnejšega izvajalca Primorje, so drugo etapo zaupali domačemu Tehniku, ki je zahtevno delo dobro opravil v treh mesecih. Nadaljevanje gradnje te ceste je tudi ena od dveh osrednjih nalog krajevne skupnosti v prihodnjem letu. Tretja etapa je zamišljena do Kladivarja oziroma potoka Rakulk.

Druga osrednja naloga pa bo izgradnja telefonije, začeta v tem letu. **»V bistvu gre za nadaljevanje izgradnje, saj smo pred leti že sklenili obsežno akcijo. Zdaj nas čaka postavitev nove telefonske centrale s priključitvijo 485 novih naročnikov, kolikor smo jih prek poletja nabrali. Posel naj bi bil opravljen do konca 1991. leta. Novi telefonski naročniki bodo za priključek plačali 1920 mark (v dinarski protivrednosti), dolžni pa bodo tudi 50 ur prostovoljnega dela,«** je povedal Vinko Kopač.

Kaj pa ostale ceste, vodovod, regulacije poplavljivih voda? **»Letos smo asfaltirali več krajevnih ulic; Starovaško, denimo, so v celoti financirali krajani sami, asfaltiran je del ceste Jurišnega bataljona, del ceste na Braznico, razširjena je cesta na Ledinico, v teku je obnova ceste na Goropeke in ceste proti Etiketi. Zemljišče ob Sori, kjer je bila v preteklih letih napravljena regulacija, smo zravnali in zatravili. Kaže, da je regulacija s tem, ko so Žiri obvarovane poplav, za nekaj časa obmirovala. Upali smo, da bodo začeli regulirati Osojnico, vendar Območna vodna skupnost Gorenjske letos očitno ne najde denarja. Pričakujemo, da se bodo dela lotili vsaj v začetku prihodnjega leta. Glede vodovodov pa je tako, da je v delu nekaj obnov vaških vodovodov,«** je na vprašanje odgovoril Vinko Kopač.

Sicer pa je krajevna skupnost sodelovala z denarjem tudi pri obnovi gasilskega doma v starih Žireh. Žirovsko gasilsko društvo letos praznuje častitljivo stoto obletnico.

H. Jelovčan,
foto F. Perdan

Središče Žirov: bogatejše za novo blagovnico in 500 metrov dolg cestni odsek s pločnikoma.

Posvet predstavnikov turističnih društev

Kam odhaja turistična taksa?

Gozd Martuljek, 23. oktobra - Na posvetu predstavnikov gorenjskih turističnih društev in Bovca je sodeloval tudi predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič. Turistična taksa se zbira na različnih računih in tudi nenamensko uporablja.

Minulo soboto so se v hotelu Špik v Gozd Martuljku na pobudo turističnega društva Kranjska gora zbrali predstavniki gorenjskih turističnih društev in Bovca ter se s predsednikom Turistične zveze Slovenije dr. Marjanom Rožičem pogovarjali predvsem o porabi in namenu turistične takse.

V večjih turističnih središčih Gorenjske se letno zbere zelo veliko turistične takse, saj jo plačujejo turisti dnevno v višini dveh nemških mark, v kampih celo 3 nemške marke. Ta taksa se nato zbira bodisi v občinskih proračunih ali na posebnih žiro računih, celo na skladih: v jeseniški občini na skladu stavbnih zemljišč. V Kranjski gori, denimo, polovico marke ostane hotelom. Zaradi tečajnih razlik je tako lani hotelom ostalo 50 milijard dinarjev takse, turističnim društvom pa 44 milijard - se pravi, da so društva dobila manjši del. Računajo pa, da bo letos hotelirjem ostalo 150 do 180 milijard dinarjev turistične takse.

Razumljivo je, da si turistična društva želijo takso nazaj, saj opravljajo v kraju propagandno dejavnost in ostale dejavnosti, brez katere dobre turistične ponudbe ni. Turistično takso nasploh po turističnih deželah v svetu jemljejo kot plačilo za storitve, ki jih drugače ne morejo zaračunati, pri nas pa odhaja za vse mogoče namene in potrebe. Po besedah predsednika Turističnega društva Kranjska gora Jožeta Borštnarja je jeseniški izvršni svet celo del turistične takse, ki bi jo moralo dobiti Turistično društvo Kranjska gora, naložil v neko banko.

Na posvetu so se domenili, da bo morala Turistična zveza Slovenije čimprej poskrbeti za namensko porabo takse in pravno urediti njen status. Nekateri so predlagali, da bi se zbirala pri občinskih turističnih zvezah ali pri tistih društvih, ki so večja. Turistična zveza Slovenija naj bi sklicala pogovor s predsedniki izvršnih svetov iz tistih slovenskih občin, kjer se zbere največ takse. Na tem pogovoru naj bi se pomenili, kako in kaj s problematiko, ki žuli številna turistična društva ne le po Gorenjski, temveč tudi po Sloveniji. Prav tako bodo turistična društva Gorenjske in Bovca odslej bolje sodelovala, predvsem zaradi priprav na olimpiado, ter se dogovarjala o skupnih nastopih na turističnem tržišču in skupnih akcijah.

D. Sedej

Pregled gasilnih aparatov

Cerklje - Prostovoljno gasilsko društvo Cerklje, ki deluje na območju krajevnih skupnosti Cerklje, Grad, Poženik in Šenturška gora pod Krvavcem, bo tudi letos v okviru meseca požarne varnosti organiziralo pregledovanje ročnih gasilnih aparatov. Ročne gasilne aparate bodo gasilski strokovnjaki iz Kranja pregledovali v četrtek, 26. oktobra, od 8. do 12. ure v gasilskem domu v Cerkljah. Ob tej priložnosti bodo v domu naprodaj tudi novi gasilni aparati.

A. Ž.

Oktober tudi mesec varčevanja

V okviru 31. oktobra - svetovnega dneva varčevanja je v Ljubljanski banki oziroma Temeljni banki Gorenjske Kranj že nekaj let ves mesec oktober namenjen različnim, še posebej poudarjenim varčevalnim in propagandnim aktivnostim. Temeljna banka Gorenjske je že dlje časa znana po prizadevanjih, da bi bile stranke, ki prihajajo v banko zaradi različnih bančnih oziroma denarih poslov čimbolj zadovoljne. Znane so njihove poslovne akcije Bančni bon ton, Pismo zaupanja, Ena in ena je tri in podobne. V program sodobne poslovnosti in približanja banke varčevalcem oziroma strankam sodi tudi odpiranje novih poslovnih enot, oprema trgovin s posebnimi pulti, akcije Pred okenci brez vrst, pregledne table o zasedenosti posameznih enot ob določeni uri in ob določenem dnevu, itd. Ta mesec so v Temeljni banki Gorenjske pripravili še več tovrstnih akcij. Med njimi so tudi razstave (numizmatična in likovna), srečanje in obdaritev varčevalcev, kinopredstave za mladino, obisk vrtca in nenazadnje tudi razglasitev najboljše ekspoziture Ljubljanske banke-Temeljne banke Gorenjske. Večina akcij bo ta in v začetku prihodnjega tedna.

A. Ž.

Zlata poroka na Orehku

Kranj, oktobra - 15. oktobra je minilo 50 let, odkar sta se vzela Milka in Feliks Golob z Orehka pri Kranju. Milka je Dolenjka, Iljova iz Dolnjih Retenj pri Velikih Laščah, prva Levstikova soseda. Kot je pripovedovala njena stara mama, je Levstik na njihovem kozolcu pisal knjige. Feliks pa je Marušnikov iz Golega nad Ljubljano. Na Orehku sta se spoznala. V Kranj ju je zaneslo iskanje dela in v isti hiši sta našla stanovanje. Oba sta iz številčnih kmečkih družin; pri mami Milki je bilo 7, pri atu Feliksu 12 otrok. Zgodaj sta morala po svetu, že pri petnajstih, šestnajstih letih. Milka je prvo službo dobila pri peku Romihu v Tržiču, Feliks pa na opekarni v Dragi pri Igu. Po dve uri hoje v vsako smer. 1936. sta dobila delo v kranjski tekstilni tovarni.

Milka je bila vsa leta predica v Inteksu, Feliks pa v Tekstilindusu brusač v predilnici, ko pa se je leta 1956 ponesrečil, je bil čuvaj. Takrat, ko mu je stroj zmaličil roko, je bilo hudo, pa prva leta po vojni, ko sta v najhujšem pomanjkanju gradila hišo. Sicer pa se spominjata, da jima je bilo vedno lepo, kajti v hiši je vladalo razumevanje. Dve vnukinji in enega pravnuka imata. Lepo jima je, da bi bilo le zdravje in mir na svetu, si želita.

Še na mnoga zdrava leta, Milka in Feliks!

D. Dolenc

Nov program razvoja drobnega gospodarstva v kranjski občini

Kriza se iz industrije seli tudi v obrt

Kranj, oktobra - V zadnjih letih je bilo izrečenih veliko besed o drobnem gospodarstvu, ki naj bi zapolnilo "socialistično črno luknjo". V Kranju so pred petimi leti sprejeli poseben program razvoja drobnega gospodarstva v družbenem in zasebnem sektorju, precej nalog je bilo sicer uresničenih, vendar o razcvetu obrti nikakor ne moremo govoriti, saj še vedno ne dohiteva potreb ljudi, zaostaja predvsem pri servisnih dejavnosti in osebnih storitvah. Zato so zdaj - tudi zaradi novih zakonov - napravili nov program, ki podobno kot prejšnji določa naloge in ukrepe na področju urejanja prostora, davčne in kreditne politike, zaposlovanja, izobraževanja, pridobivanja obrtnih dovoljenj, sejemske dejavnosti, ustanavljanja novih enot, itd.

V drobnem gospodarstvu je problem in težav še vedno toliko, da človek preprosto ne ve, kje bi začel. Morda pri najbolj aktualnem problemu, ki ga občutijo predvsem kooperanti in proizvodni obrtniki. Gospodarska kriza, ki nosi s sabo tudi padanje obsega industrijske proizvodnje, se že seli v drobno gospodarstvo, ki jo občuti predvsem kot upadanje naročil, s tem pa seveda zmanjšuje zaposlenost. Tovarna, ki pride v težave, navadno hitro skrči število svojih obrtniških kooperantov, da seveda ne govorimo o tem, kako problematično je v razmerah visoke inflacije plačevanje računov kooperantom.

Brez programskih posegov torej ni moč pričakovati hitrejšega razvoja, zanj pa so v Kranju zainteresirani zlasti zaradi zaposlovanja presežkov delavcev v industriji. Zato nameravajo v občini poseči z olajšavami pri odpiranju novih delovnih mest, če stvari ne bodo urejene na ravni republike. V mislih imajo seveda predvsem olajšave pri plačevanju prispevkov, saj je znano, da predstavljajo pri zaposlovanju delavcev veliko večje breme kot davki. Tudi pri začetku poslovanja so obrtniki deležni davčnih olajšav, najrazličnejše prispevke pa morajo takoj in v celoti plačati, kar marsikomu že na začetku vzamemo veliko, če ne vso voljo.

Zaradi cincanja Tekstilindusa ni prišlo do prodaje poslovnih prostorov starega Inteksa, kjer je 70 tisoč površinskih metrov prostora, ocenjeni pa so bili na 70 milijard dinarjev. Zanimanje so pokazali "veliki" kranjski obrtniki, zaradi odlašanja pa so trije praktično že "odšli" iz Kranja, saj so kupili poslovne prostore v Domžalah.

16 družbenih podjetij in 1.300 zasebnih obrtnikov

V Kranju v drobno gospodarsrtvo družbenega sektorja sodi 16 organizacij, ki zaposlujejo 913 delavcev, kar je 13 odstotkov zaposlenih v občini. Večinoma se ukvarjajo z gradbeništvom, le 255 delavcev pa je zaposlenih na področju obrti in osebnih storitev. V uspešnosti so med njimi velike razlike, lani je najvišjo stopnjo akumulativnosti, kar 71,5 odstotno, doseglo Dimnikarsko podjetje, komaj 0,2 odstotno pa Alpetourov Remont. Največji dohodek na zaposlenega je uspelo doseči Gorenjski obrtni zadrugi in pozdu Omega, slednji je imel tudi najvišje osebne dohodke, pri plačah pa mu je sledil pozd Orodjarstvo iz Šenčurja. Pozd Omega je bil ustanovljen lani, letos pa še dve splošni obrtni zadrugi in sicer Invent in Projekt.

Število zasebnih obrtnikov pa se je v zadnjih petih letih povečalo za 257 in tako jih je v kranjski občini zdaj okoli 1.300. Število delavcev pri samostojnih obrtnikih se zmanjšuje, leta 1984 je prišlo 1,22 delavca na obrtnika, lani pa le še 0,96. V kranjski občini 60 odstotkov obratovalnic nima nobenega delavca, 18 odstotkov jih ima po enega, 8 odstotkov po dva, 10 odstotkov od tri do pet in le 2,8 odstotka obratovalnice ima zaposlenih šest in več delavcev. Podatki torej zelo jasno povedo, da obrtniki zaradi visokih prispevkov nič kaj radi ne zaposlujejo delavcev.

Število "popoldanskih" obrtnikov je do leta 1987 raslo in sicer s 428 v letu 1984 na 583 v letu 1986, nato pa je začelo padati, konec lanskega leta so jih našteli 549. Pozna se, da tovarne delo vse bolj zadržujejo zase, pa tudi sprememba davčnega zakona, po katerem davčne obveznosti predpisujejo tudi tistim, ki imajo obrtno dejavnost registrirano, z njo pa ne dosegajo potrebnega prometa oziroma dohodka.

Novi program razvoja drobnega gospodarstva opušča naštevanje deficitarnih dejavnosti, temveč pravi, da so spodbude potrebne za vse, razen za prevoznike potnikov in blaga ter okrepčevalnice, ki točijo le pijače in ne nudijo hrane. Predložen je že popravljen odlok o davkih, ki olajšave priznava le tistim gostinskim lokalom, ki najmanj 40 odstotkov prihodka ustvarijo s hrano in prenočišči. Morda poslej v Kranju ne bo več gostiln, kjer točijo le pijačo in niti sendviča ni moč dobiti.

Zanimiva novost predlaganega odloka o davkih je tudi poroštvo, ki bi ga davčna uprava lahko zahtevala v primeru, če zavezanec več kot šest mesecev ne bi poravnal svojih obveznosti in jih ne bi bilo moč izterjati iz njegovih denarnih sredstev in premičnega premoženja. Zanj naj bi s pismeno izjavo jamčila dva poroka.

Razvoj obrti prepočasen zlasti pri storitvah

Potreb ljudi razvoj servisnih dejavnosti in osebnih storitev ne dohiteva. Za belo tehniko in zabavno akustiko imata za svoje izdelke dobro organiziran servis Iskra in Gorenje, vseh ostalih servisov pa v Kranju primanjkuje, čeprav so deležne olajšav in spodbud.

Vztrajno narašča število zasebnih gostinskih lokalov, zdaj jih je 81, vendar pa še vedno primanjkujejo lokali z dobro hrano. Po sprejetju novih zakonov se je v zadnjem času zelo razmahnila zasebna trgovina, zanimanja je še vedno veliko. Kljub visokim davčnim olajšavam je za domačo in umetno obrt malo zanimanja, z njo se ukvarja le 11 oseb, še ti predvsem z izdelovanjem turističnih spominkov. Več kot je potrebno, pa je zdaj predvsem avtoprevoznikov in taksistov, kar okoli 300 jih je v kranjski občini.

M. Volčjak

30 taksistov

Kranj ima kar 30 taksistov, s taksijem pa se pelje malokdo in malokdaj.

V Kranju tako kot drugod primanjkuje obrtnikov, nekaterih pa je vendarle preveč, saj imajo kar 260 avtoprevoznikov in 30 taksistov. Pravijo, da je preveč tudi krčem, kjer točijo le pijače in niti sendviča ne moreš dobiti.

Pomudimo se malo dlje pri taksistih, ki najbolj bodejo v oči, saj se človek vpraša: čemu jih je toliko, le kdo se vozi? Res, malokdaj je moč videti na kranjskih ulicah taksi, niti svojega stalnega parkirišča nimajo, v telefonskem imeniku smo našli le štiri imena. Malokdaj in malokdo se pelje s taksijem, morda do zdravstvenega doma, če ni doma avta in pri roki prijatelja, soseda, morda z brniškega letališča domov, ker nerad več dni tam pustiš svoj avto. Taksist pa bo rad povedal, kako trd je njegov kruh, saj je moral čakati več ur, dela (čaka) pa praktično ves dan, če hoče preživeti.

Čemu je torej taksistov vse več, če nimajo dela? Razumeti je moč, da tudi v Kranju kot gobe po dežju rastejo točilnice, saj je pri pijači zaslužek lažji in hitrejši, tudi časi so ji bolj naklonjeni kot hrani. Razumeti je navsezadnje tudi moč, da avtoprevozniki že morajo imeti dovolj dela, saj sicer ne bi kupovali in vzdrževali dragih tovornjakov, nemara si pomagajo po "administrativnih" poteh, saj jim ni potrebno tako razdrobiti računa, kot ga, denimo, morajo avtomehaniki. Zelo težko pa je razumeti, čemu taksisti po osemnajst ur čakajo na stranko (vsaj tako pravijo), saj zaslužka golo čakanje vendar ne prinese.

Odgovor na zapleteno vprašanje je verjetno skrit v dejstvu, da je zelo lahko postati taksist, praktično potrebuješ le vozniški izpit, avto pa si lahko tudi sposodiš, od tete ali pa celo vzameš rent-a-car. Malce nesramno bi lahko rekli, da se je s "sončne uprave" moč zlahka preseliti med taksiste, zakaj je večurno čakanje vabljivo pa je seveda naslednje, še težje vprašanje. Upravičeno je zato negodovanje tistih redkih taksistov, ki imajo, denimo, pogodbo z brniškim letališčem in se s taksi službo res preživljajo.

Prisegamo na tržne zakonitosti, vendar pa le niso vsemogočne, kranjski taksisti to najbolje dokazujejo. Drugod po svetu, kjer imajo s tržnimi zakonitostmi bogate izkušnje, so to že zdavnaj spoznali. V New Yorku imajo 32 tisoč taksistov, mestna vlada je odločila, da jih toliko zadošča. Ko gre taksist v pokoj, licenco proda. Tudi liberalizem ima torej razumne meje.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Srbsko posojilo - katastrofa

Najnovejši podatki o vpisu posojila za gospodarski preporod Srbije povedo, da zlasti pri deviznem delu resno zaostaja, kar je Mihajlo Švabić, predsednik nadzornega odbora za vpisovanje posojila na sestanku v Gospodarski zbornici Srbije označil kot katastrofalno. Do 18.oktobra je bilo vpisanih 877 milijard dinarjev (od načrtovanih 2.000 milijard dinarjev) in 20,5 milijona dolarjev (od načrtovane 1 milijarde dolarjev). Zlasti devizni del je torej skromen, saj so uspeli zbrati le petino predvidenih sredstev. Rok za vpis posojila je 31. december 1989, veliko časa torej ni več preostalo.

Bencinski dinar vse pomembnejši pri izgradnji cest

V letu dni obnovljenih 183 kilometrov cest

Kraj, oktobra - Od lanske do letošnje jeseni je bilo v Sloveniji za obnovo cest porabljenih 19 milijonov dolarjev (preračunanih v dinarje seveda), zgrajenih pa je bilo 22 kilometrov avtocest. Pri takšni dinamiki bi za izgradnjo 250 kilometrov novih avtocest in magistralnih cest potrebovali 12 do 15 let, vse pomembnejši vir sredstev pa naposled postaja bencinski dinar, ki naj bi leta 1991 imel tretjinski delež v ceni naftnih derivatov.

Kakšne so naše ceste, ni potrebno pripovedovati, kako pomembne so tudi za turizem prav tako ne, saj imajo prevozni stroški 20 do 25 odstotni delež v turističnem prometu. V cestnem gospodarstvu smo od lanske jeseni dosegli odločilni preboj, pravi Milan Jelenc, predsednik republiškega komiteja za promet in zveze, izsilili smo proces povečevanja bencinskega dinarja, ki je bil v dveh fazah že uresničen, s tretjo pa naj bi do leta 1991 imel tretjinski delež v ceni naftnih derivatov. Tako bi v 12 do 15-tih letih uresničili program izgradnje 250 kilometrov novih avtocest in magistralnih cest v Sloveniji. Vsako leto bi torej morali zgraditi 20 kilometrov novih cest in lahko rečemo, da je bil letos ta cilj uresničen, saj je bilo zgrajenih 22 kilometrov avtocest (južna obvoznica, Višnja gora, hitra cesta Maribor).

Pri obnovi cest pa so letos upoštevali, katere so najpomembnejše za turizem, prednost so imele predvsem tiste, ki imajo največji promet tujih vozil. Od lanske do letošnje jeseni so obnovili cestišča na 51 kilometrih avtocest, na 87 kilometrih magistralnih cest in na 45 kilometrih regionalnih cest; skupaj torej na 183 kilometrih cest. Za obnove so preračunano v dinarje porabili 19 milijonov dolarjev. Z obnovami so se izognili glavni turistični sezoni, izjema je bila le obnova ceste od Lesc do Radovljice in blejske vpadnice. Žal pa je bil v gradnji tudi most v Jasni v Kranjski gori.

Večjo pozornost so posvetili tudi talnim označbam na cestah, na magistralnih in regionalnih cestah so potegnili 2.471 kilometrov črt, kar je po sedanji vrednosti veljalo 128 milijard dinarjev, približno 60 milijard dinarjev pa so namenili za vertikalno cestno signalizacijo.

Ob cestah še vedno velik problem predstavljajo črna parkirišča, saj jih je v Sloveniji kar 37, največ ob dolenjski magistrali. Po besedah Milana Jelenca jih bodo skušali urediti, razen tistih, kjer je ustavljanje nevarno, prostor pa oddali v najem zasebnikom. Premalo so izkoriščene tudi cestninske postaje, ki bi jih lahko bolj izkoristili za obveščanje tujcev, letos so delili le informacijo o Karavanškem predoru in vabilo v Postojnsko jamo. Na cestninskih postajah pa imajo vse več težav, ker tujci želijo cestnino plačati v devizah, zato AMD namerava uvesti posebne bone.

Še letos naj bi začeli graditi avtocesto od Karavanškega predora do Vrbe. Če bodo pridobljeni mednarodni krediti, naj bi kmalu začeli graditi avtocesto Podnanos - Razdrto in Sentilj - Zagreb in v drugi polovici prihodnjega leta dobili kar 40 do 50 kilometrov novih avtocest, leto kasneje pa naj bi bil odprt Karavanški predor z avtocesto.

M. V.

V času glavne turistične sezone sta bili na magistralnih cestah le dve popolni zapori in sicer pri Radovljici in v Gornji Radgoni. Pri Radovljici so od 16. do 25. avgusta delali 24 ur na dan. Vendar pa je bilo želja, da bi gradili v času glavne turistične sezone več, veliko prepričevanja je bilo potrebnega, da niso gradili tudi drugod. Z novo sistemsko zakonodajo o cestah bo tudi tovrstne probleme lažje razreševati, saj bo imela republiška uprava za ceste večje (prave) pristojnosti, kar bo seveda odpravilo sedanji monopol cestnih podjetij.

Novi programi Tehtnice povezani s prekvalifikacijo zaposlenih

Poslej tudi mehanizmi za švicarske ročne ure

Železniki, 23. oktobra - V Tehtnici so na osnovi analize tržišča ugotovili, da bodo v prihodnje svoje izdelke na domačem trgu vse težje prodajali. Edini izhod zato vidijo v prestrukturiranju proizvodnje, v programih za zunanje trge. V začetku oktobra so sprejeli sklep o prestrukturiranju podjetja. Novi programi oziroma izdelki pa potegnejo za seboj tudi nujne prekvalifikacije zaposlenih. Stroški prekvalifikacije za sto delavcev so ocenjeni na 1,4 milijarde dinarjev. V Tehtnici kandidirajo za nepovratna sredstva republiške skupnosti za zaposlovanje, pri čemer jih je med drugimi podprl tudi občinski izvršni svet.

Kot povsem nov program se v Tehtnici pojavlja izdelava mehanizmov za mehanske in Quartz ročne ure v sodelovanju s švicarsko firmo STATEC-AG, ki bo zaposlovala 50 delavcev. Pet se jih bo za novo delo usposabljalo v Švici, ostale bo švicarski strokovnjak izobraževal v Železnikih.

Razen prekvalifikacij delavcev zaradi proizvodnje urinih mehanizmov pa imajo v Tehtnici v načrtu tudi prekvalifikacije delavcev za proizvodnjo elektronskih tehtnic, modemov in laboratorijskih aparatov. V teh primerih gre za novo generacijo izdelkov, pri katerih prevladuje popoln sistem elektronike, za kar morajo usposobiti ljudi, ki so bili doslej zaposleni na mehanskih dvoskodeličnih tehtnicah ter klasičnih laboratorijskih centrifugah, mešalcih in vibratorjih.

Izdelava sodobnejših inteligentnih preciznih elektronskih tehtnic je na začetku in zahteva prekvalifikacijo 25 delavcev. Razen tega so v Tehtnici v kooperaciji z Informacijskim inženiringom Metalke iz Ljubljane začeli tudi s proizvodnjo modemov, zaradi česar se morajo njihovi finomehaniki preleviti v elektronike.

Kot rečeno, bo program prekvalifikacije zajel skupaj sto (od 117) delavcev. Vanj namreč niso vključeni zgolj proizvodni delavci, ampak tudi zaposleni v tako imenovani režiji, saj spopadanje z novimi izdelki in trgi terja tudi prestrukturiranje komerciale z uvajanjem marketinga in zunanjetrgovinskega sektorja, nabave, skladiščenja, kontrole, tehnologije, konstrukcije in predvsem razvoja.

H. Jelovčan

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke
SERVISA ZA PROTOKOLARNE STORITVE
BRDO PRI KRANJU
objavlja dela in naloge

1. VODJA IZMENE — TEHNIK STREŽBE — dva delavca
2. VODJA IZMENE — TEHNIK KUHARSTVA -— dva delavca
3. TEHNIK STREŽBE — pet delavcev
4. TEHNIK KUHARSTVA — trije delavci
5. NATAKAR - dva delavca
6. KUHINJSKI POMOČNIK

Pogoji:

pod 1:
program štiriletnega srednjega izobraževanja - smer strežba, dve leti delovnih izkušenj, znanje tujega jezika, tečaj in izpit iz higienskega minimuma, poskusno delo dva meseca

pod 2:
program štiriletnega srednjega izobraževanja - smer kuharstvo, dve leti delovnih izkušenj, tečaj in izpit iz higienskega minimuma, poskusno delo dva meseca

pod 3:
program štiriletnega srednjega izobraževanja - smer strežba, eno leto delovnih izkušenj, aktivno znanje tujega jezika, tečaj in izpit iz higienskega minimuma, poskusno delo dva meseca

pod 4:
program štiriletnega srednjega izobraževanja - smer kuharstvo, eno leto delovnih izkušenj, tečaj in izpit iz higienksega minimuma, poskusno delo dva meseca

pod 5:
program triletnega srednjega izobraževanja - smer natakar, šest mesecev delovnih izkušenj, tečaj in izpit iz higienskega minimuma, poskusno delo en mesec

pod 6:
skrajšani program s področja gostinstva - smer kuharstvo, šest mesecev delovnih izkušenj, tečaj in izpit iz higienskega minimuma, poskusno delo en mesec

Z izbranimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom, razen pod točko 3 (trije delavci za določen čas) in pod točko 4 (en delavec za določen čas) - nadomeščanje delavk na porodniškem dopustu.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in življenjepisom pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov: Servis za protokolarne storitve Brdo pri Kranju, Predoslje št. 39, 64000 Kranj.

Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

ureja MARIJA VOLČJAK

PREJELI SMO

S KULTURO PO KULTURNI POTI

Prosimo, da objavite naše pripombe k izjavi tov. Slavka Mežka v prispevku novinarke Lee Mencinger S kulturo po kulturni poti, objavljenem v Glasu dne 26.9.1989., ki se nanaša na obnovo Markove cerkve v Vrbi.

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju vodi konservatorska in restavratorska dela v p. c. sv. Marka v Vrbi, ki so se začele v lanskem letu in se bodo nadaljevala do končne prezentacije kulturnega spomenika, ki bo zaključena z restavriranjem oltarjev predvidoma v prihodnjem letu. Dela torej niso zastala, kot trdi tov. Mežek, le seznanjen ni z njimi, zato naj na kratko opišemo akcijo.

V lanskem letu je bila cerkev gradbeno sanirana, predvsem po zaslugi župnika Franca Kluna, ki je skupaj s krajani zagotovil sredstva za statistično sanacijo in obnovo kritine, ter zunanjih ometov. Del sredstev sta prispevali tudi republiška in občinska kulturna skupnost.

V letošnjem letu se dela nadaljujejo v notranjosti.

Pri izdelavi vezi so bili odkriti fragmenti gotskega figuralno poslikanega stropa, zato smo se odločili, da v ladji obnovimo lesen strop. Zahtevno nalogo je prevzel restavrator Viktor Snoj, ki je pripravil več variant rekonstrukcije poslikave, saj je bilo potrebno ohranjene ornamente vkomponirati v novo celoto, primerno času in gorenjskemu prostoru. Zavedamo se, da bo nov strop idealizirana podoba gotskega stropa, končni učinek pa bo nedvomno boljši, ko je bil sedanji ometan in sivo beljen strop. Poslikava je v delu.

Avgusta so restavratorji Restavratorskega centra iz Ljubljane začeli restavrirati freske v ladji in v prezbiteriju. Sondiranje v prezbiteriju je dopolnilo lanskoletno ugotovitev, da se pod beleži skriva dekorativna poslikava okoli prvotnih gotskih oken, v ladji pa je bilo odkritih še nekaj fragmentov Pohoda sv. treh kraljev na severni steni in romansko okno na južni steni. Sondiranju je sledilo utrjevanje freskoometov in odstranitev ometov brez poslikav, ki jih v tem času nadomeščajo z novimi. Po obnovi ometov bo potrebno zaključiti dela pri prezentaciji romanske apside, s podjetjem Elektro Žirovnica je dogovorjena razporeditev svetil v lopi, ladji in prezbiteriju, v prihodnjem letu pa imamo v programu tudi restavriranje opreme, kjer pa smo ponovno vezani na Restavratorski center in njihove časovne termine.

Če se na koncu dotaknemo še finančnih sredstev, je potrebno upoštevati dejstvo, da bi z letošnjimi sredstvi, ki sta jih prispevali republiška in občinska kulturna skupnost plačali le slikanje stropa, medtem ko je potreben les kupil župnik in da imamo trenutno na akciji okoli 70.000.000 din minusa.

O velikem znesku, ki ga je menda podjetje Lesnina namenilo za obnovo stropa pa ne mi, ne župnik ne vemo nič, razen tega, da imajo prošnjo za pomoč v Lesnini na dnevnem redu ene od prihodnjih sej in da bodo še pretehtali ekonomsko upravičenost pomoči.

Konservator:
Nika Leben

KAKO BOHINJCI VARUJEMO NARAVO

Nekoč je bohinjska lepotica čista in neomadeževana ležala v spokojni dolini, obdana z zelenimi bregovi in mogočnimi kamnitimi stenami. Kmalu so jo odkrili ljudje. Občudovali in spoštovali so jo. Toda pojavili so se drugi, ki so z zaprtimi očmi hvalili lepote, o katerih so jim pripovedovali ljudje.

Kmalu so ti drugi odkrili, da je prijetno biti z njo, da lahko nekaj tudi iztržijo in ob njej prav prijetno uživajo. Polagoma so se ji z vseh strani približevali, se je dotikali in jo stiskali iščoč zadovoljitve. Takrat so ljudje bili še dovolj močni in postavili so čuvaje iz svojih vrst — vsi pač niso mogli stati na straži. A glej, minilo je malo časa, v katerem se prilizovanje lepotici ni zmanjšalo, in zaneslo je čuvaje: premamila jih je prelestna lepota. Vzeli so ji čistost in devištvo.

Tako rekoč ob koncu turistične sezone je prav, da se obrnemo nazaj, poterjamo dolžnike in sami vrnemo, kar smo si sposodili. Če se seveda to sploh da storiti. Nasilje nad naravo se v Bohinju že nekaj let močno povečuje. Tako hitro, kot minulo poletje pa še nikoli doslej. Svoj vrh, vsaj upamo, da je vrh, je doseglo zadnji teden avgusta.

V tednu, ko so mladi v ekološkem taboru ob Bohinjskem jezeru navdušeno načrtovali, kako vsaj nekaj dediščine ohraniti vnukom, so vodo jezera brezskrbno rezali motorni čolni UNZ. Poleg vseh smetišč, kanalizacij, zgrešenega kmetovanja, hotelov, avtocampa in še ne vem česa, je nastala nova rana na triglavski lepotici. Morda doslej najhujša. Težko je rešiti in opravičiti vsako nasilje, če pa so vzrok tisti, ki smo jim zaupali varstvo, je reševanje še težje. In kar je najhujše pri tem: ljudje, ki so to videli, se niso zavedli rane na naravi — začeli so pripravljati svoja motorna plovila in jih spuščati v jezero. Saj: če oni lahko, zakaj pa jaz ne bi grešil.

Židje imajo zakon, po katerem za tako dejanje ni kriv mož, ki devico onečasti, ampak ona sama. Kamenjajo jo do smrti. Neumen zakon, bomo rekli, toda bojim se, da se ga bomo v tem primeru. Krivo bo jezero, ker leži ravno na takem mestu, ki je primerno za reševalne vaje.

Kajpada — namečimo in navozimo kamenja v vodo. Nastalo bo čudovito utrjeno letališče in bohinjski hoteli bodo lahko ves čas polni; ostalo bo še za Bled. Na »kulturne« prireditve pod Skalco bodo veliki boeingi vozili trume angleških turistov, sosedje Italijani pa se bodo pripeljali na gobarsko tekmovanje na Pokljuko.

Noben človek ne sme biti miren ob takem ravnanju. Toda kaj storiti? Kako spremeniti miselnost ljudem, ki naravo gledajo le po televiziji in pijejo mleko iz plastične vrečke?

Jure Dobravec

IMOS SGP TEHNIK

SGP Tehnik Škofja Loka
TOZD Komunalne dejavnosti
Kidričeva c. 43/a

obvešča porabnike komunalnih storitev:

Da se 25. 10. 1989 poveča cena vode s prispevki in kanalščina za 45 %.

Da se 1. 11. 1989 poveča cena smetarini in ostalim komunalnim storitvam za 45 %.

Komisija za delovna razmerja

TOZD PSIHIATRIČNE BOLNICE BEGUNJE

objavlja prosta dela in naloge

1. **PSIHOLOGA SPECIALISTA IZ KLINIČNE PSIHOLOGIJE OZIROMA SPECIALIZANTA**

2. **ZDRAVNIKA SPECIALISTA IZ PSIHIATRIJE OZIROMA SPECIALIZANTA**

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo traja tri mesece.

Pogoji:

pod 1.:
— končana filozofska fakulteta in specializacija iz klinične psihologije oziroma končana filozofska fakulteta in opravljen strokovni izpit

pod 2.:
— končana medicinska fakulteta in specializacija iz psihiatrije oziroma končana medicinska fakulteta in opravljen strokovni izpit.

Kandidati naj vloge z dokazili o izobrazbi naslovijo na naslov - kadrovska služba TOZD Psihiatrične bolnice Begunje v 15 dneh po objavi.

Ljubljanska banka

OKTOBER — *MESEC VARČEVANJA — MESEC BREZ VRST*

Obkroženi dnevi so izplačilni in takrat so vrste v vseh bankah najdaljše. ***Ali ni ostalih dni več?***

V GORENJSKI BANKI SE ŽELIMO VRSTAM IZOGNITI!

ZATO, POČAKAJMO DAN, DVA IN VRSTE PRED BANČNIMI OKENCI SE BODO PORAZDELILE.

NAŠ ARGUMENT ZA TAKO PRIPOROČILO — OBRESTI!

Predvideni povprečni OD v SR Sloveniji za oktober = 11.500.000 din

čas	dnevni faktor	znesek (povp. OD)	obresti
1 dan	1,00938831	11.500.000 din	108.000 din
2 dni	1,01886477	11.500.000 din	216.900 din

PREPRIČANI SMO, DA SE ZA TAK ZNESEK SPLAČA PRIHRANITI ČAS IN ŽIVCE!

PODALJŠAJMO »MESEC BREZ VRST« ČEZ CELO LETO!

Temeljna banka Gorenjske

Franc Puhar - Aci

Kranjske zgodbe iz tega stoletja

TEKSTILNA ŠOLA BREZ KADROV

Šola bo kmalu pripravljena za otvoritev, nima pa direktorja. Tovarna »Jugočeška« sicer ponuja strokovno učno osebje, ki pa niso naši državljani. Takoj je treba dobiti enega ali več strokovnjakov, ki bi šli na dopolnilne študije na Češko.

— Leta 1930 —

ŠE EN ČASTNI OBČAN

Po sklepu občinske seje z dne 27. julija 1930 se Peter Graselli proglasi za častnega občana. Graselli je kranjski rojak. Leta 1889 je bil izvoljen kot prvi Slovenec za župana v Ljubljani. Bil je tudi deželni poslanec in predsednik »Matice Slovenske«

AVTOBUSNI PROMET BO ZAŽIVEL

V letu 1930 je občina izdala več koncesij za avtobusni promet. Licence za prevoz potnikov so dobili:

1. Ciril Grajžar za prevoz potnikov na progi železniška postaja Kranj — Jezersko.

2. Oskar Žužek za avtobusni prevoz na progi Ljubljana — Medvode — Kranj — Radovljica — Jesenice — Kranjska gora.

3. France Paur za prevoz z avtobusi na progi železniška postaja — Kranj — Primskovo — Šenčur ter Kranj — Visoko — Cerklje.

TOVARNA VULKAN NE SODI V MESTO

Tovarna »Vulkan« namerava graditi novo, večjo kotlarno in dimnik, ki bo visok 40 m. Po komisijskem ogledu in razgovoru z vodstvom tovarne je obč. odbor na seji 17. oktobra 1930 to zahtevo odklonil. Ugotovljeno je, da je tovarna na neprimerni lokaciji. Že sedaj je treba misliti na selitev tovarne izven mesta. Ko si je profesor Plečnik ogledal lokacijo za novo šolo, je dejal, da je »Vulkan« prava nesreča za mesto! Očitki, da občina zavira razvoj industrije v Kranju so bili veliki. Kriza v kmetijstvu je bila ta čas zelo huda in kmečki ljudje so iskali zaposlitev v industriji. Končno je občina podlegla raznim pritiskom ter na seji dne 24. oktobra odobrila gradnjo nove kotlarne in dimnika. Tako je »Vulkan« (danes »Sava«) še 30 let onesnaževal nastajajoče novo središče mesta.

— Leta 1931 —

PREBIVALCEV JE VEDNO VEČ

Ljudsko štetje leta 1930 kaže, da je v Kranju (mestna občina) že 4.201 prebivalcev od tega 1953 moških in kar 2.248 žensk. Od ljudskega štetja l. 1920 je v mestu kar 1925 prebivalcev več.

VIHAR V MESTU

Silen vihar je 19. julija 1930 podrl stolp v Pungartu. Potrebna je odnova stolpa in popravilo na cerkvi. Občina bo porok cerkvenemu predstojništvu, da najamejo kredit za obnovo, ki se ceni na 110.000 din.

DVE OBLETNICI ISTEGA DNE

Slavnostna seja 16. avgusta 1931 je bila posvečena kralju Petru I. osvoboditelju, ki je pred 10 leti zatisnil svoje trudne oči.

Isti dan pa njegovo veličanstvo kralj Aleksander praznuje 10 letnico vladanja.

Čas je pokazal, da je bila vidovdanska ustava sad kompromisov, pogajanj in plemenskih aspiracij. In v tem času je parlamentarizem prišel do absurda. Zato je kralj Aleksander moral narediti konec 10 letni zablodi. In 6. januarja 1930 je izšel znani »manifest« , ki pomeni bodočnost našega naroda. »Le roi est mort — vive le roi« in so zaključili sejo.

80 - let Glasbene šole v Kranju

GLASBENA VZGOJA IN ŠE KAJ VEČ

Kranj - Te dni praznuje kranjska Glasbena šola pomemben jubilej. Tako kot je ob takih priložnostih v navadi, se bo na dveh koncertih, prvi bo danes v Glasbeni šoli, drugi pa v soboto v Prešernovem gledališču predstavila z najboljšimi učenci - sedanjimi in tudi tistimi, ki so kasneje stopili na poklicno glasbeno pot.

Nagrada, ki jo je kranjska Glasbena šola prejela letos za občinski praznik bi pravzaprav morala pomeniti dvoje: priznanje, da je v dolgoletni zgodovini naredila veliko za glasbeno vzgojo otrok in mladine in seveda tudi to, da se ta njena izobraževalna vloga ceni tudi danes. V osmih desetletjih je šola nekajkrat doživela pravcati razcvet, podoben tistemu takoj po ustanovitvi leta 1909. Lahko je sprejela več kot sto učencev tudi iz drugih gorenjskih krajev, zanje so denar prispevale tudi druge občine. V kratkem je šola imela tudi godalni orkester, saj je samo v violinskem oddelku bilo kar 33 učencev. Za primerjavo naj bo letošnje število violinistov, ki pa ne presega števila dvajset.

Vaja za prvi nastop - Novoustanovljeni godalni orkester kranjske Glasbene šole se te dni pripravlja na svoj prvi pomembni nastop in sicer v Prešernovem gledališču na proslavi ob jubileju šole. - Foto: Gorazd Šinik

Vojne in gospodarski razcvet ali nazadovanje mesta so tako kot na vsa druga področja vplivali tudi na delo Glasbene šole. Uspešnemu začetku je kasneje sledil zastoj, pa znova vzpon v tridesetih letih. Brez dvoma je po drugi svetovni vojni Glasbena šola pod vodstvom Petra Liparja doživela svoj novi razcvet in je pomembno sodelovala v kulturnem življenju mesta.

Visok jubilej bo Glasbena šola Kranj proslavila z glasbenimi nastopi. Prvi bo že danes, v torek, ob 19. uri v dvorani Glasbene šole: nastopili bodo sedanji in nekdanji učenci šole, učenci z Akademije, srednje glasbene šole, profesionalni glasbeniki in drugi.

V soboto, 28. oktobra, ob 19. uri pa bo v Prešernovem gledališču slovesnost, pokrovitelj je predsednik Skupščine občine Kranj Ivan Torkar. Nastopili bodo najboljši učenci vseh oddelkov in tudi godalni orkester pod vodstvom Petra Škrjanca.

V zadnjih dveh desetletjih se število otrok, ki hodijo h glasbenemu pouku nenehno povečuje. Nekaj več kot 500 učencev je prav gotovo največ, kar stavba na Trubarjevem trgu lahko sprejme. Že vrsto let ima šola zato tudi tako imenovane zunanje oddelke in sicer v Cerkljah, v Predosljah, Preddvoru, Stražišču in na Osnovni šoli France Prešeren. Če bi bile možnosti, bi šola sprejela še najmanj 100 učencev, saj je zanimanje za glasbo iz leta v leto večje. Žal mora šola učence izbirati z glasbenim preskusom. Največ zanimanja je za učenje klavirja, poučujejo pa tudi ostale glasbene instrumente od pihal, trobil, kitare in harmonike.

"Nekdaj je šola imela tudi imeniten godalni orkester, zdaj ga znova ustanavljamo in prvič se bo 14 - članski godalni orkester sestavljen iz naših učencev predstavil na proslavi jubileja naše šole to soboto. Nastaja tudi harmonikarski orkester, ki pa bo svoj javni nastop imel kdaj kasneje," je povedal ravnatelj šole Peter Škrjanc.

Glasbena šola v vsej svoji zgodovini seveda ni bila le vzgojno izobraževalna ustanova, vedno se je vključevala v kulturno življenje. Koliko je v sedanjih pogojih pričakovati, da bo šola popestrila koncertno dogajanje v Kranju, je seveda vprašanje: Kranj namreč že dlje časa nima koncertne dvorane. Zato so tudi ambiciozni načrti Petra Škrjanca, ki je tudi muzikolog, pianist in dirigent, da bi mesto dobilo tudi komorni orkester sestavljen iz poklicnih glasbenikov za sedaj le želje.

Vendar pa ne bi bilo nič nenavadnega, če bi se prihodnjo pomlad kaj takega vendarle uresničilo. Glasbena šola si je namreč začrtala za prihodnje marsikaj, kar danes še ni izvedljivo. To seveda ne velja za kadrovsko sestavo, saj ima kvalitetne pedagoge.

"Vendar pa se bomo trudili, da sedanji sestav še dopolnimo. Da kaže na bolje, pove že to, da smo uspeli razpisati štipendijo za pouk violine in jo tudi podeliti. To pa sodi k načrtom za večanje učencev v violinskem oddelku in s tem tudi dovolj bodočih članov godalnega orkestra."

Osnovna naloga seveda šoli ostaja takšna kot doslej - kar največ mladim nuditi glasbeno vzgojo. Za vse, ki bi to želeli, žal ni prostora in zato šola ostaja tudi za naprej neke vrste šola za izbrance. Ko se bodo začeli reševati tudi njeni prostorski problemi, se bo to vsekakor tudi zelo poznalo v celotnem glasbenem življenju Kranja in njegove duhovne podobe.

Lea Mencinger

Prešernovo gledališče Kranj

BOŽANSKA TRAGEDIJA NA BORŠTNIKOVEM SREČANJU

Kranj - Pred nastopom na letošnjem Borštnikovem srečanju bodo v Prešernovem gledališču v četrtek ponovili Božansko tragedijo.

V tem desetletju je Prešernovemu gledališču že pred profesionalizacijo gledališča uspel preboj na Borštnikovo srečanje. Že v preteklosti je kranjsko gledališče sodelovalo v programu tekmovalnih predstav poklicnih gledaliških hiš. Lani pa se je med Prešernovim gledališčem in Borštnikovim srečanjem razmerje uredilo in Borštnikovo srečanje je kranjskemu gledališču "priznalo" nov poklicni status.

Za tokratno Borštnikovo srečanje slovenskih gledališč je selektor Jernej Novak v tekmovalni program sprejel tudi Božansko tragedijo Emila Filipčiča. Ob Filipčičevi predstavi je gledališče selektorju ponudilo tudi Pravljico o Vesni Eme Kurent.

Božansko tragedijo bo kranjski ansambel povečan za nastop samega avtorja teksta v Mariboru odigral v soboto, 28. oktobra. V istem večeru bosta kar dve predstavi. Pred nastopom na Borštnikovem srečanju bo tudi nekaj predstav v domači gledališki hiši: v četrtek, 26. oktobra, zvečer, za izven, nekaj predstav pa je namenjenih tudi šolskim kolektivom.

Uspešno Filipčičevo Božansko tragedijo je režiral Vito Taufer, ob avtorju teksta pa nastopajo: Bernarda Oman, Judita Zidar, Pavel Rakovec, Tine Oman, Ivan Godnič in Matjaž Višnar.

(ar)

Ex-tempore Loka '89

DRUŽABNA NOTA ZGINEVA?

Škofja Loka, 23. oktobra - Sinoči se je s podelitvijo nagrad in odprtjem razstave del udeležencev zaključila letošnja škofjeloška likovna prireditev. Vizija ex-tempora Loka, ki je skromnejši (beri: cenejši) nadomestek Groharjeve slikarske kolonije, je jasna; prerasti želi v stalno srečanje akademskih in ljubiteljskih likovnikov iz Slovenije in okrog nje.

V nedeljo dopoldne, ko so udeleženci ex-tempora v grajsko galerijo prinašali svoja likovna dela v oceno kritikom in kasnejšo prodajno razstavo (odprta bo do 10. novembra), smo med poslom zmotili Janeza Jocifa iz občinske zveze kulturnih organizacij Škofja Loka. Dejal je, da je bil lanski prvi ex-tempore Loka plod sodelovanja vseh gorenjskih ZKO-jev, da pa je letošnji samo loški. Morda je prireditev glede na letni čas in kratek dan res nekoliko pozno in jo bodo v prihodnje skušali postaviti v zgodnejši jesenski čas. Žal so imeli organizatorji tokrat precej dela, da so dobili sedem podjetij, ki so bila pripravljena podeliti odkupne nagrade za najbolje ocenjena likovna dela. Sicer pa so v ZKO-ju na splošno zadovoljni. Poslali so 600 vabil po vsej Sloveniji, v sosednjo Hrvaško, Avstrijo in Italijo, odzvalo se je okroglo sto umetnikov, kar nikakor ni majhna številka, še posebej ne, ker je prireditev mlada.

Na pogovorček smo povabili tudi troje udeležencev in jih med drugim poprosili za kratko oceno loškega ex-tempora.

Branko Lipnik, doma iz Horjula:

»Ex-tempore me privlači predvsem zaradi družbe, ki pa je je, žal, vedno manj. Opažam, da vse več udeležencev ex-temporov dela v ateljejih. Včeraj, denimo, sem v celem dnevu videl delati zunaj le enega kolega. Mislim, da je to zelo narobe. Motivno me je navdušila ena starih trgovin v mestu, ki sem jo naslikal v akrilni tehniki.«

Janez Justin, domačin, ljubiteljski slikar, zaposlen v Kroju: »Največ slikam tihožitja in portrete v olju in pastelih. Intenzivno se s slikarstvom ukvarjam pet let, obiskujem "večerno šolo" na akademiji. Na ex-temporu sem prvič in najbrž tudi zadnjič. Je zelo naporno. Če nimaš bodisi vsega vnaprej pripravljenega bodisi rutine, je premalo časa za dobro stvaritev. Vsekakor pa je prireditev velik izziv.«

Štefan Bertoncelj, tudi domačin, ljubitelj, zaposlen v Iskri Železniki: »Slikam približno deset let, predvsem v akvarelu. Udeležujem se večine ex-temporov v Sloveniji, v glavnem zato, ker se kot ljubiteljski slikar tu prek selekcije nastalih del, ki pridejo v ožji izbor za predstavitev, najbolj neposredno srečujem s kritiko, nujno za moj slikarski razvoj. Skozi oči kritike na ex-temporu, ki so toliko bolj ostre, kolikor kvalitetnejša je udeležba, se da razbrati, ali delo kaj velja ali ne.«

H. Jelovčan

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši je v okviru prireditve Fotografski trikotnik na ogled *fotografska razstava* koroških fotografov. V galeriji Mestne hiše je odprta *razstava jugoslovanske fotografije - Pokrajina 89.* V Mali galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slikar *Marko Tušek.* V Stebriščni dvorani Mestne hiše je na ogled razstava *Slava vojvodine Kranjske Janeza V. Valvasorja.*

V Prešernovem gledališču bodo v četrtek, 26. oktobra, ob 19.30 ponovili *Božansko tragedijo* Emila Filipčiča - za izven.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine razstavlja karikaturist *Ane Vasilevski* iz Skopja.

RADOVLJICA - V knjižnici A. T. Linharta na Gorenjski c. 27 predstavljajo danes, v torek, na *literarnem večeru* ob 19. uri pesniško zbirko *Dolfeta Mraka.*

V galeriji Šivčeve hiše je na ogled razstava del *s slikarske kolonije september 1989.*

BLED - V galeriji Mozaik, Almira Grad Grimšče, so na ogled *dela iz zbirk Loškega muzeja.* Galerija je odprta vsak dan od 15. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 15. ure, v nedeljo in ponedeljek je zaprta.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Loškega gradu je na ogled razstava slik nastalih na *Ex tempore Loka 89.*

V galeriji ZKO - Knjižnica so na ogled *akvareli* na kartonu arhitekta *Nika Lehrmanna.*

V galeriji Ivana Groharja se predstavlja slikar *Andraž Šalamun.*

V knjižnici I. Tavčarja bo danes, v torek, ob 16. uri ura pravljic. Jutri, v sredo, ob 18. uri bo v večeru ob diapozitivih *Marija Frantar* govorila *o gorah centralne Azije.*

TRŽIČ - V Kurnikovi hiši so na ogled fotografije *Jara Miščeviča,* člana Foto - kino kluba Tržič.

V Paviljonu NOB razstavlja akad. slikarka *Mira Mikuž.*

ZBOROVSKI ABONMA SLOVENSKIH MADRIGALISTOV

Ljubljana - Slovenski madrigalisti, vodi jih prof. Janez Bole, so skupaj z ljubljanskim Festivalom za letošnjo koncertno sezono pripravili zborovski abonma, ki obsega pet koncertov. Prvi bo na sporedu že jutri, v sredo, ob 20. uri v ljubljanski frančiškanski cerkvi. Slovenski madrigalisti bodo skupaj z Obalnim orkestrom iz Kopra, sopranistko Olgo Gracelj in organistko Cecilijo Kobal predstavili Gregorijanski koral in Haydnovo Misso brevis. Drugi koncert bo 27. decembra ob 20. uri v isti cerkvi, na sporedu pa bodo slovenske in tuje božične pesmi. Tretji koncert bo na sporedu v začetku februarja prihodnje leto v Narodni galeriji, predstavili pa bodo narodne pesmi slovenskih pokrajin. Program četrtega abonmajskega koncerta pa obsega madrigale in motete Jakoba Gallusa in Misso C. Monteverdija.

URA PRAVLJIC

Jesenice - Jutri, v sredo popoldne, bo v Kosovi graščini ponovno Ura pravljic. Ob 16. uri bodo pravljici prisluhnili predšolski otroci, na sporedu pa bo tudi lutkovna igrica Kozliček Meketajček. Ob 17. uri pa bo prireditev za otroke prvih in drugih razredov osnovne šole. Mimogrede se bodo otroci naučili še novo pesmico.

Z amaterskih odrov

PRED NOVO SEZONO

Škofja Loka - Na Loškem odru so prvo letošnjo premiero sicer načrtovali že zelo zgodaj. Toda politična agitka Zdenka Furlana Padec velikega Jošta, avtor je obenem tudi režiser, so morali zaradi kadrovskih težav prestaviti na kasnejši čas.

"Zato sezone ne začenjamo s slovensko noviteto, kot smo mislili, pač pa s klasično komedijo Kliči M za umor Friderika Knotta v režiji Slavka Kurdija," je povedala strokovna sodelavka Loškega odra Meta Petračeva. "Premiera, ki jo režiser pripravlja z mlado igralsko ekipo, bo predvidoma konec novembra. V načrtu pa je še tretja predstava in sicer Mrožkov Tango, ki ga bo za zaključek sezone režiral Lojze Domanjko."

Tri predstave v sezoni za amaterski oder verjetno nikakor ni majhen zalogaj?

"Res ne, igralska ekipa se včasih ukvarja s težavami, ko nenadoma nekdo ne zmore več - toda želje po ustvarjanju so velike, pa gre spet naprej. Imeli pa bomo še eno predstavo in sicer mladinsko: uprizorili bomo Partljičevo Učno uro z režijskim vodstvom Marte Novljan."

Tako amaterski odri kot tudi profesionalni se zadnje čase odločajo za komedije - tudi na Loškem odru bo veliko smeha in sprostitve.

"Programski svet gledališča se je odločil za veder program, izjema je le slovenska noviteta Padec velikega Jošta. Z gostovanji drugih gledališč, seveda lahko izbiramo le komorne zasedbe, pa bo gledališko dogajanje v Škofji Loki še bogatejše. Računamo na gostovanja Šentjakobskega gledališča, Prešernovega gledališča, Gledališča Tone Čufar in še koga."

V zadnjem času se o Loškem odru sliši predvsem po zaslugi Hrupa za odrom. Skoraj je zasenčil Shawovega Pigmaliona.

"Pigmaliona bomo še igrali, saj je predstava doživela šele šest ponovitev. Ko se glavna igralka po novem letu vrne s porodniškega dopusta, bomo predstavo spet oživili."

Za tako živahen gledališki utrip je potrebno delo, ki ga ne ovirajo finančni problemi, mar ne?

"Ne bi rekla, da takih problemov nimamo, vendar pa jih za zdaj kar uspešno rešujemo v sodelovanju s Kulturno skupnostjo Škofja Loka. Z lastnimi dohodki, s pomočjo ZKO Škofja Loka ter sodelovanjem sponzorjev trenutno še gre. Upam, da bo tako vso sezono."

L. M.

ureja LEA MENCINGER

Bili smo na Glasovem izletu v neznano

Le pridte v gorco k nam...

Ptujska gora, Ptuj, Haloze, Jeruzalem, 21. oktobra - No, zdaj vidite, kam nas je vodil sobotni Glasov izlet v neznano. Na Štajersko in v vinske Haloze, kot se pač času spodobi. Vozili pa smo se po poteh, ki jih sicer res ne poznamo, ali pa le redki od nas. Skozi Tuhinjsko dolino ste se verjetno že peljali, da ste bili kar najhitreje na štajerski strani in ste se izognili gneči na Trojanskem klancu, toda, ali ste se že kdaj peljali po dolini Dravinje, po prelepem Ptujskem polju, se kdaj sprehodili skozi zvijugane nasade trte v Halozah in poslušali veselo pesem klopotcev, ki vabijo v trgatev? Še ne, kajne.

Bil je prelep dan. Najprej nas je vse prevzela bogata gotska cerkev na Ptujski gori, včasih imenovani tudi "Milostna gora". Kako čudovita svetloba je padala v cerkev skozi barvasta stekla mojstra Brišnika. Po znani pesnitvi soncu Frančiška Asiškega jih je namenil jutru, večeru, soncu, zemlji in tudi smrti, kajti vse to zadeva človeško življenje. Tu o življenju in nehanju govori svetloba. Enkrat si jo pojdite ogledat, kajti redki so takšni biseri slovenske kulture pri nas. Od daleč cerkev res ne obeta veliko, izgleda bolj kapelica kot cerkev, kajti zvonik je bil v številnih turških vpadih porušen, zato pa je notranjost bogata, da zlepa ne nikjer.

S Ptujske gore smo se spustili do Ptuja in si ogledali zakladnico ptujskega gradu se razgledali čez grajsko obzidje po starih ptujskih strehah, od tod pa se ob Dravi peljali naprej proti Halozam. Prav na Gorco nas je vodila pot klopotcev, ponekod ozka, da smo bili na trenutke trdi od strahu, toda za ves strah nas je nagradil enkraten pogled na prelepe terasaste vinograde, ki se, kot bi jih narisal umetnik, vijugajo in ponujajo soncu. Od tod torej vsa ta nebeška kapljica! Koliko znoja je prelitega zaradi nje, koliko skrbi in strahu užije kmet, kadar se bližajo neurja. To jesen jih je hudo prizadelo. Še je videti sledove, kjer so divjale vode in odnašale s seboj zemljo, pridelek. A da le spet posije sonce, je že drugače. Spet je tu optimizem in volja, spet se Haložani zagrizejo v svojo zemljo in trte in klopotci spet veselo zapojo. Če je bilo poletje slabo, je jesen toliko lepša.

Še v ene gorice smo se podali, po rimski cesti v Jeruzalem. Tam nas je potem po izdatnem kosilu zalotila noč. Kam potem drugam kot domov. Dolga pot je bila do doma, a so naši šoferji, Jože, Bojan in Božo tako pritisnili na plin, da smo bili mimogrede doma in še celo ujeli avtobuse proti domu.

Veliko bomo imeli te dni razmišljati, kajti toliko novega smo slišali in videli, posebej še, ker nam je Odisej dal na pot tako odlične vodiče, kot so bili Mara, Vladimir in Ana. Vsem trem prisrčna hvala za vse, v upanju, da se še vidimo na naših izletih, da nam bo naša neznana Slovenija postala stara, dobra znanka.

Tekst: D. Dolenc
Slike: F. Perdan

Toooliko nas je bilo!

Naš izlet v neznano so vodili odlični vodiči, prof. Mara Černilec, prof. Vladimir Klun in študentka Ana Redek ...

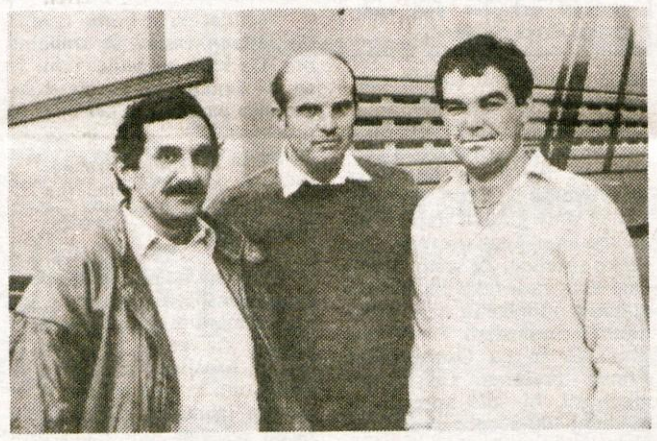

... za volanom pa so sedeli Božo Kunej, Jože Gregorc in Bojan Brezar.

Z malico se je tokrat izkazala Murka iz Lesc.

S ptujskega gradu smo se spuščali kar čez drn in strn.

Za dobro voljo je poleg Murkine Pepce vso pot skrbel harmonikar Marko Galičič, Babnkov iz Predmosta v Poljanah.

Trdi od strahu, toda na vrh Gorce smo le prišli! Šoferji imajo za sabo še eno veliko šolo.

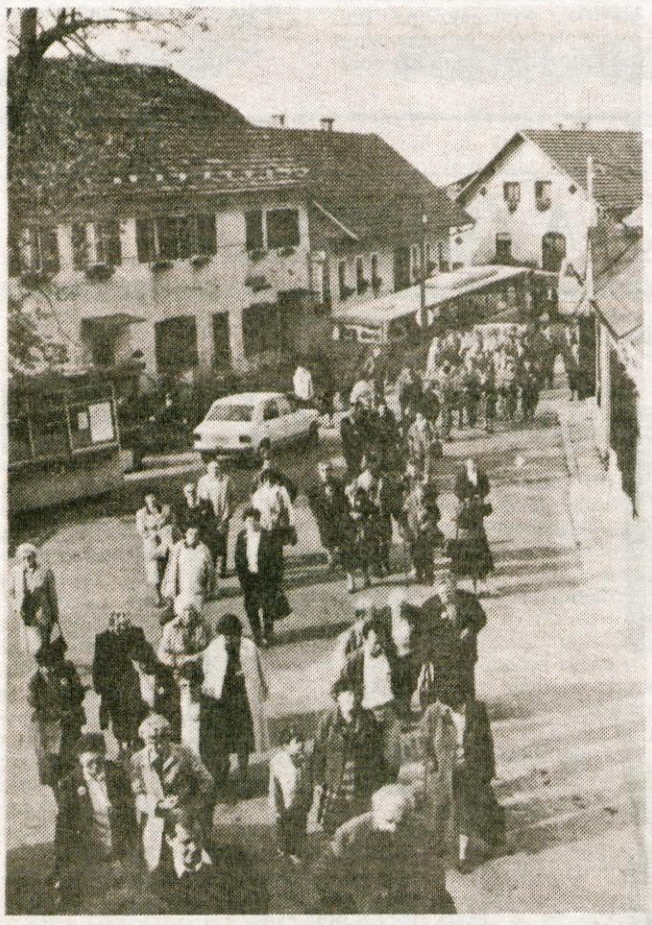

Takole smo se usipali proti prelepi romarski cerkvi na Ptujski gori.

Nekaj je naših naročnikov, ki ne izpuste nobenega Glasovega izleta.

TEMA TEDNA

VIKEND MAMA, VIKEND TATA

Nekateri znaki kažejo, da nas je politično vrenje in besnenje gor in dol po Jugoslaviji že utrudilo. Uradna politika in opozicija tudi doma, v Sloveniji, nimata več tistega odmevnega naboja kot spomladi. Čeprav je sem in tja upravičeno pričakovati kakšno aferico iz domačih političnih opozicijskih logov, se po časopisih, predvsem dnevnikih, že nesporno vidi, da prihajajo teme, za katere se zanima ves normalni svet: sociala, gospodarske polomijade, finance, šport, črne kronike. Vsakdanje življenje, ki je bilo in bo daleč od političnega filozofiranja in teoretiziranja, tisto življenje, ki bo tedaj, ko bo spet slišalo za kakšen miting in peripetije iz južnih krajev, kratkomalo zamahnilo z roko in sebi v dobro na vse skupaj pozabilo. Naj se s politiko ukvarjajo politiki: naši niso pokleknili, zato uživajo zaupanje in res ni nobene potrebe, da bi se zdaj mi vsi, do zadnjega, trapili z dilemami nekih koordinacij ali okroglih miz. Naj, za vse na svetu, že pridejo tisti svetli časi, ko nam bodo v parlamentu sedeli zares tisti, za katere smo bili glasovali...

Ampak tako zlahka stvar le ne gre. Če že po časopisih lahko preskočite občasne plahte referatov, se televizijskih oddaj ne da kar tako ignorirati. Posebej ne, če ste v provinci in lahko spremljate le dva programa nacionalne televizijske mreže. Iz Žarišča vam potem dva dni žarijo cekajevci iz Beograda. Totalni idejni razkol! Zdaj so že komentatorji v zadregi. Dve različni poti, kaj češ! Navsezadnje se ti ob tem jalovem početju vsi skupaj že zasmilijo: čičajo tam, noč in dan, nazadnje pa ti še sejo preložiio. Na naslednji vikend! Ubogi vnučki teh dedijev in omic, saj jih vidijo samo še ob vikendih in samo še na ekranu! Vikend TV dedi, vikend TV oma!

In si hočeš nočeš spet v špilu. In te vznemiri vest iz tujega zelnika: Miloševićev puf doživlja krah. Zatajili devizni vpisatelji. Zato so stisnili domače firme, ki poslujejo z inozemskimi partnerji. Nemudoma v akcijo: da **vam inozemski poslovneži pri tej priči vpišejo devizne obveznice!** Obupani zunanji trgovini pa lasje pokonci: kako do 31. decembra prepričati tuje firme o žlahtnih učinkih srbskega deviznega pufa? In so strašni komisiji postregli z argumentom: nič ne bo, kajti **zaradi božičnih praznikov tam zunaj že sredi decembra nihče več ne dela!** Vsaka čast! A si sploh morete izmisliti prikladnejši izgovor? To se pa res več kot »zastopi«: če se ne dela, se ne dela! Saj se tudi pri nas ne - ob delavnikih se nerviramo, ob praznikih in vikendih pa počivamo. Razen seveda vikend mam in atijev! DDrugače pa smo na tujem zelniku po starem in zdravi. Predvsem na očeh. Iz nekih arhivov smo namreč privlekli zagotovila nekega nemškega očesnega zdravnika minulega stoletja, ki je črno na belem zapisal, da je cirilica daleč najboljša pisava: oči najmanj trpijo. Če potem pisavo poistovetiš z nacionalnostjo, je vsak kontra argument seveda napad, kaj pa!

Utrujajoče! Če tega kmalu konec ne bo, če se nam ne bo kaj kmalu dano ukvarjati z življenjskimi temami in zadevami, bo že zdaj povsem apatični folk docela vzdignil roke. Mero, pravo mero - če ne gre, vikend dedki, pač ne gre. Bo bolje, če greste ob vikendih z vnučki po kostanj...

D.Sedej

SOS za trpinčene moške?

Duhoviti dopisnik Ciril Rozman iz Podnarta nam piše: »V torek, 10. oktobra,ste objavili v Gorenjskem glasu SOS s telefonsko številko za trpinčene ženske. Moške zatorej zanima, če boste objavili tudi za trpinčene moške SOS telefon?«

Bomo! Tisti hip, ko bomo od moške populacije dobili vsaj približni oris metod in načinov ženskega šikaniranja in maltretiranja moških!

Visoka produktivnost

Zgodilo se je minuli teden, v sredo dopoldne. Na most v Tenetiše se je pripeljal poltovorni avtomobil, iz njega pa so zlezli štirje delavci. Pod pazduho so imeli obcestno tablico (11 krat 11), ki so jo začeli postavljati ob cesto.

Opazoval jih je naš občan: pogledal je na uro, ko so začeli s to veliko gradbeno operacijo in pogledal na uro, ko so jo zaključili. Delali so natanko 40 minut!

Zdaj pa si sami izračunajte, koliko let bi taki delavci s tako visoko produktivnostjo potrebovali, da bi zgradili, recimo, en most! Šlo bi v stoletja, kaj desetletja!

TAKI SMO

Turizem smo ljudje

Razumljivo je, da imajo na naših poštah včasih kakšne opravke tudi turisti. Le-ti zaidejo na vse pošte, tudi na manjše in bolj odročne.

Minuli teden se je zgodilo na eni izmed naših pošt. Bilo je dobesedno takole:

Starejša Avstrijca sta želela pri okencu, kjer piše PAKETI, oddati manjši paket. Uslužbenka jima je v slovenščini dopovedovala, da morata paket sama »zalimati«, sicer ga ne bo vzela. Ker nista razumela in zgolj zmigovala z rameni, se je zadrla:

»Me čisto nič ne zanima, paket morata sama zalimati! Pri nas nimamo selotejpa in ne lepila!«

Zato, ker je situacija postala zares mučna - uslužbenki so očitno popustili živci - so se čakajoči v vrsti vendarle malce zavzeli za kulturnejši odnos uslužbenke do strank. Neka tovarišica je celo stopila do preplašenih in umikajočih se turistov in jima v nemščini dopovedala tisto, kar se je drla uslužbenka. In potem se je začel monolog uslužbenke s čakajočimi strankami, ki so vse po vrsti obsojale njeno početje:

»Kaj vi mislite, da bom sama nosila v službo svoje lepilo ali kaj! Mi smo državna firma, ne pa privatna, da bi se pogovarjali s strankami še v tujih jezikih!«

Ko jo je mlajši moški vendarle miroljubno opozoril, da bi bila lahko vsaj znosno vljudna, se je pa zares zadrla na vse grlo:

»Kaj pa vi govorite? Nemško, angleško, francosko, holandsko, a?!?«

Očitno je bilo, da je uslužbenka čisto na koncu z živci, sploh se ni mogla več obvladati.

Dogodek je do pike resničen - bilo je še celo bolj grozno, kot si lahko predstavljate. In zdaj se seveda sprašujete, zakaj ne povemo, kje in kdaj se je to zgodilo? Samo zato ne, ker se bo uslužbenka sama prepoznala, predvsem pa ne zato, ker ima - hočeš nočeš - veliko olajševalnih okoliščin. Zgodilo se je namreč na eni izmed pošt, ki zaradi majhnega in vedno natrpanega prostora tega imena sploh več ne zaslužijo. Kaj moderna oprema - še premikati se ne morejo za okenci, pred katerimi so nenehno vrste! Pa primerjajte uslužbenke, ki opravljajo enako delo v naših bankah, kjer je vse tako prostorno, vse v marmorju in v fikusih. V bankah smo pa tiho kot miške, saj je kot v svetišču in kjer se obnašamo tako, kot da bi jih prosili za svoj denar!

Uslužbenka seveda ni ravnala prav, a po drugi strani je razumljivo, da vzkipi, če se dan na dan spotika ob košare in pakete. Zakaj vendarle pošta v nekaterih krajih gradi prostore kot plesne dvorane z bakreno streho, drugod, kjer je res gneča, pa dopušča, da uslužbenci uradujejo v prostorih, ki so slabši od zanikrnih skladišč?

D. Sedej

PRIJAZEN gorenjski NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

MIRA KOS

Prvo, kar me je v lokalu Ljubljanske banke v Gorenji vasi zbodlo v oči, je sam prostor. Takšnega pomanjkanja značilnega bančniškega razkošja doslej menda še nikjer nisem videla. Lokal bolj spominja na poštni urad kot na bančnega.

Seveda pa zunanjost še zdaleč ni vse. Za okencem sedita prijazni Mira Kos in **Milka Dolenec, par, za katerega domačini ne morejo reči, katera polovica je boljša, urnejša, prijaznejša.**

»Milka je po stažu starejša, tu dela pet let, medtem ko sem sama prišla pred dvema letoma iz škofjeloške enote,« je povedala Mira Kos, doma iz Javorij. **»Vrste v banki se nenehno povečujejo. Veliko pokojnin je že na hranilnih knjižicah, večina podjetij izplačuje plače v dveh mesečnih delih, ogromno je vezav, skratka, zaradi inflacije oziroma obresti ljudje dobro preračunajo, kje in kako se jim bolj splača držati denar.«** Podobno kot Gorenjevaščani in okoličani najdejo za svoji "bančnici" samo lepe besede, se tudi onidve ne pritožujeta nad strankami. Ljudje so potrpežljivi, četudi morajo kdaj kakšno minuto počakati v vrsti, saj vidijo, da Mira in Milka več kot delati ne moreta.

»Terminal tu dela nekoliko počasneje kot v Škofji Loki, zadrege so tudi zaradi velikih svežnjev denarja, ki jih je treba, resda s strojem, prešteti,« je potožila Mira Kos in še dodala, da ji ni odveč, če jo kateri od starejših ljudi poprosi, naj mu pomaga izpolniti zapletene obrazce.

»Priznam, da sem s kančkom zavisti gledala nov bančni lokal v Žireh,« je z nasmeškom rekla Mira Kos ter se potolažila z obljubo iz osrednje bančne hiše, da bo tudi gorenjevaški prostor v Partizanu deležen polepšanja.

H. Jelovčan, foto F. Perdan

Male gorenjske vasi

Hudo

Piše: D. Dolenc

Hudo - zaradi strmega klanca ali česa drugega?

"Enkrat je moralo biti v vasi zares hudo, da se tako imenuje," razmišljata Tone in Gizela Pušavec, ko ju sprašujem, od kod ime vasi, "kajti, kot pove izročilo iz roda v rod, se je Hudo včasih imenovalo Rožna vas."

Tudi danes bi se še lahko, kajti rož so pri vsaki hiši polna okna, pozdravljajo te iz vsakega še manjšega vrtiča pred sleherno hišo. Človek bi prej rekel, da se Hudo imenuje zaradi hudega klanca, ki vodi iz Kovorja proti tej mali vasici ob vznožju Dobrče. Klanec, da so ga konji včasih res težko zmogli. Z avtomobili danes gre seveda lažje. Pa vseeno. Avtobus le redko pride sem gor. Le kadar so obvozi.

Morda se Hudo imenuje od leta 1870, ko je vsa vas pogorela. Hiše so imele slamnate strehe, povečini so bile lesene. Kot so pripovedovali stari ljudje, je bil na Hudem tak ogenj, da se je v Žirovnici ponoči na cerkveno uro videlo.

Ali pa je Hudo ostalo zaradi hudega sovraštva med sosedi nekoč. Kdo ve. Če bi Volbenkova mama dala prebrati stara pisma, ki jih je našla v skrinji na podstrehi, bi se morda kaj razkrilo. Zajeten sveženj pisem so, izgleda, rešili pred ognjem leta 1870. Med njimi so razni testamenti kupne pogodbe in podobno, vse s čudovito pisavo v nemščini. Najstarejša so datirana tja v leto 1820, se pravi, kar pol stoletja pred ognjenim petelinom. Prav zanimivo bi bilo izvedeti, kaj vse je zapisano v teh pismih. Res ne bi bilo napak, če bi jih dobil v roke mojster starih pisanj in jih prevedel v slovenščino. Morda bi se razkrila kakšna posebna zgodovina Hudega...

Med hišami je tesno

Na gosto so postavljene hiše v Hudem. Kar pregosto. To je še en lep dokaz, kako se je včasih skrbno ravnalo z zemljo. Vse hiše so postavljene v bregu, tako da je plodna zemlja za kmetovanje ostala kar najbolj neokrnjena v ravnini. V bregu sadovnjaki, zgoraj v ravnini njive. Toda, včasih so bile majhne hiše, majhna kmetijska poslopja. Tudi z vozovi in konji se je dalo lepo priti vmes. Danes pa je starih hiš le še malo, vsak si skuša hišo kar najbolj razširiti, tudi gospodarska poslopja postajajo pretesna in naenkrat je pretesna vsa vas. Posebno še, ker ima vsaka hiša traktor z vsemi priključki in kadar se takšna široka reč pelje med ozkimi hišami, človek kar nima kam stopiti.

Na Hudem je danes 14 hiš, smo našteli pri Pušavcu. Pred vojno je bilo vseh 10, le 4 nove so zrasle v tem času, vse ostalo so nadomestne gradnje, kajti kmetije so zaščitene. Največja kmetija je pri Ahacu, največ živine pa je pri Pušavcu; trenutno je v hlevu 41 glav živine. Dobro imajo organizirano delo in kljub toliko živine je delo brez ihte opravljeno. Sin Tone in snaha Danica imata na skrbi molznice, eden zjutraj, drugi zvečer, kakor pač nanese delovni čas v službi. Mama Gizela kuha za vseh devet članov vseh treh družin. Ogromno časa se tako prihrani, ko mladima gospodinjama ni treba za štedilnik. Zraven pa ima mama na skrbi še po 8 do 10 plemenskih svinj.

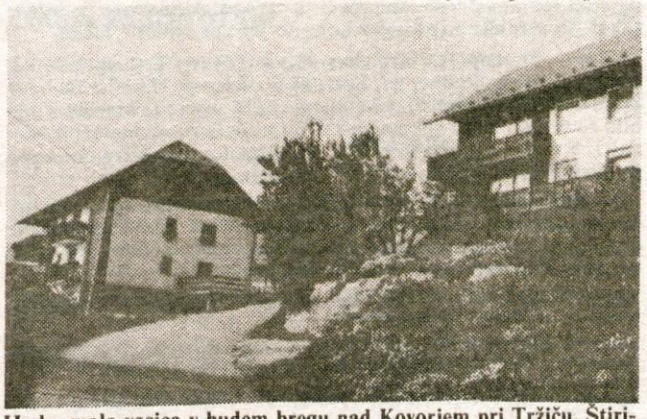

Hudo, mala vasica v hudem bregu nad Kovorjem pri Tržiču. Štirinajst hiš šteje in nekaj čez 70 duš. - Foto: D.D.

Zdaj je na vrsti že pesa

Ta dan so spravljali peso. Veliko zemlje imajo v najemu in njive so razmetane tudi spodaj ob cesti v Kovorju. Pravkar ugotavljajo, koliko najlepše pese je zmanjkalo čez noč. Ljudje so si omislili vse mogoče, koze, ovce, a jih je treba tudi preživeti. Potem se takole znajdejo. Pese jim doslej res še nikoli ni zmanjkalo, kakšna zeljnata glava, krompir ali kaj podobnega že. Ampak navadna svinjska pesa! S prikolico so jo morali odpeljati, toliko je manjka. In kam se lahko pritožijo?

Tone in Gizela Pušavec sta svoj čas vodila odličen kmečki turizem na Hudem, zdaj se raje posvečata živini. - Foto: D.D.

Z živino je lažje

Mleko oddajajo vsak dan. Več kot 300 litrov mleka se nabere pri dveh molžah. Pravzaprav ga prihaja mlekar iskat sem gor. Krave imajo sistem proste reje, se pravi, da so neprivezane, molzejo pa jih po tri naenkrat na molzišču, od koder mleko po mlekovodih teče v bazen. Tri leta je že, odkar imajo tako urejeno. Od povsod so nekaj praktičnega pobrali, pa je nastal tako urejen hlev, ki zahteva kar najmanj dela.

Včasih je bil pri Pušavcu kmečki turizem. Kakšnih pet let so sprejemali goste. Od vsepovsod so prihajali, največ iz Ljubljane, lovske druščine in podobno. Dobro domačo hrano so stregli. Potem so se jih lotili inšpektorji. Da ne smejo prodajati nič drugega, kot le tisto, kar se pridela doma. Torej, še malinovca ne kupljenega, kaj šele pivo ali vino. Potem jim je zavrelo in pustili so vse skupaj in se raje posvetili živini. Danes jim ni prav nič žal. Z živino je lažje, kot z ljudmi. Tržič pa je ob odličen domač gostinski lokal. Tako je pri nas, kaj hočemo.

Po sijajnih uspehih 15-letne kranjske tenisačice Barbare Mulej

Barbara stavi na garanje in vztrajnost do konca

Kranj, 15. oktobra - Z Barbaro Mulejevo sva se pogovarjala naslednji dan po vrnitvi z njenega presenetljivo uspešnega sodelovanja na turnirjih Jadranske riviere. Letošnja sezona je končana, prihodnja ne bo nič lažja, že zaradi tega ne, ker je letos opozorila nase, se uvrstila na rang lestvico okrog 800 najboljših igralk tenisa na svetu in bo prihodnjo sezono uspehe treba vsaj ponoviti. Vendar je Barbara prestopila prag vrat v resni in neprizanesljivi teniški svet.

Z očetom Janezom sta se vrnila s turnirjev Jadranske riviere. Sodelovala si na štirih in kar na dveh zmagala. Petega v Supetru na Braču si izpustila. Beremo, da si bila do konca izčrpana.

"Prejšnja dva turnirja sem igrala do konca in lotila se me je huda utrujenost. Igrala sem resnično težke dvoboje in z očetom, ki me je na turnirjih spremljal, sva se odločila, da peti turnir v Supetru izpustiva in greva domov."

Posebno odmevni sta bili tvoji zmagi v Šibeniku na tretjem turnirju in v Bolu na Braču na četrtem. Zmagovala si nad starejšimi in mnogo bolj znanimi igralkami.

"Predvsem bi rada povedala, da sem na turnirje Jadranske riviere, skupaj jih je pet, odšla z edino ambicijo, da bi se navadila turnirskega načina igranja, da bi ostala v igri kolo, dva ali mogoče tri, skratka, da bi se učila. Vse skupaj pa se je zasukalo presenetljivo dobro. Na prvem turnirju v Rabcu sem uspela v kvalifikacijah za glavni turnir in v drugem kolu zgubila s kasnejšo zmagovalko Blumbergovo. Za drugi turnir na Lošinju sem prejela WILU kartico, kar predstavlja povabilo gostitelja. V prvem kolu me je porazila Nemka Rittner. Na tretjem turnirju v Šibeniku, na katerega so me tudi povabili, sem presenetljivo zmagala, izločila v prvem kolu prvo nosilko, v finalu pa Čehinjo Dubcovo. Na četrtem turnirju v Bolu na Braču sem spet zmagala, tokrat v finalu proti Nizozemki Van den Bergovi. To so vse starejše igralke, stare od 17 do 20 let, jaz pa sem bila 29. maja stara 15 let."

Vstopila si v teniški svet, prislužila prve dolarske nagrade, sicer mnogo manjše od tistih, ki jih pozna vrhunski teniški svet. To je zanesljivo pomemben korak, pa tudi odločitev v tvojem življenju.

"Zame so pomembne točke, čim boljša igra. V tenisu bom zanesljivo želela doseči čim več. Sedaj bom uvrščena na rang listo teniških igralk na svetu. Čez 14 dni bom zvedela, katera sem na seznamu okrog 800 igralk. Pogoj za uvrstitev je trikratno sodelovanje na glavnem turnirju, na turnirjih WITTA. Meni je to uspelo in to je najpomembnejše. Na vsakem od takih turnirjev je nagradni sklad 10 tisoč ameriških dolarjev in zmagovalka jih prejme 1500."

Trenira te oče. Govorilo se je tudi že o tvojem odhodu na trenig v tujino, v ZDA. Verjetno pa imaš vzornico med velikimi teniškimi igralkami sveta?

"Oče je moj trener in dobro se ujemava. Vadila sem že na Češkem. Njihova teniška šola je dobra. Verjetno bom še ankrat šla tja. Najbolj pa se zgledujem po Cris Evert. Ona igra najbolj ženski tenis na svetu."

Po rasti nisi ravno najmočnejša. Te to ovira?

"V glavnem igram s fizično močnejšimi. Jaz sem še v kategoriji do 16 let, potem pride skupina od 16 do 18 let, nato pa je enotna članska skupina. Močnejše premagujem. Sem trmasta, vztrajna do konca. Bekend igram z obema rokama, forhend pa z desno. Če igraš z obema rokama, moraš biti hitrejši."

Sezona je končana, pred teboj je šola, pa vadba, za katero praviš, da tudi pozimi ne bo manj intenzivna. Šola in vrhunski tenis. Gresta skupaj?

"Hodim v prvi letnik kranjske gimnazije, kjer sem, zaradi statusa športnika, v tako imenovanem športnem razredu. 12 nas je v njem. Določene ugodnosti pri spraševanju po tekmovanjih imamo. Trening ne bo popustil. Verjetno bomo vadili na sejmišču, pa mogoče v dvorani v Mengšu. Vadim za kondicijo, tečem, vadim sklece, imam tudi posebne vaje za utrjevanje rok, zapestij. Z mojimi uspehi se začenja zares in treba bo v boj za točke."

Do nedavna si bila v teniškem svetu malo znana. Sedaj te bolje poznajo. Se je spremenil odnos sotekmovalk do tebe?

"Prej me nobena ni poznala. Sedaj me poznajo, se pogovarjajo z menoj in tudi to je nova plat mojega tenisa. Ko bomo dobili koledar tekmovanj v prihodnji sezoni, se bo treba odločiti, na katerih turnirjih bom igrala."

J. Košnjek
slika F. Perdan

Peko na prvem mestu

Tržič, 11. oktobra - Komisija za šport in rekreacijo pri tržiškem sindikatu, ki jo že vrsto let uspešno vodi Janez Brzin, je tudi za sezono 89 - 90 razpisala tekmovanje ekip in posameznikov v delavskih športnih igrah, ki obsegajo 26 tekmovanj, doslej pa jih je bilo končanih 12. Tekmovalo je 328 moških in 75 žensk iz 38 osnovnih sindikalnih organizacij. Ekipno je na prvem mestu ena najbolj "športnih" sindikalnih organizacij v tržiški občini, Peko Obutev II, ki ima 3014,06 točke pred Pekom DSSS z 2595,99 točke, Pekom Orodjarno, Društvom upokojencev, Tokosom, Rogovo Cevarno iz Retenj, Zlitom, itd. Med moškimi, ki so opravili vsaj tri od šestih predpisanih tekmovanj, je prvi Jože Bohinc (Peko Orodjarna) s 321,66 točke pred Ivom Oljačičem (Peko PUR), Antonom Megličem (Peko DSSS) itd. Med dekleti je prva Milena Dolčič (Peko Komerciala), druga pa Olga Benčina (Peko Obutev II. J. Kikel

Šahovski festival Iskra 89

Kranj, 20. oktobra - Organizacijski odbor, ki ga vodi Jože Cimperman, prireja letos 13. šahovski festival Iskra 89, ki bo v nedeljo, 19. novembra, ob 9. uri v delavski restavraciji Iskre Telekom na Laborah. Tekmujejo 4 članske moške in 2 članski ženski ekipi, ki bodo razvrščene v jakostne skupine, sestavljene na osnovi točkovanja kategorij tekmovalcev. Vsak igralec ima na voljo 10 minut za razmišljanje za partijo. Prijavnina za moške je 100.000 dinarjev na ekipo, za ženske in mladince pa 50.000 dinarjev. Zadnji rok za prijave je uro pred začetkom. Vsako moštvo mora imeti s seboj dve šahovski garnituri in 2 šahovski uri.

J. K.

ureja JOŽE KOŠNJEK

Kranjski atleti končali sezono z mitingom in piknikom

Lov za talenti in rezultati

Kranj, 17. oktobra - "Mislim, da je bila letošnja sezona za Atletski klub Triglav iz Kranja več kot uspešna. Lahko bi jo celo primerjali z najuspešnejšimi sezonami v zgodovini kranjske atletike. Goran Kabič je balkanski članski prvak v deseteroboju, Miloš Krampl in Matjaž Polak sta bila sedmi in deseti na evropskem mladinskem prvenstvu v Varaždinu, Miloš je dosegel slovenski rekord v troskoku, Polak državnega v deseteroboju. Če že kdo pride v veliki finale, je uspeh, saj je v atletiki strašna konkurenca," pravi nekdanji odlični atlet in predsednik Atletskega kluba Triglav iz Kranja DUŠAN PREZELJ.

"Kako strašna je konkurenca, pove podatek, da na seulski olimpiadi ni bilo Evropejca v polfinalu teka na 100 metrov. Za našimi atleti, ki sem jih omenil, so še mlajši, nič manj obetavni. Andrej Babič je s 63,78 metra državni rekorder v metu kopja med mlajšimi mladinci. Ne zaostaja Matjaž Pangerc, ki je pred 14 dnevi postavil državni mlajšemladinski rekord v osmeroboju z 9953 točkami. Potem so še mlajši, ki so pred tremi leti prišli v pionirske selekcije, ki jih imamo v vseh gorenjskih občinah, razen v jeseniški. Atletika potrebuje zaledje in množičnost, da dobimo kakovost. Mislim, da imamo po gorenjskih osnovnih šolah v igri najmanj 300 mladih atletov. Triglavu je uspelo okrepiti strokovno delo. Ob poklicnem trenerju Dobrivoju Vučkoviču delajo honorarni trenerji Lojze Kogovšek, Jože Udir, Veljko in Ida Jan, Bojan Klančnik, Peter Pajk, Rado Sajevic, Breda Čop in Tina Gornik, ob teh v klubu pa še mentorji po osnovnih šolah. Boriti se moramo za šport sposobne otroke. Vsi se zaganjajo vanje in tudi tu je strašna konkurenca. Tudi letos nam je uspelo organizirati miting. Prihodnje leto računamo nanj, vendar želimo dvigniti kakovost z bolj znanimi imeni s pomočjo ZTKO Kranj in občino nasploh. Zavedamo se, da je atletika atraktivna, če je kakovostna. Razmisliti moramo tudi o sistemu tekmovanja za najmlajše. Naprave imamo, imamo vse možnosti, da pod tribuno kranjskega stadiona z manjšimi posegi uredimo atletsko dvorano s 60 metrov dolgo stezo in celo prostorom za skok s palico. Ugotovili smo, da lahko dobimo okrog 1000 kvadratov uporabnega prostora, uporabnega ne le za atlete, ampak tudi druge kranjske športe in športnike, " pravi **Dušan Prezelj.**

Pozitiven pogled na sezono ima tudi **poklicni trener kranjskih atletov DOBRIVOJE VUČKOVIČ.**

"Če gledam s stališča svoje specialnosti kot trenerja, potem nisem povsem zadovoljen, če pa gledam na klub kot celoto, potem pa sem. Imeli smo dosti uspeha in tudi dosti smole. Uspeh so dosežki Kabiča, Krampla, Polaka, Babiča, Pangerca, med dekleti pa Saše Udir, ki je bila druga na državnem prvenstvu v teku na 100 metrov med mlajšimi mladinkami, in Andreja Lorbeg, ki je bila tretja v skoku v daljino v isti kategoriji na državnem prvenstvu. Pri dekletih so poškodbe pogostejše in vedno jih še ne znamo prav celiti, smolo s poškodbami pa so končno imeli tudi Kabič, Polak in Krampl, kar je preprečilo še uspešnejšo sezono."

Kranjski atleti so organizirali sredi oktobra zaključni klubski miting, po njem pa piknik. Kaj so v kratkih izjavah za Gorenjski glas povedali najboljši v tej sezoni.

Andreja Lorbeg s Planine, dijakinja Komercialne šole v Kranju: "Začetek sezone je bil dober, nadaljevanje pa slabše. Dosegla sem osebni rekord v skoku v daljino med mlajšimi mladinkami s 5,65 metra, potem sem se poškodovala. Če ne bo poškodb, se prihodnje leto lahko približam šestim metrom, ali vsaj 5,80 ali 5,90."

Miloš Krampl iz Kranja, star 18 let, dijak Iskrine šole: "Kljub poškodbi je bila zame uvrstitev na evropsko mladinsko prvenstvo v Varaždinu uspeh. Bil sem sedmi v troskoku s 15,59, kar je moj osebni rekord. To sezono sem si dvakrat poškodoval desno stegensko mišico. Sedaj sem zdrav, mišico moram okrepiti, ker mi pravijo, da so prešibke, moj cilj prihodnje sezone pa je udeležba na svetovnem mladinskem prvenstvu v Bolgariji. Če so bo pa poškodba ponavljala, se lahko zgodi, da bom moral odnehati."

Andrej Babič s Kokrice, 17 let, dijak Iskre: "Zadovoljen sem s sezono. Imam državni rekord v metu kopja s 63,38 metra, sunil sem ga pa že 40 centimetrov več. Trenira me Lojze Kogovšek, vadim pa sedemkrat tedensko. Moj cilj. Vreči kopje 68, 70 metrov."

Matjaž Pangerc iz Predoselj, 17 let, dijak Lesarske šole iz Škofje Loke: "Imam državni rekord v osmeroboju, kar presega moja pričakovanja za to sezono. Treniral nisem posebej veliko, imel pa srečo, da ni bilo poškodb. Drugo leto me čaka deseteroboj. Ne vem, kako se bom odločil. Niham med mnogobojem in samo kopjem, ki sem ga že vrgel 61,24 centimetra."

Matjaž Polak, 19 let, dijak Iskrine šole, doma s Police pri Naklem: "Na evropskem prvenstvu za mladince sem v deseteroboju zbral 7110 točk, kar ni slabo. Prihodnje leto bom član in moj cilj je sodelovanje na evropskem prvenstvu v atletiki v Splitu. Po Splitu pa me čaka JLA."

Lovro Vrtač iz Dupelj, star 15 let, starejši pionir: "50,94 metra v disku je dober rezultat. Dosegel sem ga v Celju slovenski prvak v metu diska med starejšimi pionirji. Po sezoni odmora ne bo. Redno bom vadil doma v Dupljah in na stadionu pod vodstvom Bojana Klančnika, pred njim pa me je treniral Lojze Kogovšek."

J. Košnjek,
slike F. Perdan

Ligaški izidi

Štiri zmage in en remi gorenjskih ligašev

Kranj, 22. oktobra — V tokratnih igrah v republiških in zveznih ligah so gorenjske ekipe v tem kolu doživele le en remi, v preostalih srečanjih pa so doma in v gosteh zmagovali. Točko so izgubile le rokometašice Alplesa.

ROKOMET — II. ZRl - ženske — Kran: Lokomotiva 25 : 18 (11 : 10). Kranj — Lenič, Jelenič, Orehar 4, Valant, Bratož, Bajrovič, Olič 4, Žontar 4, Jeruc 2, Mežek, Gradišar 11, Sonc.

V četrtem kolu druge zvezne ženske lige so Kranjčanke tokrat pod vodstvom novega trenerja Leopolda Jerasa gladko in prepričljivo premagale gostje Lokomotive.

SRL — ženske — Alples : Drava 23 : 23 (13 : 14). Alples — Kotar, Kejžar 1, Zejak, Rupar, Jovanovič, Pohleven 3, Oman 1, Lušina 6, Berce 3, Kalan 9, Trojar. Ni dosti manjkalo, da bi dekleta Alplesa tokrat odnesle obe točki in zmago. A prednost je bila v rokah Dravčank in iz Škofje Loke so poceni odnesle točko.

Moški — Termopol : Ferrotehna 28 : 21 (13 : 9) Termopol — Peternel, Zorman, Rehberger, Sokolov 3, Berce 4, Nikolič, Dolinar 8, Završnik 2, Ramovš 7, Cvetanovič 3, Mohorič 1, Marolt. To je bila že tretja zmaga rokometašev Termopola pred domačimi gledalci. V vseh pogledih so bili boljši od gostov in z ostro obrambo in hitrimi protinapadi so jih gladko premagali.

KOŠARKA — RKL — moški — V tem kolu so za presenečenje poskrbeli košarkarji Colorja Medvod. V Medvodah je domžalski Helios premagal Color Medvode, medtem ko se je kranjski Triglav iz gostovanja vrnil z zmago.

Koper : Triglav 57 : 74 (25 : 45). Triglav — Vauhnik 4, Kastiger 3, Omahen 6, Tadič 14, Roman Horvat 20, Robi Horvat 3, Šušič 16, Kolar 8. Košarkarji Triglava so se tokrat iz Kopra vrnili kot zmagovalci. V vseh pogledih igre so bili boljši od gostiteljev.

Ženske — Induplati Mengeš : Kranj 56 : 70 (30 : 37). Kranj — Šoštarič 4, Žnidar 4, Merlak 2, Rakovec 6, Gartner 18, Čufer 9, Mohorič 2, Zrnič 7, Horvat 6, Kump 12. Za to ponovno visoko zmago Kranjčank so zaslužene vse igralke. Bile so tako razigrane, da so prepričljivo dobili z gostiteljicami. Le-te niso mogle zaustaviti tokrat razpoložene za strele na koš Gartnerjeve.

ODBOJKA — V moški republiški odbojkarski ligi je Bled doma premagal Agroplod iz Ljutomera, v ženski ligi pa je kranjski Triglav v Celju izgubil z domačinkami.

Izida: — Bled : Agroplod Ljutomer 3 : 0, Celje : Triglav 3 : 0.

HOKEJ NA LEDU —V dvorani Podmežakljo in v Tivoliju sta bili dve mednarodni hokejski tekmi med Madžari in Jugoslovani. Madžari bodo v letošnji sezoni gostitelji reprezentanc, ki se bodo borile na svetovnem prvenstvu skupine C. V tokratnem obračunu obeh reprezentanc so bili obakrat zmagovalci Jugoslovani.

Izida — Jesenice — Jugoslavija : Madžarska 3 : 2 (2 : 1, 1 : 1, 2 : 0). Strelci za Jugoslavijo — Smolej, Zajec, Beribak. Ljubljana — Jugoslavija : Madžarska 7 : 2 (1 : 0, 1 : 2, 5 : 0). Strelci za mlade — M. Pajič 2, Piperski, Zajec, Šuvak, Mlinarec, Tišler po enega. D. Humer

Odmevni uspeh kranjskih maratoncev

Kranj, 22. oktobra — Na progi Split — Kaštel — Split je bil drugi mednarodni maraton. Odmevni uspeh so na tem maratonu dosegli med stotimi tekmovalci maratonci iz Kranja.

Zmagal je Nizozemec Michael De Maat, takoj za njim pa je v cilj na Rivi pritekel Kranjčan Marko Dovjak, kot tretji Dušan Hribernik in kot peti Pavle Močnik.

D. H.

Gregor Eržen zmagal na Češkem

Banska Bystrica - Na otvoritvi prenovljene 40 metrske skakalnice s keramično naletno stezo so tekmovali tudi mladi tekmovalci SSK Iskra Delta Triglav iz Kranja. Mladi kranjski smučarski skakalci so dosegli nekaj odličnih uvrstitev, saj je Gregor Eržen zmagal z 202 točkama in skokoma po 37,5 metra. Drugi in tretji sta bila domačina Mikulastik in Skotak, potem pa so bili Kranjčani Bertoncelj, Vesel, Rakovec in Žvikart, Teran in Vertnika sta bila 21., Blažun pa 25. J.J.

Prometni znaki - odškrnjeni, polomljeni, obledeli...

Nočna razdejanja tudi veliko stanejo

Kranj, 20. oktobra - Čeprav v Cestnem podjetju Kranj zagotavljajo, da na leto zamenjajo ob gorenjskih cestah dvesto do tristo odškrnjenih, zvitih ali kako drugače poškodovanih prometnih znakov in drugih oznak, je ob cestah še vedno precej znakov, ki bi jih bilo treba zamenjati ali vsaj popraviti. Precej znakov se poškoduje ob prometnih nesrečah, še največ pa jih polomijo "nočni popotniki" in objestneži, ki se pod vplivom alkoholnih hlapov vračajo iz gostiln, bifejev in nočnih zabavišč. Miličniki navadno razvozljajo le primere, pri katerih gre za vandalizem širšega obsega; sicer pa večina objestnežev ostane neodkrita. Da pri vsem tem nastaja velika gmotna (družbena) škoda, ki jo je treba poravnati, ni treba posebej poudarjati. V kranjskem cestnem podjetju so povedali, da že prometni znak običajne velikosti stane pet milijonov dinarjev, krajevne table in table, ki stojijo pred križišči, pa so še veliko dražje.

Pa ne gre samo za odškrnjene in polomljene prometne znake. Nekateri znaki stojijo na mestih, kjer jih je težko opaziti, drugi pa ostajajo ob cestah tudi tedaj, ko bi jih že bilo treba odstraniti.

C. Zaplotnik

Če bi se radi pripeljali na Golnik, raje vprašajte ljudi. Smerokaz, ki stoji v križišču na Kokrici, vam ne bo dosti pomagal.

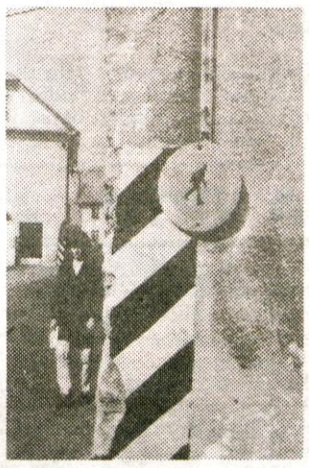

V bližini Merkurjeve trgovine v Lescah je majhnen in že precej obrabljen prometni znak pritrjen na vogal bližnje hiše z nekaj kosi žice.

Od obnove magistralne ceste med Podvinom in Lescami sta minila že dva meseca, prav toliko tudi od obvoza prek Radovljice; eden od znakov, ki je tedaj označeval obvoz, pa še vedno stoji.

Voznik, ki se pripelje iz Zminca proti glavni cesti, mora ustaviti pred odškrnjenim prometnim znakom STOP, ki ga je v manjkajočih delih kar uspešno prepredel s svojo mrežo neumorni pajek.

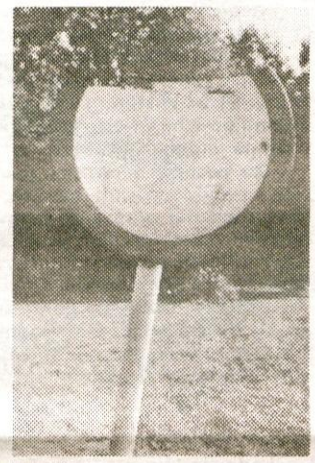

V bližini odcepa za Tatinec stoji na bližnjem travniku odlomljeni prometni znak, za katerega ni povsem jasno, kaj prepoveduje in čemu služi. Je kakšna smiselna povezava z bližnjim protokolarnim objektom Brdo?

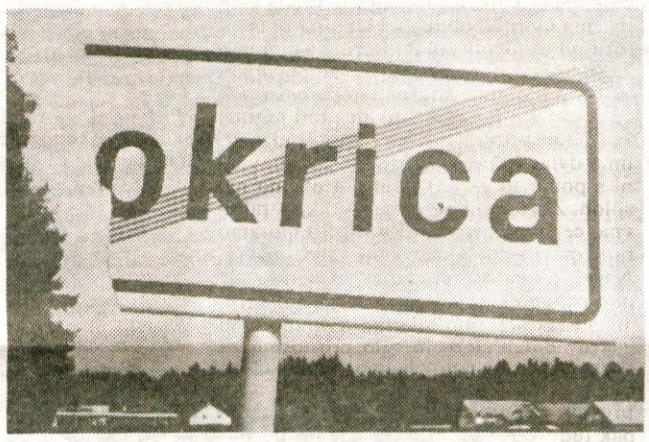

Domačinom tabla ne dela težav, "tujcem" pa kar precej. Dokler ne bo nove table, naj povemo, da ne gre za "okrico", ampak za Kokrico.

Vsebina in oblika

Občinska konferenca SZDL Škofja Loka in Občinska gasilska zveza sta v okviru meseca požarne varnosti organizirali v četrtek popoldne v prostorih Rudnika urana Žirovski vrh konferenco o ukrepanju ob nesrečah z nevarnimi snovmi. Čeprav je bila udeležba dokaj številčna in je bilo tudi na podlagi vabila, ki so ga prejeli predstavniki gasilskih društev in krajevnih skupnosti ter vodje služb za varstvo pri delu, pričakovati, da bo konferenca problemska (in kakovostna), pa to ni bila - predvsem zato ne, ker je bila zasnovana kot predavanje in ker so ji organizatorji skopo odmerili čas - uro in petnajst minut (potlej je bila gasilska vaja). Najprej je predstavnik delovne organizacije rutinsko predstavil Rudnik urana Žirovski vrh (od tehnološkega postopka do primerjav učinkov in cen posameznih vrst energij), nato pa je strokovnjak iz Krškega pol ure predaval o nevarnih snoveh. Predavanje je bilo za vse, ki so se zbrali, sicer poučno in koristno, vendar pa smo od pogovora, ki sta ga organizatorja poimenovala kot problemsko konferenco, pričakovali vsaj to, da bo opozoril na konkretne občinske probleme, prispeval k izmenjavi izkušenj, odogovoril na vprašanja, kako bi ukrepali ob nesrečah z nevarnimi snovmi v Rudniku urana Žirovski vrh, v Termopolu, Jelovici, Alpini in v drugih delovnih organizacijah... Štiri vprašanja, ki so jih na koncu predavanja postavili udeleženci, so dajala upanja, da bo konferenca postala problemska, vendar je za kaj več zmanjkalo časa. Škoda! Gasilci, varnostniki in vsi drugi, ki so se zbrali, bi razčistili vsaj to, ali je strah okoliških gasilcev, ki bi posredovali v primeru nesreče v rudniku, upravičen ali ne pa tudi to, kaj ob precejšnjih količinah nevarnih snovi na tovarniških dvoriščih zavira in ovira dogovarjanja o skupni gorenjski deponiji navarnih odpadkov. Sklepi, ki so jih sprejeli na koncu problemske konference, so splošni oz. premalo konkretni, da bi lahko zapisali, da so škofjeloški.

Storilci se smejejo

Jeseniški primer najbrž ni edini, je pa zbudiol našo pozornost, ker se je milica z njim pojavila celo na izvršnem svetu. Gre namreč za hud zaostanek pri obravnavi prekrškov in celo zastaranje, ker sodnik za prekrške na zmore vse širše problematike. Nedavno so dobili 48 odločb o ustavitvi postopka, ker so primeri zastarali, do konca leta pa jih bo nedvomno še precej več, saj se kopičijo zlasti primeri iz prometa. 18 kršiteljev je bilo večkratnih, precejšnje število prestopkov se ponovi, tudi zavesstno. Kolikšne so mandatne kazni, nam je jasno, vrednostno tako nizke kot zdaj nimajo pravšnjega vzgojnega učinka. Enako malo vzgojno učinkuje tudi obisk pri sodniku za prekrške. Ne le da naloži komaj od 40 do 200 tisočakov kazni, ob obilici drobnega dela kopica primerov celo zastara. Na žalost so med njimi tudi hujši prekrški. Te so resda prisiljeni prednostno obravnavati, vendar se v sili razmer selekcija poloti tudi njih, zlasti če je z zapletenim primerom veliko dela, zaslišanj, preverjanj . . . En sam sodnik z napeto normo in redno dežurno obveznostjo (na Jesenicah je čez vikend precej opravka s tujci, česar se ne da odložiti) pa je tudi samo člvoek, ki je lažje kos odložbam o skrajšanih postopkih.

Kadrovski primanjkljaj, na katerega so z jeseniške postaje milice opomnili domači izvršni svet, je kriv, da se prekrški v občini prepočasi, s tem pa tudi premalo kaznujejo. Najbolj se pritožujejo, ker je s tem močno izničeno ukrepanje milice. Storilci, zlasti privatniki, ki že kar zavestno kršijo pravila igre, se jim smejejo, zavedajoč se njihove in sodnikove nemoči. Po novem zakonu, ki ureja to področje, utegne biti še slabše, sodniki za prekrške pa še manj kos raznolikim primerom, kajti poleg vseh vrst prekrškov jim bo nova zakonodaja obesila še prometne nezgode z večjo materialno škodo in lažjimi poškodbami, kar je zdaj pod jurisdikcijo tožilstev.

D. Z. Žlebir

NA SONČNI STRANI ALP

Vrt ali smetišče?

Čeprav je v Sloveniji od sprejetja zakona o odpadkih minilo že deset let, dve leti pa tudi od vseslovenskega dogovora o spremembi razvojnih načrtov na konferenci Ekologija, energija, varčevanje, pa se razmere ne spreminjajo na bolje. Nasprotno: naše okolje je vse bolj onesnaženo, odpadki "preplavljajo" naše delovno in bivalno okolje, vse več je nevarnih dogodkov, ki imajo katastrofalne dimenzije (Krupa, Ptujsko in Sorško polje), vse več tudi vprašanj, kam s komunalnimi in posebnimi odpadki, vse manj pa denarja za reševanje največjih ekoloških problemov. Dr. Peter Novak iz republiške konference SZDL se zato upravičeno sprašuje, bo Slovenija evropski vrt ali smetišče. SZDL se v takšnih razmerah loteva nove akcije: na neposreden in demokratičen način sprejeti strateške cilje in načine ravnanja z vsemi vrstami odpadkov (od komunalnih do posebnih in nevarnih) v Sloveniji. Osnutek zasnove sistema za ravnanje z odpadki, ki ga je pripravil republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora, naj bi bil po prvih ocenah dobra osnova, da se v Sloveniji dolgoročno rešimo odpadkov. Količine namreč niso majhne. Na leto nastaja na področju naše republike približno 1.800.000 kubičnih metrov oziroma 400.000 ton komunalnih odpadkov. V redni odvoz odpadkov je vključeno 64 odstotkov prebivalstva, kar ustreza 1.100.000 kubičnim metrom odpadkov. Na javnih odlagališčih, ki so praviloma sanitarno tehnično neustrezna, pa je po nekaterih ocenah prostora le še za 7.000.000 kubičnih metrov odpadkov. Po podatkih iz leta 1987 je v Sloveniji 792 črnih odlagališč, akcija Zveze tabornikov Slovenije "Ekološka izvidnica" pa je pokazala, da je takšnih odlagališč še neprimerno več.

Poseben problem so posebni odpadki. Po nekaterih ocenah jih v Sloveniji na leto nastane 750.000 ton ali 1.500.000 kubičnih metrov. Med njimi je približno desetina nevarnih ali posebno nevarnih. Ker sistem ravnanja s tovrstnimi odpadki še ni razvit, v večini ostajajo na tovarniških dvoriščih, najti pa jih je mogoče tudi na odlagališčih komunalnih odpadkov.

C. Zaplotnik

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Kavalir ravno ni bil

V enem od kranjskih bifejev se je ondan mudil malce okajen gost. Ker za natakarje velja strogo pravilo, da vinjenim ne točijo, sicer se za oboje slabo izteče, mu točajka ni hotela več postreči. To ga je tako razsrdilo, da ji je vrgel pivovsko steklenico v glavo. Zavedajoč se svojega nekavalirskega ravnanja je jadrno pobegnil.

Legel pred kinom

Brničan je zadnjič utrujen legel pred kinom Storžič. Komaj verjetno, da ga je tako izmučila kino predstava. Najverjetneje je bil kriv kozarec, ali bolje, tisto v njem. Kakorkoli že, fanta so legitimirali in nagnali domov, da ne bi bil slaba reklama za kino.

Skozi zaprta vrata

Sredi noči je ženska klicala na milico, da je sin razbil vhodna vrata in da ji grozi. Nemočni ženski so fantje v modrem nemudoma prihiteli na pomoč. Izkazalo se je, da ni bila tako nemočna. Bila je namreč precej pod paro, zaradi česar je sina zaklenila ven. Zato je slednji vstopil, kakor je pač vstopil, saj skozi zaprta vrata ni mogel v hišo.

Od mize do mize

Iz razvpitega lokala Sora so klicali, da eden od gostov krši javni red in mir. Hodil je od mize do mize in si stregel s pijačo drugih gostov. Ko so ga organi pregona prijeli, so ga prepoznali. Z njim so imeli že večkrat opravka. To jih ni odvrnilo od namere, da ga prijavijo sodniku za prekrške, ki možakarja bržda tudi že dobro pozna.

Rompompom, še ne gremo domov

Natakarica iz jeseniške Kazine je imela enega od obiskovalcev že vrh glave. Čeprav je bil že močno nakresan, je še kar terjal pijačo. Ko je ni dobil, je na vse kriplje razgrajal in niti slišati ni hotel, da mora v takem stanju nemudoma domov. Šele trdni argumenti miličniške dvojice so ga prepričali o tem.

Ni ostalo med štirimi stenami

Oče in sin z Jesenic sta imela zadnjič burno srečanje. Junior si je dal poguma z alkoholom, nato pa korajžno nastopil zoper seniorja. Stari pa ni dovolil nespoštljivega ravnanja. Ker mlademu sam ni bil kos, je klical ustrezni organ. Slednji je presodil, čigava je krivda v družinski sceni in napisal napotnico sodniku za prekrške. Za sina namreč.

ZAHVALA

Organizacijski odbor 4. spominskega pohoda partizanov in mladih na Triglav, ki ga je 21. in 22. julija 1989 v imenu treh podtriglavskih občin, Jesenice, Radovljica in Tolmin, organizirala OK SZDL Tolmin, se zahvaljuje vsem organizacijam združenega dela severnoprimorske regije in radovljiške občine, ki so z materialom in finančno pomočjo prispevali k uspešni izvedbi pohoda.

Odbor se zahvaljuje tudi posameznim društvom in organizacijam, ki so skrbeli za varnost ter zdravstveno pomoč med pohodom.

Posebno zahvalo za izkazano vsestransko pomoč izrekamo komandi planinske brigade iz Kranja in pripadnikom njenih enot ter izvajalcem kulturno-spominskega programa, zlasti še Partizanskemu zboru Pinko Tomažič iz Bazovice.

Za pomoč se zahvaljujemo tudi vsem sredstvom javnega obveščanja v regiji in Sloveniji.

Organizacijski odbor

TOZD OSNOVNA ŠOLA PREŽIHOV VORANC
RAZPISNA KOMISIJA ZA INFORMIRANJE
RAVNATELJA TOZD

Razpisna komisija za imenovanje ravnatelja TOZD OŠ Prežihov Voranc Jesenice razpisuje prosta dela in naloge

RAVNATELJA TOZD OSNOVNE ŠOLE PREŽIHOV VORANC

Pogoji:
— kandidat mora izpolnjevati pogoje, določene s prvim odstavkom 89. člena Zakona o osnovni šoli
— imeti mora pedagoško izobrazbo
— pet let delovnih izkušenj v vzgonoizobraževalnem delu
— organizacijske in strokovne sposobnosti
— biti mora družbenopolitično aktiven

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: VIZ Jesenice TOZD OŠ Prežihov Voranc »ZA RAZPISNO KOMISIJO«.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

Preproste vezenine 4

Okrasni vbodi

Zančni vbod

Z zančnim vbodom sestavljamo najrazličnejše okrasne vbode. Najbolj znana je "ribja kost". Izvedba je zelo enostavna; gre le za enakomerno in dobro razvrstitev vbodov.

Zančni vbod delamo na splošno takole: Od izhodišča niti vbodemo na površju tkanine za majhno razdaljo proti desni in pridemo s konico šivanke na površje natanko v sredini med obema točkama (izhodiščno in kjer smo vbodli). Razdalja med vsemi tremi točkami naj bo enaka. Nit položimo pod konico šivanke in šivanko izvlečemo. Zančni vbod lahko delamo tudi v levo.

Vezenje posamičnega zančnega vboda

Navadna ribja kost. Najenostavnejšo ribjo kost delamo od zgoraj navzdol. Prva dva zančna vboda naredimo v desno, potem pa po enega izmenično v levo in v desno.

Sestavljena ribja kost. Bogatejšo ribjo kost dobimo, če zaporedoma delamo po dva ali več zančnih vbodov v desno in nato enako število v levo. Zadnji zančni vbod (spodnji) v diagonali šteje že za prvega v nasprotni smeri. Najrazličnejše učinke dobimo, če v enakomernem zaporedju podaljšamo ali skrajšamo zančne vbode ali pa jih kombiniramo z drugimi okrasnimi vbodi.

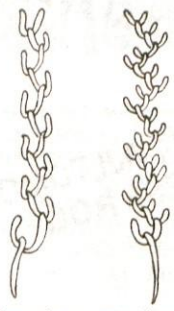

Navadna in sestavljena ribja kost

Dvojni zančni vbod je zelo dekorativen, bodisi sam bodisi v kombinaciji z drugimi okrasnimi vbodi. Delamo ga od leve proti desni. Vbodemo nekoliko poševno navzgor od izhodiščne točke in spet pod blagom navzdol ter pridemo s konico šivanke ven navpično pod zgornjim vbodom in v isti vrsti oziroma višini, kjer je izhodišče. Nit je pod šivanko. Sedaj v vodoravni črti od zadnjega izhodišča v prav majhnem presledku zopet vbodemo in navpično nad vbodom v višini prejšnjega, izvlečemo šivanko. S šivanko sežemo na licu dela pod mali vodoravni vbod in nitko izvlečemo. Tako nadaljujemo.

Dvojni zančni vbod

Zančne vbode lahko poljubno vrstimo v ravni črti, sklenjeni ali prekinjeni, ali pa jih šivamo izmenično, drugega poleg drugega. Z njimi krasimo robove ali pa jih porabimo v kombinaciji z drugimi okrasnimi vbodi.

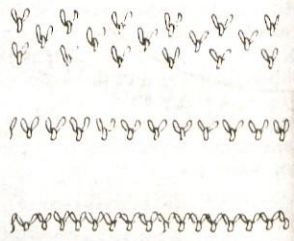

Razporeditev posameznih zančnih vbodov

POSKUSIMO ŠE ME

Peteršiljeva juha

4 do 5 dag peteršilja, 3 dag maščobe, 2 dag moke, 1 žlica sesekljane čebule, 1/4 l juhe iz kocke, sol, 4 žlice smetane, limonin sok, sol, muškatni orešček.

Peteršiljevo zelenje na debelo sesekljamo oziroma zrežemo. Prilijemo prav malo juhe in zmiksamo. Iz maščobe in moke naredimo svetlo prežganje in mu dodamo sesekljano čebulo. Gladko razkuhamo in dodamo pripravljen zmiksan peteršilj. Skupaj malo podušimo, zalijemo z juho in ko zavre, kuhamo 3 do 5 minut. Začinimo s soljo, limoninim sokom, muškatnim oreškom in dodamo smetano. Kot jušni vložek pripravimo popečene ali ocvrte kruhove kocke.

Drobnjakovi štrukeljci

(kuhani ali pečeni)

Potrebujemo 1/4 kg moke, 1 jajce, 1 žlico olja, potrebno vodo in sol; za nadev pa: 8 do 10 dag masla, 2 jajci, 2 žlici drobtin, 3 do 4 žlice sesekljanega drobnjaka.

Testo: iz moke, jajca, olja, soli in mlačne vode zamesimo vlečno testo. Oblikujemo hlebček, ga namažemo z oljem in pustimo pokritega počivati pol ure. Testo nato tanko razvlečemo, namažemo in zvijemo. Zvitek zavijemo v dobro ožet prtič in kuhamo 30 minut v slanem kropu.

Če naredimo štrukeljce za jušni vložek, zvijemo namazano testo od obeh strani, da nastaneta dva tanka zvitka. V sredi testo prerežemo in potegnemo testo po zvitku. Z lesenim nožem narežemo zvitek na štrukeljce, dolge za dva prsta. Zakuhamo jih kar v juho. Vro naj 10 minut.

Zvitka pa lahko tudi spečemo, tako debelega kot tankega. Med peko večkrat pokapamo s smetano ali mlekom.

Nadev: Umešamo maslo in rumenjake. Dodamo drobtine, nazadnje sneg. Pomažemo po testu in potresemo s sesekljanim drobnjakom.

TA MESEC NA VRTU

Ob suhem vremenu konec oktobra izkopljemo **korenček za ozimnico**. Za to opravilo je najprimernejša vilasta lopata. Navzlic pazljivosti nekatere korene morda poškodujemo. Te takoj izločimo za sprotno porabo, ker so za vzimljenje nerabni. Korenove cime ne smemo porezati, temveč jo samo potrgamo oziramo odvijemo. Poškodovano ali obrezano korenje hitro zgnije.

Oktobra naberemo samo toliko **pora**, kolikor ga bomo v doglednem času porabili. Drugo pustimo kar na prostem, med rastlinami pa natrosimo šoto, da površina zemlje tako hitro ne zmrzne. Pri izkopanih rastlinah pora nekoliko skrajšamo korenine, odstranimo del listov in jih na gosto vložimo v zabojček z vlažnim peskom. V kleti vedno skrbimo, da je pesek zmerno vlažen.

Gomoljna zelena ne preneha rasti pred oktobrom, vendar jo moramo pospraviti pred hujšim mrazom. Ker gledajo gomolji precej iz zemlje, jih lahko poškoduje že sorazmerno neznaten mraz. Že nekaj stopinj pod ničlo je dovolj, da zelena zmrzne in potem gomoljev ne smemo izkopavati. Pred izkopom se mora namrzla zelena spet odtajati. Tudi za spravljanje zelene je vilasta lopata najprimernejše orodje. Z njo pridvignemo iz zemlje vsako zeleno posebej in otresemo zemljo. Poškodovati ne smemo niti gomoljev niti srčnih listov. Listov ne porežemo z nožem, temveč jih ročno odstranimo, razen najmanjših v sredini, ki ostanejo na gomoljih tudi v zimovališču. Korenine prirežemo z ostrim nožem na dolžino nekaj centimetrov pod gomoljem. Gomolje spravimo za zimo v hladni kleti, v zaprti gredi ali pa tudi v zasipu na prostem. V kleti vložimo gomolje v vlažen pesek tesno eno zraven druge in to tako globoko, da vrh gomolja s preostalimi lističi še gleda iz peska. Enako delamo tudi v zaprti gredi ali zasipu, le da namesto peska uporabimo navadno vrtno zemljo ali tisto iz zaprte grede. Občutljive gomolje moramo v zaprti gredi in na prostem zavarovati pred mrazom s plastjo šote; varovalna plast naj bo debela vsaj 20 cm. Enako zavarujemo tudi okolico zasipa in zaprte grede, da se mraz ne bi pritihotapil od strani. Šota mora biti groba in suha. Prekrijemo jo s plastično folijo ali strešno lepenko, da bo ostala suha tudi pozneje.

Septembra sejano **špinačo in motovilec** zavarujemo s smrekovimi vejami, da ne bi pomrznile tako hudo, da bi odmrle.

Zdaj je čas za izkopavanje radiča. Radič je nehal rasti in se koreni več ne debelijo. Ko korene izkopavamo, jih ne smemo poškodovati. Po izkopu pustimo rastline neobrezane nekaj dni, da uvenejo, pri tem pa dobijo koreni še nekaj rezervnih snovi iz listja. Ščavje porežemo na 3 cm dolžine, korene pa spravimo v zakop, v prazno zaprto gredo ali v klet. V zakopu na prostem, ki je toliko zavarovan, da so koreni dostopni vsak čas tudi pozimi, se radič najbolje drži.

Korene radiča lahko vlagamo za **siljenje** neposredno v klet. Odbrane in enakomerno razvite korene vlagamo v pesek ali presejano peščeno kompostnico v medsebojni razdalji 6 cm in tako, da so vse glave v isti višini. Za siljenje je primeren vsak prostor, ki ima 10 do 18 stopinj C. Če klet ni popolnoma zatemnjena, nasujemo po vrhu 20 cm debelo plast peska ali zelo peščene zemlje, v sili pa je dober tudi šotni drobir.

Za potrebe majhnega gospodinjstva pa lahko silimo radič celo v večjih cvetličnih lončkih, vedrih in podobnih posodah. Vrhovi z ostanki odrezanih listov segajo do roba posode. Silimo lahko v vsakem toplem prostoru; če je temperatura višja, bodo stručke hitreje dorasle in tudi manj grenkaste bodo. Posode za siljenje radiča zatemnimo tako, da ob robu zasadimo v zemljo 4 ali več količkov, čeznje pa položimo za svetlobo nepropustno tkanino ali temen papir. Ob spodnjem robu zavežemo, da ne more svetloba tudi od spodaj. Siljenje je končano v dveh do treh tednih, nato lahko posode ponovno uporabimo za nove korene.

ureja DANICA DOLENC

Horoskop

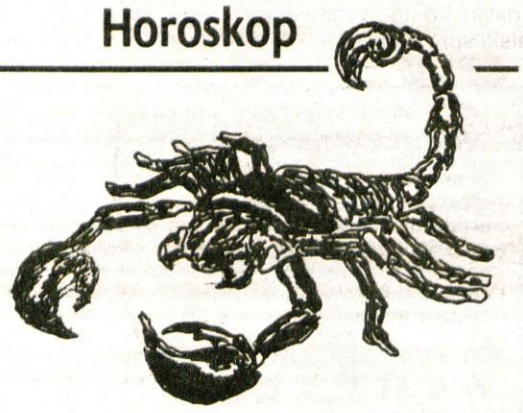

Ljudje škorpijona (23. oktober - 21. november)

Mars je v astrologiji predstavnik moškega spola. Uteleša voljo in odločnost, ljudem, rojenim v znamenju škorpijona (in ovna), nad katerim vlada, pa podarja naslednje lastnosti: pogum, energijo in delavnost.

Čustva "ljudi škorpijona" so močna in strastna. Z vso zunanjostjo svojega bitja zbujajo občudovanje. Ker so pametni in zabavni, se je težko upreti njihovemu čaru. So najboljši in požrtvovalni prijatelji. Taki ljudje so vedno interesantni in spodbujajo druge k akciji. Zaradi njihove mnogovrstne nadarjenosti in velike aktivnosti jih povsod radi vidijo. Veliko jih je med njimi, ki imajo pesniški, slikarski in tudi glasbeni dar. Skoraj vsi so pobožni in se zanimajo za vse, kar je mističnega.

Njihova najizrazitejša slaba lastnost je maščevalnost. Lahko so tudi pretirano nečimrni in radovedni, že kar vohunski.

V ljubezni lahko pričakujejo v glavnem več muke kakor pa sreče. Navadno živijo v neprestanem strahu, da bodo osebo, ki jo ljubijo, izgubili. V zakonu so prijetni le, če se partner popolnoma pokori njihovi volji in jim ne daje nobenega razloga za ljubosumnost.

Pot v svet

V sanjah sem odšel po beli cesti v Ameriko.

Tam sem doživel veliko novega. Videl sem ljudi, ki živijo veliko bolje kot pri nas, v našem svetu. Gledal sem trgovine, ki so ponujale tisoč lepih stvari. Hotel sem kupiti igrače, pa niso hoteli mojega denarja. Tudi kruha si nisem mogel kupiti. Zbudil sem se, ker mi je krulilo v želodcu. Vesel sem bil, da sem se zbudil doma. Kljub lepim sanjam je moja domovina najlepša.

Sašo Vidic, 3. a r. OŠ Janka in Stanka Mlakarja Šenčur

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Drobiž ob mesecu požarne varnosti

Ob mesecu požarne varnosti so v podružnični osnovni šoli na Kokrici pri Kranju izdali na videz sicer skromno, a vsebinsko izjemno bogato številko šolskega časopisa Drobiž. V njem so učenci, največ četrtošolci, zapisali svoja razmišljanja o požarih in gasilcih. Za "pokušino" smo izbrali tole pesmico.

Postal bom gasilec

Ko sem majhen bil,
zmeraj rad sem kaj gasil.
Saj z vodo luštno je gasiti,
če jih ne dobiš po riti.

Ko oči na ognju je klobase pekel,
sem sam po vodo stekel
in ko očka ni bilo,
hitro sem pogasil to.

Ko nekega dne sem v sobi se igral,
sem rekel si,
gasilec bom postal.

Dejan Peterlin, 4. b r. OŠ Kokrica

Nova šola

V naši šoli so delavci se zbrali,
od junija pa do oktobra so šolo popravljali.
Dan za dnem so jo pridno gradili
in učenci vsi smo ob koncu pomagali:
učilnice smo čistili, stole v razrede nosili,
komaj čakali, da se bomo v nove prostore selili.
29. septembra bila je obnova končana,
šola je bila tudi na zunaj lepo oblikovana.
Stare razrede tako smo zapustili
in se v nove prostore vselili.

Mojca Špan, 7. b r. OŠ bratov Žvan Gorje

Moj bratec

Moj bratec je majhen,
komaj deset mesecev ima,
nagajati pa že pošteno zna.
Lego kocke so zanj bombe,
ki meče jih povsod.
Joj, gorje meni!
Raje skrijem se v kot.

Rok Škufca, OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Srečanje z Nežo Maurer

Za dan pionirjev smo šli na Jezersko. Tam se je mudila pesnica Neža Maurer. Učenci z Jezerskega so jo za svoj praznik povabili v šolo. Tudi mi smo jo želeli videti in pozdraviti. Prebrali in zapeli smo nekaj njenih pesmi. Ona pa nam je pripovedovala o svojem življenju in o tem, kakšne pesmi piše. Zna pisati celo v temi. Pod blazino ima papir in svinčnik. Lepe misli zapiše tudi ponoči.

Pesmi so mi všeč. Še kdaj bi se rada srečala s kakšnim pesnikom ali pisateljem.

Tina Bergant, 3. r. OŠ Kokra

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Danes bodo prišli na svoj račun tisti, ki jim je všeč veteranka Tina Turner.

Tina Turner se je pod pravim imenom Anna Mae Bullock rodila 26. novembra 1939 v ameriški zvezni državi Tennessee. Ko sta se starša ločila, je Tina pri devetnajstih letih zapustila domači kraj in odšla v St. Louis ter nastopala kot pevka v raznih lokalih. Čez dve leti se je poročila z Ikeom Turnerjem, ki je bil kot pevec kar dobro znan v svetu. Začela sta nastopati v duetu kot Ike & Tina Turner in zaslovela s skladbo A fool in love. Skupaj sta napisala tudi glasbo za film TNT show. Višek slave pa sta dosegla s skladbo River deep, Mountain high. Toda že leta 1976 sta se razšla. Ike je nadaljeval samostojno glasbeno kariero, Tina pa je po rock operi Tommy počasi tonila v pozabo. Leta 1984 je zopet "prilezla" k vrhu glasbene scene s skladbo Let's start together in izdala svoj prvi album Private dancer, ki se je uspešno prodajal po vsem svetu. Zaigrala je tudi z Melom Gibsonom v tretjem delu Norega Maxa. Letos je Tina po dolgotrajnem premoru spet zaslovela z uspešnico The best, ki je na albumu Foreign affair.

Tina ima sina, ki živi v Los Angelesu, sama pa v Koelnu, v Zahodni Nemčiji, s svojim prijateljem Erwinom Bachom.

Zdaj pa poglejmo še razvrstitve LP plošč.

V **Nemčiji** je na prvem mestu **Mike Oldfield** s ploščo Earth moving, za petami mu je skupina **Queen** z The Miracle in **Don Johnson** s ploščo Let it roll.

V **Veliki Britaniji** vodi **Gloria Estefan** s ploščo Cuts both ways, na drugem mestu je lomilec dekliških src **Jason Donovan** s ploščo Ten good reasons, za njim pa je skupina **Simply red** s ploščo A new flame.

V **ZDA** je na prvem mestu **Richard Marx** s ploščo Repeat offender, sledi mu mlada ameriška skupina **New kinds on the block** s ploščo Hangin' tough, tretje mesto pa zaseda **Prince** s ploščo Soundtrack Batman.

Čao, **Marjeta**

Otrokom iz Haloz

V naši šoli smo se odločili, da bomo tudi mi pomagali otrokom iz Haloz, ki jih je prizadelo neurje. S tovarišico smo se zmenili, da bomo zbirali šolske potrebščine. Doma smo pogledali, česa ne rabimo za šolo. Očistila sem lansko peresnico, vanjo sem dala flomastre, svinčnik, nalivko in radirko. Mamico sem prosila, naj mi da en nov zvezek. V vsej šoli smo zbrali tri velike pakete. Želimo, da se taka nesreča ne zgodi več.

Tanja Hvasti, 2. r. OŠ Orehek

ureja HELENA JELOVČAN

MERKUR
KRANJ

POSODA
BELA TEHNIKA
MALI GOSPODINJSKI APARATI

TV APARATI GORENJE — ISKRA

MOTORJI TOMOS
KOLESA ROG

ROČNO ORODJE
UNIOR

MINIMALNA VREDNOST NAKUPA 5.000.000.-DIN

VODOINSTALACIJSKI
MATERIAL
CENTRALNO OGREVANJE

30 % POPUSTA

PRI PLAČILU Z
GOTOVINO

OD 12. DO 31. OKTOBRA

ELEKTRIČNO
ROČNO ORODJE
ISKRA — BLACK & DECKER
VARILNI APARATI VARSTROJ

PROIZVODI
ELEKTROELEMENT
IZLAKE
TELEFONSKI
APARATI ISKRA
ANTENE

15 % POPUSTA
ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG
IN PRI PLAČILU S KREDITNO
KARTICO

pravi ljudje na pravem mestu

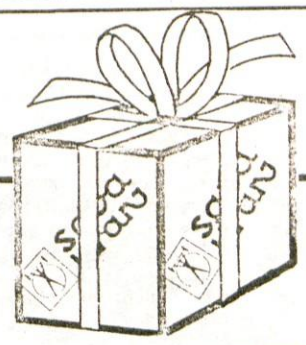

PO KVALITETI NAS BOSTE SPOZNALI!

Sava Kranj bo dne 26. oktobra 1989 ob 12. uri odprla prenovljeno, sodobno opremljeno prodajalno v Kranju, Gregorčičeva 10.

Vabimo vas na ogled in k nakupu. Ponudili vam bomo vse, kar izdelujemo v Savi Kranj pa tudi vrsto drugih izdelkov, ki sodijo zraven.

Sava Kranj

64000 Kranj, Škofjeloška c. 6, Jugoslavija
tel.: 064-25-461, 25-561
telex: 34516 Sava yu, telefax: 38 64 21095

KAR LAHKO STORIS DANES,
NE ODLASAJ NA JUTRI !

NORDMENDE

Na voljo vam je TV sprejemnik po občutno nižji ceni!

SPECTRA SL 72

barvni TV sprejemnik, stereo (2 x 40 W), Super Planar zaslon 72 cm, Black Matrix, daljinsko upravljanje, prilagojen za kabelski sprejem

prejšnja cena 1595 DEM, sedaj 1295 DEM in okoli 64 % dinarskih dajatev.

FABRIKA 13

emona commerce
tozd globus ljubljana

konsignacijska prodaja:
Ljubljana, Trg revolucije 1, 061/219-107
Maribor, Lesnina, 62311 Hoče, 062/304-697
Novo mesto, Emona-Dolenjka, Kidričev trg 1, 068/22-395

Ob dnevu mrtvih vas vabimo v naše cvetličarne, kjer vam bomo prvič in edini ponudili samopostrežno trgovino aranžmajev za grobove. Od 15. 10. 1989 dalje bomo sprejemali prednaročila, od 28. 10. 1989 dalje pa si boste lahko naročene aranžmaje izbrali na razstavnem prostoru. Aranžmaje lahko naročite v cvetličarnah:
Zlato polje, Cesta JLA 11, (tel. 22-737)
Rožmarin, Maistrov trg, (tel. 21-224)
Maja, Planina, (tel. 35-787)
Pino, Stražišče, Križnarjeva pot 4, (tel. 21-600)

Priporočamo se za naročila!

MERCATOR-KŽK GORENJSKE KRANJ
TOZD KMETIJSTVO

Cvetličarna
DALIJA

MINI TRŽNICA PLANINA, KRANJ

SPREJEMAMO NAROČILA ZA 1. NOVEMBER VSAK DAN OD 8. DO 12. IN OD 14. DO 19. URE. NEDELJA OD 8. DO 12. URE.
MARTA JENKO
TEL.: 36-985

CESTNO PODJETJE KRANJ obvešča, da bo cesta L-3802 STRAŽIŠČE - ČEPULJE na odseku PŠEVO - JAVORNIK zaprta za ves promet od 25. 10. 1989 do 24. 11. 1989 od 7.00 do 17.00 ure, razen ob nedeljah in praznikih. Obvoz za osebni promet je določen na relaciji STRAŽIŠČE - ŠKOFJA LOKA - ŠEVLJE - ČEPULJE in obratno.
Polna zapora ceste je potrebna zaradi gradbenih del pri rekonstrukciji ceste.

MODNA KONFEKCIJA »KROJ« ŠKOFJA LOKA

ponovno razpisuje prosto delovno mesto
DIREKTORJA FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

Pogoji:
— visoka ali višja šola ekonomske smeri
— 4 leta delovnih izkušenj

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Modna konfekcija »KROJ« Škofja Loka, Kidričeva 81. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 10 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

V zalivu CENTINERA v Banjolah je Počitniški dom ZZB NOV Ljubljana, ki vas vabi na aktivni oddih, rekreacijo ter počitek.

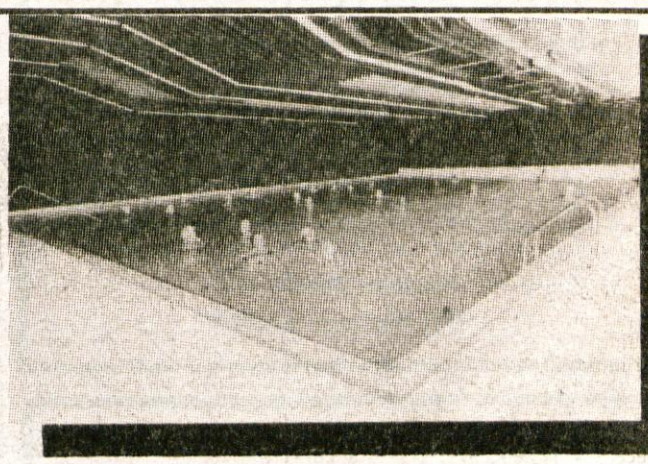

Nudimo vam:
— bazen z ogrevano morsko vodo
— trim kabinet
— športne terene: tenis, namizni tenis, balinišče
— vodno rekreacijo
— zdravniške usluge
— računalniško usposabljanje in uporabo osebnih računalnikov
— pizzerijo
— biljard
— organizirane izlete ter
— dobro domačo kuhinjo in zabave s plesom.

Informacije: tel.: 052/73-144, 73-124 in 73-575, POČITNIŠKI DOM ZZB NOV Banjole, Indije 1, Pula.

MERKUR
KRANJ

VARILNI APARATI
GORENJE VARSTROJ
30 % POPUSTA
OD 12. DO 31. OKTOBRA V PRODAJALNAH
MERKUR

PRI NAKUPU VARILNIH APARATOV KUPCEM
ODOBRIMO 30 % POPUST ZA GOTOVINSKO
PLAČILO ALI ZA NAKUP NA KREDIT

MERKUR VAS VABI

prosi ljudje na pravem mestu

PRI NAS JE VSAK DAN PRAZNIČNO

V vili Moj mir na Bledu so vsak dan na stežaj odprta vrata vsem, ki želite praznovati ali samo uživati ob dobri hrani in vrhunski kapljici.

Odložite torej skrbi in se prepustite naši oskrbi. Našli vam bomo prostor za bogato obloženo mizo. Pripravili vam bomo tradicionalno kmečko pojedino, pečeno telečjo kračo, sirove ali orehove štruklje in za posladek blejsko grmado ali torto. Izbirali boste lahko tudi med klasičnimi jedmi z jedilnika in specialitetami na žaru. Natočili vam bomo izbrano štajersko ali primorsko vino.

Pripravljamo slavnostna in poročna kosila ter bankete za zaključene družbe; na voljo sta posebna soba ter soba za konference.

Vila Moj mir, odmaknjena od mestnega vrveža, je idealen kraj tudi za daljše bivanje z izleti v okolico ali smučanje. Vsakomur, gostu ali naključnemu obiskovalcu priporočamo našo savno in trimski kabinet. Naši oskrbi so se med prvenstvom prepustili vrhunski jugoslovanski in švedski veslači. Dovolite, da poskrbimo tudi za vaše dobro počutje.

Pričakujemo vas!

rajar Jadran Igor
Edo Štefka
Slavica
Saruda

vila
MOJ MIR

Vila Moj mir za vaš mir in gurmanski užitek.

Vila Moj mir, Kolinska Matije Čopa 2 Bled tel.: (064) 77-833

DELNIČARSTVO
– TOKRAT
ZARES!

Cenjeni ustanovitelji in poslovni partnerji!
Z veseljem in podjetniškim nemirom Vam sporočamo, da po naši oceni obstajajo pogoji, ki omogočajo, da se Stanovanjsko-komunalna banka Ljubljana ustanovi kot delniška družba.

Smo visoko specializirana banka na stanovanjsko-komunalnem področju z vrhunskimi strokovnjaki. Naš osnovni cilj je ustvarjanje dobička v okviru dovoljenega bančnega poslovanja, upoštevajoč pri tem družbeni pomen, rast in razvoj banke. V ta namen bomo:

– pospeševali mobilnost in koncentracijo vseh vrst denarnih sredstev in kapitala pravnih in fizičnih oseb, zlasti s področja stanovanjskega in komunalnega gospodarstva ter ostalih zainteresiranih podjetij in institucij
– vodili poslovno politiko, ki omogoča učinkovitejše uresničevanje programov razvoja in tekočega poslovanja na teh področjih in je prilagojena potrebam tega področja
– razvijali hranilniško dejavnost, ki se bo vključevala v sistem javnega financiranja
– pospeševali razvoj inovacij in novih oblik poslovanja
– nudili finančne storitve komintentom
– opravljali vse zakonsko dovoljene bančne posle

Zato pozivamo dosedanje ustanovitelje, podjetja in druge pravne osebe, da pristopijo k Stanovanjsko-komunalni banki Ljubljana d.d. kot njeni delničarji. Vpisovanje delnic bo potekalo od 18. oktobra do 15. novembra 1989.

Vsi interesenti za vlaganje sredstev in pridobitev delnic, lahko dobijo vse potrebne informacije v Stanovanjsko-komunalni banki Ljubljana, Kraigherjev trg 1 ali po telefonu 061/328-180.

STANOVANJSKO-KOMUNALNA BANKA LJUBLJANA

BANKA KOT JE ŠE NISTE VAJENI

SM-Lj. ® ©

MALI OGLASI

☎ 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam STRUŽNICO za les. ☎ 68-047, po 15. uri 15724

Prodam trajnožarečo PEČ in ŠTEDILNIK kiperbusch s pečico. ☎ 38-223 15731

Prodam TRAKTOR deutz 48 in TROSILEC za gnoj tehnostroj. Voklo 3/a, Šenčur 15742

Prodam KOMPRESOR s priključki in BRUSILNI STROJ. Bajrič, Frankovo nas. 164, Škofja Loka 15744

Prodam črno-bel TV gorenje. ☎ 36-286 15750

Ugodno prodam nov VIDEOREKORDER in MULTRIPRAKTIK. ☎ 620-476 15769

Prodam 310-litrsko zamrzovalno SKRINJO gorenje, generalno obnovljena. Krničar, Sr. vas 9, Golnik 15777

Prodam 210-litrsko zamrzovalno SKRINJO. Koblar, Cankarjeva 54, Radovljica 15779

Prodam nov SLUŠNI APARAT siemens. Nova cena je 1.300 DEM, prodajna cena 700 DEM. ☎ 34-310 15781

Prodam skoraj nov CAMCORDER VHS panasonic in barvni TV gorenje carting. Štefe, Tenetiše 36, Golnik 15791

Za 40 odstotkov ceneje prodam novo, še zapakirano, kombinirano bojler PEČ za kopalnico. ☎ 70-575, po 16 uri 15794

Prodam OJAČEVALEC tehniks SUZ 450, 2x65 W in ZVOČNIKE fisher, 2x100 W. Kapus Franci, Hraše 38, Lesce 15795

GRADBENI MATERIAL

Ugodno prodam POROLIT, deb. 8 cm. ☎ 48-257 15721

Gradbeno BARAKO ugodno prodam. Bratov Praprotnik 34, Naklo 15728

Ugodno prodam 10 m DIMNIKA schiedel, premera 20 cm, brez zračnika. ☎ 38-337, zvečer 15732

Ugodno prodam štiri strešna OKNA, dim. 120 x 100 cm. ☎ 78-429 15740

Prodam 3.000 kosov rabljene (6 let) strešne OPEKE mediteran. ☎ 632-318 15748

Ugodno prodam 400 kosov betonskih ZIDAKOV, dim. 40 x 30 x 20 cm in 250 kosov betonskega STREŠNIKA trajanka Dravograd. ☎ 70-141 15757

Prodam belo MIVKO, približno 1,5 kub. m. Cvek, Ilovka 5/a, Kranj 15759

ARMATURNE MREŽE, 7 kosov, dim. 10/6, v Poljanski dolini, prodam. ☎ 633-430 15762

Prodam približno 2.000 kosov rabljene strešne OPEKE špičak. ☎ 57-945 15768

Auto Jolly
CELOVEC
ANKERSHOFENSTRASSE 27
TEL.: 9943-463-514438
(ZA ŽELEZNIŠKIM PODVOZOM GLAVNE CESTE IZ YU V CELOVEC 100 M NA LEVO)

VELIKA IZBIRA IN CENE, KI NIMAJO KONKURENCE
- NADOMESTNI DELI
- SERVISNI DELI
- KAROSERIJSKI DELI
- GUME
- NEGA IN ZAŠČITA AVTOMOBILA
- DODATNA OPREMA KOT:

SMUČARSKI PRTLJAŽNIKI, AVTORADIO IN ZVOČNIKI, PREPROGE IN PREVLEKE (TUDI IZ LESA), OKRASNE ČRTE, MEGLENKE, SPOJLERJI, ITD....

IMAMO SVOJO MONTAŽNO DELAVNICO

OPTIKA

VERVEGA NEVENKA
Tavčarjeva 1, Kranj
tel.: 27—610
(nasproti delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal

Okulist dela vsak četrtek izmenično dopoldne ali popoldne. Obisk najavite po telefonu ali osebno.

VRATA, sobna in kuhinjska, prodam. ☎ 78-163 15804

3 tone CEMENTA po znižani ceni, prodam. ☎ 42-307 15806

KUPIM

Kupim BIKCA simentalca, starega 8 tednov. ☎ 67-248 15789

Kupim 2,5 kub. m. vsaj polsuhih smrekovih DESK, deb. 2,5 cm ali zamenjam za smrekove plohe, deb. 5 cm. ☎ 79-998, popoldne 15802

LOKALI

Najamem manjši PROSTOR za mirno obrt, v Kranju ali okolici. ☎ 36-286 15752

V bližini železniške postaje v Kranju oddamo v najem PROSTOR, velikosti 24 kvad. m., za mirno dejavnost. Prostor je v I. nadstropju in je takoj uporaben. Pisne ponudbe na oglasni oddelek. Šifra: KOLODVOR 15780

V predmestju Kranja oddam prostor, 90 kvad.m., primeren za skladišče ali mirno obrt. Naslov v oglasnem oddelku. 15787

POSESTI

KMETIJSKO ZEMLJIŠČE na Bregu pri Žirovnici in KMETIJSKO ZEMLJIŠČE v Sečovljah pri Portorožu, prodam. Informacije na ☎ 88-670

RAZNO PRODAM

Prodam SPALNICO, dva DIVANA, trajnožarečo PEČ, PRALNI STROJ zoppas in pomivalno KORITO z odcejalnikom. ☎ 45-729 15729

Prodam CITROEN GS, letnik 1980, registriran do naslednjega leta, PEČ na olje in termoakumulacijsko PEČ 2 kW. Šparovec, Pristavška 27, Tržič 15761

STAN.OPREMA

3-delno kombinirano OMARO, dim. 170 x 165 x 42 cm in raztegljiv FOTELJ, prodam. ☎ 21-108 15743

Prodam otroški POGRAD brez jogijev. ☎ 39-830 15755

STANOVANJA

Mlada slovenska družina išče primerno STANOVANJE na Jesenicah ali bližnji okolici. Informacije na ☎ 81-646, dopoldne (Marta) 15739

Mlad zakonski par najame opremljeno 1-sobno STANOVANJE ali GARSONJERO, na območju Radovljice ali Jesenice. Nudim 1-letno predplačilo v DEM. Šifra: DEVIZNO PREDPLAČILO 15754

Iščem 1-sobno STANOVANJE ali GARSONJERO, v Kranju ali v okolici Aerodroma. Telefon zaželen, po možnosti brez predplačila. Pavičević, ☎ 21-422 15756

2-sobno družbeno stanovanje v Ljubljani - Šiška zamenjam za enako v Škofji Loki. Prednost ima Frankovo naselje. Cenjene ponudbe na ☎ 633-057 15801

Zamenjam družbeno STANOVANJE isospan - spodaj, za enako ali večje v radovljiški občini. ☎ 74-447 15805

VOZILA

FIAT 126 P ugodno prodam. ☎ 26-313, od 16. do 19. ure 15668

Prodam Z 126 P, letnik 1981. Bojan Starman, Hafnerjevo nas. 16, Škofja Loka, ☎ 633-836 15704

Prodam GOLF diesel, letnik 1979 in PEČ za etažno centralno kurjavo, 17 KK. Anton Pogačnik, Kamna gorica 20 15719

Prodam R 9 TL. ☎ 74-920, od 16. do 19. ure 15720

Prodam Z 750 SE, letnik 1981. ☎ 73-495 15723

Prodam Z 750, letnik 1976, registriran do februarja 1990. ☎ 49-193

Prodam KOMBI Z 850, letnik 1983, registriran do oktobra 1990. Ogled vsak dan. Sretno Đukanović, Prešernova 23, Bled 15727

Prodam PONY EXPRES, z motorjem puch. ☎ 74-247, popoldne 15730

Prodam Z f101, letnik 1987. Ogled v Komisijski prodajalni Jure v Radovljici, od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure ter v soboto dopoldne. ☎ 74-389 15733

Z 750, letnik 1980, prodam. Golnik 32/a, ☎ 46-493 15734

Z 101, prodam po delih. ☎ 64-063, po 18. uri 15735

Ugodno prodam Z 101, letnik 1983. Mulej, Savska c. 34, Lesce 15736

Ugodno prodam motor tomos AVTOMATIK 3 SL, star 3 mesece, še v garanciji. Ogled vsak dan po 17. uri. Dežmanova 4, stan. 4, Lesce

Prodam ŠKODO 120 L, letnik 1984, prevoženih 25.000 km, garažirana. Cena 6.000 DEM ali protidinarska vrednost. Mirtič, Breg 159, Žirovnica 15741

Prodam Z 125, nevozna. Informacije na ☎ 83-850 15747

Prodam JUGO 45 A, letnik december 1986, spredaj karamboliran, motor poškodovan. Đorđe Cvijić, Prečna 3, Boh. Bistrica 15753

Nujno prodam Z 101, letnik 1978. ☎ 83-225, popoldne 15758

Prodam MINI 850, letnik 1976. Pokljukar, Poljšica 2/a, Zg. Gorje

BT 50 S, letnik 1988, poceni prodam. Valant, Zagoriška 2/a, Bled

Nujno prodam PONY EXPRES. Miha Intihar, Lancovo 63, Radovljica

Prodam FIAT 125 P, letnik 1977, celega ali po delih. Motor je star 4 leta. ☎ 37-430 15771

Z 101, letnik 1977, ugodno prodam. Jože Resnik, Forme 22, Žabnica, ☎ 633-553 15782

Prodam MOTOR z menjalnikom za R 4, Z 750, letnik 1970, celo ali po delih, MOTOR za TAM 5000 ter zadnji DIFERENCIAL. ☎ 65-177, zvečer 15772

Prodam Z 750, letnik 1980. Informacije na ☎ 70-537, popoldne

Prodam APN 6. ☎ 37-216 15785

Prodam Z 101 mediteran, letnik 1981, registrirana celo leto. Pavlovič, Hrušica 57, Jesenice 15790

Prodam GOLF JGL diesel, letnik 3/1985. ☎ 622-902 15792

Prodam GOLF diesel, letnik 1983. Milec, Trojarjeva 39, Kranj, ☎ 24-646, popoldan 15796

Prodam FIAT 750 in barvni TV ris telefunken. ☎ 50-868 15797

Prodam DIANO, letnik 1976, 97.000 km, ohranjena, vozna, neregistrirana. ☎ 77-437, dopoldne 15799

R 18, letnik 1986, ugodno prodam. ☎ 45-358 15809

Prodam JUGO 101, letnik 1988, rdeče barve. Informacije na 28-947, v popoldanskem času

Prodam Z 128, letnik 1985. Janez Marenčič, Ul. mladinskih brigad 4, Kranj, ☎ 22-004, popoldne 15812

Cvetličarna VRTNICA, KIOSK pri pokopališču KRANJ (tel.: 33-460)

Vse dni pred 1. novembrom dobite primerne, lepe aranžmaje ter lepo izbiro svežega cvetja, zelenja in sveč.
Odprto tudi 1. 11. 89.
Za obisk se priporočamo!

ZAPOSLITVE

Za zastopanje naše firme potrebujemo izkušenega KOMERCIALISTA. Ponudbe pošljite na: P. p. 197, 64001 Kranj 15722

Če vas tarejo finančne težave ali ste brez službe, vam nudimo honorarno ZAPOSLITEV s prodajo otroškega didaktičnega programa. Šifra: TEDENSKO IZPLAČILO

Takoj zaposlim KV ali PKV NATAKARJA. Gostilna na Vidmu, Poljane nad Škofjo Loko, ☎ 68-522

Iščem mlajšo upokojenko za pomoč v KUHINJI. Zglasite se v Domu na Joštu ali na ☎ 21-704 15765

Izkušeno PREŠIVALKO takoj zaposlimo, redno ali honorarno, za šivanje sobnih copat. ☎ 22-895

CELOVEC! ZAPOSLIMO dekle z znanjem nemščine, za dela v skladišču obutve. Zaželena matura. Osebna predstavitev. Grohar, Nevver platz, Celovec, ☎ 9943-463-5081 15775

Prosim prisrčno gospo, naj se oglasi zaradi varstva 22-mesečnega fantka na našem domu v Kranju. Možen dober zaslužek. Vse informacije dobite po ☎ 061/213-213 int. 13-93 do 14 ure, po 14 uri pa na naslovu Omerovič, Begunjska 8, Kranj 15788

ŽIVALI

Prodam od 30 do 150 kg težke PRAŠIČE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 15639

Prodam mlado KRAVO s teletom. Praše 4, Mavčiče 15714

Prodam PRAŠIČA, težkega 180 kg. Cena 9 SM za kg. Marija Valjavec, Leše 36, Tržič, ☎ 50-312 15745

Prodam PUJSKE, težke od 15 do 20 kg. Cveto Dolenc, Sopotnica 15, Škofja Loka 15786

Prodam dve TELICI za nadaljno rejo, težki približno 350 kg. Visoče 7, Tržič 15808

OSTALO

Prodam drobni KROMPIR za krmo. C. 26. julija 48, Naklo 15464

RAZPRODAJA ženske garderobe, št. 38 do 42. Izredna priložnost! Moša Pijade 17, stan. 9. Krani

Prodam domače ŽGANJE. ☎ 45-334 15715

Prodam KROMPIR za krmo. Sp. Brnik 10, Cerklje 15718

Prodam KORUZO v storžih. Beleharjeva 6, Šenčur 15737

Nujno prodam KROJAŠKO MIZO (200 x 80). Ana Sodja, Kolodvorska 46, Bled 15770

Prodam jedilni KROMPIR igor in desire, v vrečah po 30 kg. Možna dostava na dom. ☎ 45-353 15776

V centru Kranja iščem VARSTVO za 21 mesecev starega fantka, v popoldanskem času. Zglasite se v Krznarstvu Gavranovič, Jenkova 4, Kranj 15778

Prodam ZELJE v glavah. Rozman, Križnarjeva pot 2, Kranj - Stražišče 15783

Prodam ZELJE v glavah in drobni KROMPIR. Sr. Bitnje 28, Žabnica 15784

Prodam JABOLKA za prešanje ali namakanje. Marija Poličar, Sp. Otok 2, Radovljica, ☎ 79-052 15800

Rabite dopoldansko VARSTVO, kličite na ☎ 39-868 15803

OBVESTILA

PRODAJALNA IN KOMISIJSKA PRODAJALNA LIPA
ANICA MARKO
Zg. Brnik 123, 64207 Cerklje
Tel.: (064) 42-729

Trgovina LIPA na Zgornjem Brniku 123, obvešča cenjene stranke, da sprejema in prodaja vse vrste blaga: tehnično, športno, akustika, belo tehniko...

Za obisk se priporočamo!

ELEKTRO SERVIS - Andrej Capelja, Huje 19, Kranj! POPRAVLJAM gospodinjske aparate, pralne stroje, sesalce, mikserje, ročna orodja. Za aparate Elma in Rowenta upoštevam tudi garancijo. Informacije dajem na ☎ 37-427, zvečer 15318

Servis SIP TRGOVINA Lojzeta Laha, Klanec 13, Komenda, PRODAJAMO silokombajne, nakladalne prikolice, trosilnike hlevskega gnoja, kosilnice, pajke 230, 340, 460, obračalnike in traktorje deutz in ferguson. Na zalogi imamo tudi stare silokombajne. Odprto imamo tudi ob nedeljah, od 8. do 12. ure. Informacije na ☎ 061/841-022

Vitraž, POSLIKAVANJE steklenih površin za hiše in različne lokale, za vhodna stekla, medetažna stekla in stekla, ki ne pridejo do izraza. Izdelko imajo trajno vrednost in dostojnost. ☎ 78-163 15725

Ob boleči izgubi dragega

JOŽETA BETONA

iz Britofa 135

se zahvaljujemo vsem, ki ste mu v času bolezni pomagali. Hvala sorodnikom, prijateljem, sosedom iz Britofa in Grada, znancem in sodelavcem za podarjeno cvetje in izražena sožalja. Hvala pevcem, g. župniku ter vsem, ki ste mu ob slovesu namenili lepo misel.

Žena in otroci z družinami

ZAHVALA

Ti tudi si odšel pred nami,
ostal pri nas je še tvoj žar;
telo spi mirno v grobni jami,
duh gori blažen bo vsekdar.

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta, sina, brata in strica

JANKA BERTONCLJA

se zahvaljujemo vsem, ki ste v težkih trenutkih blažili bolečino naših src in nam stali ob strani ter darovali cvetje. Še posebna zahvala velja sosedom, sorodnikom in prijateljem, DO Ikos Kranj, njegovim bližnjim sodelavcem, Iskra Telekom — TOZD TIV in MKD, Sava Kranj, Cestno podjetje Kranj, tovarišici in učencem STOGŠ 4. e razreda, KS Podblica, GD Podblica in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se g. župniku, govornikoma KS Podblica in DO Ikos, pevcem iz Nakla ter dr. Stenškovi za zdravljenje.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

Podblica, 16. oktobra 1989

PLESNI STUDIO EUREKA

EVROPSKA KULTURA p. o.

NOVA PLESNA ŠOLA!
Plesni tečaji za staro in mlado:
- ZAČETNI in NADALJEVALNI — za odrasle
- MATURANTSKI TEČAJI — za srednješolce

VPIS IN INFORMACIJE:
DOM JLA KRANJ, Nazorjeva 3,
od 16. 10. dalje.
Tel.: 064/22-077 od 12. do 18. ure.

- CELOLETNA PLESNA ŠOLA ZA OTROKE — predšolski in šolski (4 — 15 let)

NOVO NOVO NOVO PLESNE MATINEJE

Vsako soboto ob 15.00 uri
plesna zabava, družabne plesne igre, novi plesi, nastopi mladih plesalcev in glasbenikov, plesna tekmovanja, skratka zabava

GLASBA GLASBA GLASBA

V 86. letu starosti nas je zapustila naša mama in stara mama

FERDINANDA KOS

roj. Markelj

Od nje se bomo poslovili v družinskem krogu.

VSI NJENI

Kranj, Zagreb, Darmstadt, San Francisco

S paberkovanjem do zdravstvene opreme

Nakup nove medicinske opreme, ko stara dotraja, bi moralo biti nekaj samo po sebi umevnega. Vendar ne pri nas, kjer se vsak nakup medicinskega aparata šteje za izreden dogodek, vreden celo medijske obdelave. Tako se je dogodilo tudi z novim rentgenom za kranjski zdravstveni dom, že prej pa tudi z drugimi podobnimi pridobitvami. Zdravstvenim delavcem samim se namreč nakup nove opreme zdi še najmanj samoumeven, saj ravno oni najbolje vedo, da jim v sedanjih razmerah še za redno dejavnost in plače dovajajo komaj dovolj denarja, medtem ko mora vzdrževanje postaranih stavb in obnavljanje »strojnega parka« čakati boljših časov. Slednji pa se bolj in bolj odmikajo, v zdravstvu so se naveličali zgolj čakati nanje, zato so se na vse mogoče načine skušali dokopati do denarja za te namene.

Med drugim je moralo siromašno zdravstvo denar za svojo opremo tako rekoč prosjačiti. Spomnimo se za dobrodelnost dolgo odprtega računa kranjske porodnišnice, ki je hotela priti do dveh novih inkubatorjev, ker je bilo staremu že 17 let. Prisrčni otroček iz inkubatorja je ljudem najhitreje odprl srca in denarnice, celo sloviti Kramberger se je nekega dne pojavil s svežnjem bankovcev in jih podaril tistim, ki se bodo šele rodili. Težje je šlo drugim zdravstvenim ustanovam, ki nimajo tako mikavnega »proizvodnega programa«. V Škofji Loki se je akcija za nove medicinske aparature sila slabo obnesla, saj so namesto njih z zbranimi novci lahko kupili le nekaj kirurških kovčkov. Na ta način so se finance prepočasi natekale in inflacija jim je sproti odjedala vrednost.

Že nekaj časa se ljudem, ki se ubadajo s preživetjem zdravstva, mota po glavah misel o določenem deležu prispevne stopnje, ki bi bila namenjena le za obnovo zdravstva. Tudi kranjski rentgen je deloma plod takšnega načina financiranja. Podobno so imeli rešeno v Tržiču za vse družbene dejavnosti, vendar so se morali spomladi v imenu razbremenjevanja gospodarstva temu odreči. Tak sistemski vir bi bil brez dvoma dobrodošla okrepitev za zdravstvo, ko njegove uresničitve ne bi zaviralo - razbremenjavnje. Škoda, da vidi gospodarstvo največje breme ravno v tako življenjskih rečeh, kot je obnavljanje medicinske opreme, medtem ko o res velikih bremenih niti besede.

D. Z. Žlebir

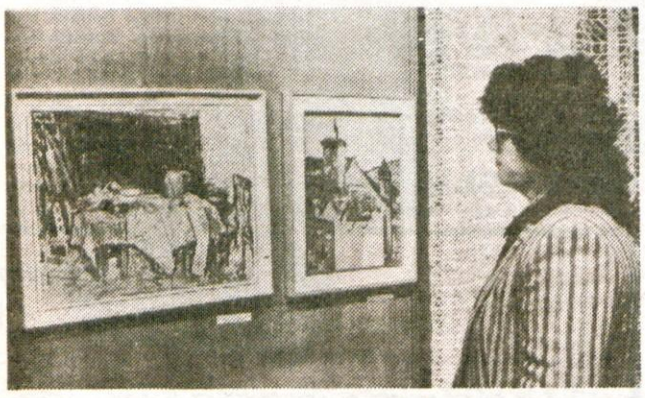

Kranj - V prostorih Doma JLA v Nazorjevi ulici je te dni odprta razstava likovnih del članov Likovne skupine Doma JNA iz Beograda. Na razstavi sodeluje devetnajst avtorjev s slikami v različnih tehnikah od olja, akvarela in grafike. Razstavo so pripravili od 40-letnici obstajanja te najstarejše in tudi najštevilčnejše likovne skupine, kar jih deluje v okviru JLA. - L. M., Foto: F. Perdan

Ljubljana, 21. oktobra - V domu JLA v Ljubljani so se v soboto zbrali borci 30. in 31. divizije ter enot IX. korpusa. Najprej so se zbrali na rednem zboru borci odbora skupnosti 31. divizije in pregledali delo zadnjih štirih let. Zelo delavni so bili: vsako leto se srečajo v Mariboru, kjer je njihova matična enota, vsako jesen organizirajo pohod po poteh prenosa ranjencev, njihova enota je pokrovitelj "Partizanskih smučin" v Cerknem, lani so proslavljali 45-letnico ustanovitve vseh enot, obletnico bojev za Baško grapo in podobno. Letos so na Ermanovcu postavili skromno leseno obeležje. Na sobotnem zboru so izvolili nov odbor, v diskusiji pa spregovorili predvsem o prenašanju tradicij NOB na mlade. Sledilo je tovariško srečanje z borci 30. devizije in enot IX. korpusa ter skupno popraznovali 46-letnico ustanovitve svojih enot.

D. D., Foto: G. Šinik

Loški sindikalisti o prenovi

Škofja Loka, 23. oktobra - Več kot leto dni trajajoče priprave na preobrazbo slovenske sindikalne organizacije so dobile svojo konkretizacijo v obliki Programa neodvisnih sindikatov Slovenije in Tez za spremembo statuta te organizacije. Oba dokumenta sta v javni razpravi in ker je zaželena udeležba sindikalnih aktivistov iz "baze" pri oblikovanju listin oziroma prenovi sindikata, občinski svet zveze sindikatov iz Škofje Loke pripravlja jutri, v torek, v hotelu Transturist posvet na to temo. Nanj vabi vse predsednike osnovnih organizacij in konferenc osnovnih organizacij. Dopoldne bo govor o prenovi sindikata, ob treh popoldne pa bosta na aktualno temo Evropa 92 in kadri udeležencem posveta spregovorila Tomaž Košir, podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije, in Emil Milan Pintar, namestnik predsednika republiškega komiteja za znanost.

H. J.

Tretje srečanje gorenjskih gasilk

Članice prav nič ne zaostajajo

Kranj, 23. oktobra - Različne preventivne in druge dejavnosti v gasilskih društvih med letom dosežejo običajno vrhunec oktobra. Takrat prostovoljna in industrijska društva organizirajo različna tekmovanja, preverjanja znanja, opreme, srečanja... Še posebej slovesno je bilo letos v mesecu požarne varnosti v Kranju, kjer so že v začetku meseca proslavili 110-letnico organizirnega gasilstva in minuli teden posebej tudi 30-letnico ustanovitve Gasilsko reševalne službe. Prireditve ob visokem jubileju gasilstva v Kranju pa so minulo soboto obogatile tudi članice gorenjskih gasilskih društev, ki so se zbrale pred zadružnim domom na Primskovem na tradicionalnem tretjem srečanju.

Drago Kavčič, predsednik občinske gasilske zveze Kranj: "Letos se je za tretje srečanje članic gasilskih društev Gorenjske prijavilo 18 ekip, udeležile pa so se ga predstavnice iz 24 gasilskih društev. Namen tovrstnih srečanj, ki jih prirejajo gorenjske občinske gasilske zveze, je spoznavanje in hkrati tudi preverjanje znanja in usposobljenosti. Na letošnjem srečanju je bila sicer udeležba tekmovalnih ekip morda skromnejša kot na zadnjem na Bledu pred dvema letoma v okviru evropskega srečanja gasilcev, vendar pa so udeleženke na tekmovanju pokazale dobro znanje. Že drugič je tokrat zmagala ekipa iz Stare Fužine."

Martina Košir, predsednica komisije za članice pri Gasilski zvezi Slovenije za Gorenjsko: "Pred 14 leti sem postala članica v gasilskem društvu v Lučinah. Na tovrstnih srečanjih je bilo včasih sicer več tekmovalnih ekip, vendar pa je bilo letošnje tekmovanje na Primskovem dobro pripravljeno. Pa ne gre le za tekmovanje. Prav je, da se na takšnih srečanjih tudi spoznamo, izmenjamo izkušnje. So neke vrste spodbujevalna oblika za pridobivanje novih članic. Čeprav je v poročilu za kongres ugotovitev, da je opazen občuten napredek v ženskih gasilskih vrstah, menim, da bi morali v prihodnje skrb in pozornost usmeriti v širitev in pomlajevanje ženskega članstva."

Marinka Jerančič, predsednica za članice pri občinski gasilski zvezi Kranj: "V kranjski občini bi bil odstotek gasilk med gasilskim članstvom prav gotovo lahko večji. Še posebej to velja za industrijska gasilska društva. V našem industrijskem gasilskem društvu v Tekstilindusu je na primer okrog 130 članov, članic pa je le 18. Sicer pa smo dobro opremljeni. Opažam pa, da je v prostovoljnih gasilskih društvih v krajevnih skupnostih med ženskami večje zanimanje za članstvo."

Danica Miklavčič, članica industrijskega gasilskega društva Jelovica Škofja Loka: "Na današnjem srečanju oziroma tekmovanju smo bile prve na odru in pri izbiri darila, na tekmovanju pa smo se uvrstile na 18. mesto. Sicer pa za tovrstna srečanja po moje predvsem velja, da je važno sodelovati. Mislim, da je zanimanje žensk za članstvo v gasilskih društvih odvisno predvsem od programov, dejavnosti in nenazadnje tudi od vodstev. V našem društvu je okrog 85 članov, žensk pa nas je 14."

Jerica Gašperin, članica Gasilskega društva Stara Fužina: "Članica gasilskega društva sem štiri leta, odločila pa sem se predvsem zaradi veselja in pomoči. Spodbudil me je Jože Horvat. Na današnjem srečanju oziroma tekmovanju smo že drugič osvojile prvo mesto in prehodni pokal. V ekipi na tretjem srečanju so bile poleg mene še Darinka Pekovec, Marjeta Hodnik, Bernarda Odar, Damjana Hodnik, Zora Štros, Marjana Pintar in Vesna Cvetek. Sicer pa nas je v našem društvu med okrog 100 člani 11 žensk."

A. Žalar

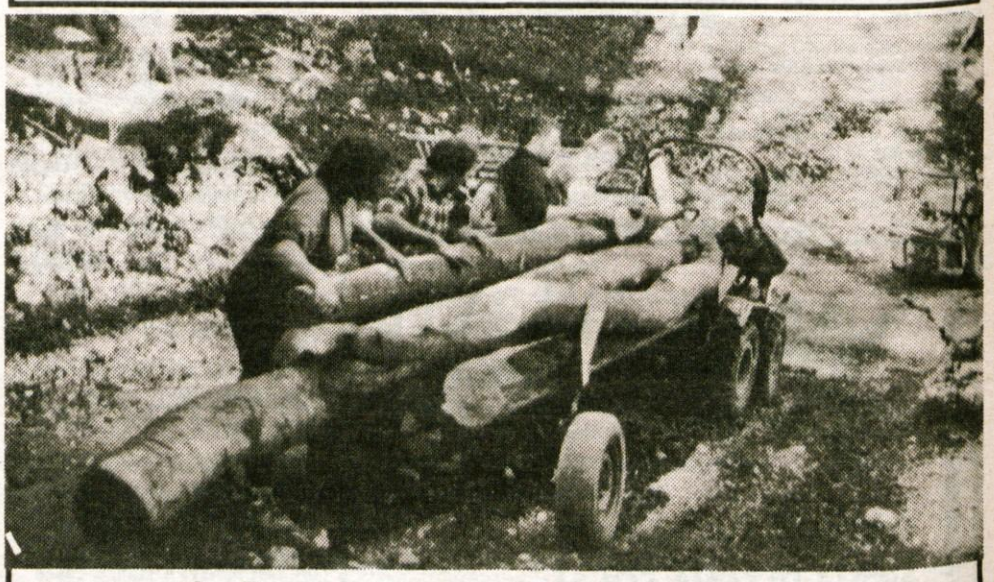

Bila je lepa nedelja - Če nam je poletje nagajalo in bilo vse prej kot toplo, nam zdaj vrača topla jesen. Zadnja nedelja je bila prelepa. Planinci so oblegali prav vse gorske postojanke, oskrbovane in neoskrbovane. Tudi Dobrča jih je bila polna. Pri Lizi na Bistriški planini se je trlo Tržičanov, zaljubljenih v to prijazno planinico, zmajarji iz Bistrice in celo iz daljnih Karlovyh Varov so se spravili na odskočiščno točko tik pod Dobrčo, z vrha Dobrče so se spuščali padalci, med podpisniki na vrhu Dobrče je bil tudi Vinko Hafner... A je bila ta nedelja v Dobrči tudi delovna: Gabrovi iz Leš pri Tržiču so lep dan izkoristili za spravilo lesa v dolino. Bolje v soncu in v toplem, kot v hudi zimi, pravijo skrbni gospodarji. - Foto: D. Dolenc

V četrtek, 9. novembra, ob 19. uri
tretja letošnja
GLASOVA PREJA
V hotelu Ribno pri Bledu se bosta na temo
Slovenska Cerkev v prenovitvenem času
pogovarjala

podpredsednik republiške konference SZDL **Viktor Žakelj** **in** ljubljanski nadškof in metropolit **dr. Alojzij Šuštar**

Pridružite se nam in obogatite večer s svojimi mislimi ali vprašanji. Obljubljamo lep in zanimiv zaključek dneva. Uredništvo

M-KŽK — TOZD Komerecialni servis, Kranj

Cenjene stranke obveščamo, da bomo 25. 10. ponovno odprli prenovljeno prodajalno v Kranju, pri mostu na Planino. Nudimo vam vse vrste pekarskih in konditorskih izdelkov.